

III

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-1674/25
24. децембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

ПРОГРАМ
ПОСЛОВА ПРЕМЈЕРА И ОСНИВАЊА КАТАСТРА
НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА ПЕРИОД 2026-2030. ГОДИНЕ
ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА (АКРОНИМА)

Локалне скраћенице:

ГИС	Геоинформациони систем
ИГИРС	Инфраструктура геопросторних података Републике Српске
КО	Катастарска општина
НВТЗ	Нивелман високе тачности 3
РУГИПП	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове
ИКТ	Информационо-комуникационе технологије
ТК	Топографска карта
КН	Катастар непокретности

1. ПРЕДМЕТ ПРОГРАМА

Овим програмом утврђује се врста и обим послова премјера и катастра непокретности у Републици Српској за период 2026-2030. година, као и извори и обим средстава за реализацију тих послова.

Програм послова премјера и оснивања катастра непокретности за период 2026-2030. година (у даљем тексту: Програм) је сачињен након извршене анализе, а у складу са потребама корисника за геопросторним подацима и оснивањем катастра непокретности као јединственом евиденцијом о непокретностима, потребама Владе Републике Српске и других институција Републике Српске, а узимајући у обзир законску регулативу, развој технологија приликом обављања послова извођења геодетских радова, као и испуњавање општеприхваћених међународних стандарда.

При изради Програма узета су у обзир искуства земаља у окружењу, те других европских држава, при чему се водило рачуна о властитим потребама, интересима и могућностима за његову реализацију.

Након анализе утврђено је и оцијењено постојеће стање, идентификоване су слабости у досадашњем раду и предложен је нови приступ и активности на унапређењу геопросторних података о непокретностима на територији Републике Српске и оснивању катастра непокретности на територији цијеле Републике као нове, јединствене, тачне и ажурне евиденције о непокретностима, права на непокретностима и носиоцима тих права и развоју ГИС-а РУГИПП-а. Важно је препознати да ефикасна реализација Програма ствара темељ за економски развој и друштвени просперитет Републике Српске.

Овај програм садржи осам поглавља. У поглављу 1. дат је уводни текст, а у поглављу 2. образложене су законске и полазне основе за израду и доношење Програма.

У поглављу 3. наведени су стратешки циљеви Програма.

У поглављу 4. дата је анализа постојећег стања у сљедећим областима: основних геодетских радова, премјера Републике Српске и постојеће катастарске евиденције, топографско-картографске дјелатности РУГИПП-а, оснивања катастра непокретности и катастра водова, имовинско-правних послова, информационе технологије катастра непокретности, послова надзора, Дигиталног архива, Адресног регистра, масовне процјене вриједности непокретности, Регистра цијена непокретности, међународних пројеката и донација, нормативно-правног оквира РУГИПП-а, услова рада - радних простора и средстава за рад.

У поглављу 5. обрађени су планирани послови који се односе на: основне геодетске радове, премјер Републике Српске, топографско-картографску дјелатност, оснивање катастра непокретности и катастра водова, имовинско-правне послове, информационе технологије катастра непокретности, Дигитални архив, масовну процјену вриједности непокретности и услове рада.

У поглављу 6. обрађена је кадровска структура РУГИПП-а и потреба када су у питању кадрови.

У поглављу 7. наведени су средства за реализацију Програма са средњорочном финансијском пројекцијом, просторно-техничком модернизацијом РУГИПП-а, средствима потребним за рад,

6

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 177. став 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 66/20) и члана 5. Закона о премјеру и катастру Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23), Народна скупштина Републике Српске, на 17. редовној сједници, одржаној 24. децембра 2025. године, д о н и ј е л а ј е

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ПРОГРАМА ПОСЛОВА ПРЕМЈЕРА
И ОСНИВАЊА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА
ПЕРИОД 2026-2030. ГОДИНЕ

I

Народна скупштина Републике Српске усваја Програм послова премјера и оснивања катастра непокретности за период 2026-2030. године.

II

Саставни дио ове одлуке је Програм послова премјера и оснивања катастра непокретности за период 2026-2030. године.

функционисање и одржавање премјера и катастра непокретности и осталих послова у РУГИПП-у и његовим организационим јединицама, утврђеном укупном вриједности програмираних радова и изворима средстава, те начином обезбјеђивања средстава за реализацију Програма.

У поглављу 8. назначени су друштвено-економски ефекти Програма.

2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ И ДОНОШЕЊЕ ПРОГРАМА

Правни основ за израду петогодишњег Програма послова премјера и оснивања катастра непокретности за период од 2026. до 2030. године садржан је у члану 5. Закона о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23), којим је прописано да се послови премјера Републике Српске, оснивања и обнове катастра непокретности, праћење и обезбјеђивање ажурности катастра непокретности, основних геодетских радова, Централног адресног регистра, масовна процјена вриједности непокретности, Регистра цијена непокретности, Регистра просторних јединица, Дигиталног архива, оснивања катастра водова, топографско-картографске дјелатности, Геоинформационог система РУГИПП-а и инфраструктуре геопросторних података Републике Српске из надлежности РУГИПП-а обављају на основу програма који доноси Народна скупштина Републике Српске на приједлог Владе и којим се утврђују врста и обим радова, као и извори финансирања и обим средстава за њихову реализацију, те у члану 1. Закона о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 20/07 и 92/09), којим је прописано да се тим законом уређују извори и начин обезбјеђивања средстава потребних за финансирање послова премјера и успостављања катастра непокретности из Програма послова премјера и успостављања катастра непокретности за период од пет година.

Послови из надлежности РУГИПП-а утврђени су одредбама закона који, поред горе наведених закона, уједно одређују и полазне основе за израду Програма, и то: Закон о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 15/10), Закон о премјери и катастру непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 34/06, 110/08 и 15/10), Закон о земљишним књигама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 74/02, 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08), Закон о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09), Закон о стварним правима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 124/08, 58/09, 95/11, 60/15 и 107/19), Закон о експропријацији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 112/06, 37/07, 110/08 и 79/15), Закон о посебном поступку експропријације ради изградње ауто-пута коридор Vc кроз Републику Српску и изградње дионице Ауто-пута "9. јануар" Бања Лука - Добој ("Службени гласник Републике Српске", бр. 61/18 и 42/20), Закон о посебном поступку експропријације ради изградње ауто-пута и гасовода дионице Вукосавље-Брчко и Брчко-Рача ("Службени гласник Републике Српске", бр. 18/20 и 42/20), Закон о посебном поступку експропријације ради изградње ауто-пута Бања Лука - Приједор ("Службени гласник Републике Српске", број 61/21), Закон о приватизацији државног капитала у предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 и 28/13), Закон о приватизацији државних станова ("Службени гласник Републике Српске", бр. 72/07, 59/08 и 71/10), Закон о приватизацији пословних зграда, пословних простора и гаража ("Службени гласник Републике Српске", бр. 98/04, 71/10, 30/12 и 67/13), Закон о пољопривредним задругама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 73/08, 106/09 и 78/11), Закон о шумама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/08, 60/13 и 70/20), Закон о грађевинском земљишту (примјењује се само члан 44), ("Службени гласник Републике Српске", број 112/06), Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник Републике Српске", бр. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 119/21 и 106/22), те низа подзаконских аката које детаљније разрађују одредбе напријед поменутих закона.

Као полазна основа за израду овог програма коришћена је, с једне стране, анализа тренутног стања у РУГИПП-у, а са друге стране, визије РУГИПП-а као ефикасне, брзе, модерне, сигурне организације и поузданог јавног сервиса, односно институције за квалитетно пружање услуга својим корисницима, као и органа управе који је лидер за све геодетске и катастарске операције и чувар сигурности геопросторних података и података о непокретностима у Републици Српској.

Програм је заснован на фактичком стању премјера и оснивања катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима у Републици Српској и на најновијим искуствима у области катастра и геодетске дјелатности.

Такође, Програм се заснива и на претпоставци да су потпуне информације о непокретностима које се воде и одржавају у информационој бази стратешки ресурси Републике Српске са којима се мора управљати организовано и домаћински.

3. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Основни стратешки циљ Програма је оснивање катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима, правима на непокретностима и носиоцима тих права на територији цијеле Републике Српске.

Планирано је прецизно и реално у петогодишњем периоду оснивање катастра непокретности, те формирање тачне и ажурне евиденције о непокретностима и правима на њима.

Циљ овог програма у смислу имовинско-правних послова РУГИПП-а треба да постигне висок степен ријешености предмета на реализацији стратешких пројеката од интереса за Републику Српску, локалних заједница, грађана.

Надаље, Програм између осталог треба да обезбједи правни оквир у смислу модернизације прописа из области премјера, катастра и имовинско-правне области. Такође је потребно мијењати и допунити важеће прописе у области премјера и катастра који треба да омогуће потпун и свеобухватан податак о непокретностима и да одговоре на све захтјеве из акционих планова који треба да чине саставни дио Програма.

Позитивни ефекти примјене закона и подзаконских аката треба да омогуће тачну и ажурну евиденцију о непокретностима и правима на њима, што је од општег интереса, чиме би се у потпуности омогућило несметан правни промет непокретности у Републици Српској, обезбједила правна сигурност физичких и правних лица, како у Републици Српској, тако и потенцијалних страних инвеститора.

Циљ овог програма у смислу премјера и оснивања катастра непокретности је унапређење података о непокретностима и катастра водова у државној пројекцији са вишом тачношћу положаја непокретности и оснивања катастра непокретности, односно катастра водова. Такође, циљ је да се за непокретности које није могуће на потпун начин приказати на катастарским плановима омогући исто како би се јасно могао назначити објекат инфраструктуре (путеви, пруге, тргови и сл.) у евиденцији и носиоци права на њима.

РУГИПП у наредном петогодишњем периоду планира спроводити активности које се односе на прикупљање и обраду података из топографског премјера, те развој топографско-картографске дјелатности, у складу са надлежностима.

Потребно је у планираном периоду извршити прелазак на нови референтни систем и пројекцију с циљем унапређења тачности прикупљених података о непокретностима.

Од посебног интереса за РУГИПП јесте и успостављање система масовне процјене вриједности непокретности. С обзиром на то да је у претходном периоду РУГИПП-у дата надлежност за масовну процјену и раније успостављен Регистар цијена непокретности, створени су предуслови за спровођење ове активности.

Програм у смислу просторне и техничке модернизације РУГИПП-а треба да обезбједи оспособљавање РУГИПП-а, подручних јединица и подручних канцеларија за потпуно, ефикасно и доступно пружање услуга и издавање података у одговарајућим, модерним постојећим просторијама, те планирати набавку нових пословних простора за потребе организационих јединица РУГИПП-а. Напријед наведена набавка приоритетно је планирана за организационе јединице гдје се плаћа закуп, а такође је планирана набавка најсавременије геодетске опреме и информационо-комуникационе опреме.

Све наведено је потребно да прати модернизација и унапређење информационо-комуникационе инфраструктуре. Неопходно је прецизно, сходно најбољим праксама у свијету, дефинисати дистрибуцију и размјену података и изградњу Геопортала Републике Српске, уважавајући чињеницу да је инфраструктура геопросторних података обавезна за све земље чланице Европске уније, као и претендентима за њено чланство.

Укупан обим радова на годишњем нивоу мора бити уравнотежен са висином новчаних средстава за сваку текућу годину у складу са изворима новчаних средстава.

Као полазна основа за израду новог Програма коришћена је, с једне стране, анализа тренутног стања РУГИПП-а, а са друге стране, визија као ефикасне, брзе, модерне, сигурне организације и поузданог јавног сервиса, односно организације за пружање услуга својим корисницима, као и организације која је лидер за све геодетске и катастарске операције и чувар сигурности геопросторних података и података о непокретностима у Републици Српској.

Програм је јединствени стратешки документ, који представља правац развоја у наредних пет година. Након усвајања Програма неопходно је сачинити акционе планове за сваку годину реализације Програма, који ће укључивати конкретне активности и припадајуће пројекте за постизање стратешких циљева.

Осим тога, РУГИПП ће да ојача надзорни контролни механизам за ограничавање ризика од корупције и системски промовише транспарентност у свом раду.

Главни циљеви Програма су фокусирани на квалитет, ефикасност, ефективност, транспарентност и одговорност у РУГИПП-у.

За израду новог Програма коришћене су: студије, пројекти и стратешка документа, те искуства из региона и Европе.

Прецизније одређивање реализације Програма утврђено је кроз више специфичних стратешких циљева.

Стратешки циљ 1: Остваривање ефикасног, ажурног, тачног и сигурног система катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима у Републици Српској, те увођење додатних функционалности за потребе модерног тродимензионалног приказа простора који ће омогућити евидентирање, приказ и регистрацију права ради бољег разумијевања међусобних просторних односа у урбаном и инфраструктурном окружењу.

Стратешки циљ 2: Прелазак са класичних референтних система, базираних на референтним елипсондима и нивелманским мрежама, на глобалне терестричке референтне системе са креираним рјешењем за референтне геодетске површи, а с циљем унапређења квалитета катастарског и топографског премјера. С циљем побољшања нових референтних система, инсталација нових перманентних станица и оквиру СРПОС мреже која ће послужити и за уклапање у Европску мрежу перманентних станица.

Стратешки циљ 3: Реализација концепта е-Управе с циљем ефикасног сервисирања потреба и захтјева свих категорија корисника РУГИПП-а.

Стратешки циљ 4: Обезбјеђивање ажурног и поузданог топографско-картографског материјала, примјеном савремених технологија и метода прикупљања података, као значајног ресурса за управљање простором и доношење стратешких одлука.

Стратешки циљ 5: Почетак картографских активности у Републици Српској почевши од формирања топографско-картографске базе података и обуке стручног кадра за израду карата до картографске публикације карата и преласка на тродимензионални приказ простора.

Стратешки циљ 6: Успостављање катастра водова и инфраструктуре као јединствене евиденције о водовима и инфраструктурним објектима и правима на њима.

Стратешки циљ 7: Успостављен Дигитални архив РУГИПП-а који ће допринијети ефикасној земљишној администрацији и једноставном приступу документима за обраду предмета интерним корисницима, као и за тржишне актере.

Стратешки циљ 8: Успостава инфраструктуре геопросторних података Републике Српске и обезбјеђивање повољног техничког, организационог и законодавног оквира за несметано функционисање Геоинформационог система као једног од стубова РУГИПП-а.

Стратешки циљ 9: Успостављање система масовне процјене вриједности непокретности у цијелој Републици Српској ради подршке тржишту непокретности, фискалним политикама и правичнијем опорезивању.

Стратешки циљ 10: Изградња интегрисане, скалабилне и отпорне ИКТ инфраструктуре која осигурава висок ниво доступности, безбједности и интероперабилности информационих система РУГИПП-а. Циљ је омогућити потпуну дигиталну трансформацију катастарских и имовинско-правних процеса, ефикасно управљање геопросторним подацима и развој напредних електронских услуга кроз примјену савремених технологија, стандардизацију, увођење иновација и јачање кадровских капацитета.

Стратешки циљ 11: Јачање РУГИПП-а у погледу стручног кадра, са посебним освртом на геодетску струку.

Као резултат овог свеобухватног процеса планирања, Програм обухвата:

- дизајн (циљеви, структура, буџет и план за имплементацију) за сваки одређени програм и пројекат развоја РУГИПП-а за овај период,

- интегрисан план за спровођење и потребан развојни буџет на нивоу РУГИПП-а,

- детаљан финансијски план и пројекцију прихода, који даје детаљан буџет и предвиђене мјере и изворе финансирања.

Програм такође предвиђа акционе планове за имплементацију сваког стратешког циља. Неке мјере и активности ће бити имплементирани и од стране тима образованог од лица која су запослена у РУГИПП-у, у оквиру својих надлежности и стручности.

Тако дефинисан Програм логички подразумева унапређење саме организације, процеса и активности у складу са жељеном стратегијом.

Кроз овако формулисане стратешке циљеве Програм постаје реалнији, више могућ, а прије свега више мјерљив. Очекивани резултати и учинак Програма на средњи рок имају јасан правац и пружају солидну основу за квалитетну и адекватну идентификацију и пројектовање специфичних развојних програма које РУ-

ГИПП треба да организује и спроводе у периоду 2026-2030. године.

4. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

4.1. Основни геодетски радови

У складу са законом, основни геодетски радови су радови који обухватају геодетски датум, пројекцију и референтне мреже Републике Српске којима се реализује основни геодетски референтни систем сталних геодетских тачака.

У референтном систему Републике Српске врши се хоризонтално и вертикално позиционирање парцела, објеката, водова, терена, топографских објеката и објектних цјелина, као и одређивање земљиног спољашњег гравитационог поља и геодинамичка истраживања.

У оквиру референтног система Републике Српске одређују се:

- просторни (тродимензионални) референтни систем,
- хоризонтални (дводимензионални) референтни систем,
- вертикални (једнодимензионални) референтни систем,
- гравиметријски референтни систем и
- астрономски референтни систем.

Наведени референтни системи материјализују се одговарајућим референтним оквирима Републике Српске, односно скупом материјализованих тачака и тродимензионалним, односно дводимензионалним праволинијским или криволинијским координатама, односно њиховим висинама, вриједностима апсолутног урзања силе земљине теже, односно скупом екстратерестричких објеката и њихових екваторских координата које се односе на одређену временску епоху.

4.1.1. Просторни референтни систем

Током 2025. године кренуло се у реализацију Студије имплементације нових референтних система у Републици Српској, чиме је планиран прелазак са постојећег референтног система на нови референтни систем и пројекцију. Студијом ће бити извршена анализа постојећег стања који се односи на референтни систем Републике Српске, сагледани бенефити преласка на нови референтни систем и пројекцију, као и дефинисан оквирни период преласка на нови референтни систем.

Активности у оквиру ове компоненте које су планиране у складу са циљевима, а односиле су се на следеће:

- Успостављен је WEB сервис за аутоматску трансформацију са јединственим и поузданим моделом трансформације (ТП-ГРИД) из геодетског датума у оквиру којег се реализују GNSS мјерења у оквиру SRPOS референтног оквира (ETPC89) у постојећи државни референтни систем;

- Креирана је WEB апликација за накнадну трансформацију координата између просторног и хоризонталног и вертикалног референтног система Републике Српске;

- Одржавање и унапређење активне геодетске референтне основе - материјализоване мрежом перманентних станица - СРПОС су успјешно реализоване у претходном програму:

- о Набавка и инсталација лиценци за коришћење европског сателитског система за позиционирање – Галилео,

- о Набавка и инсталација лиценци за коришћење кинеског сателитског система за позиционирање – Беidou,

- о Набавка и замјена застарјелог хардвера - ГНСС пријемника перманентних станица,

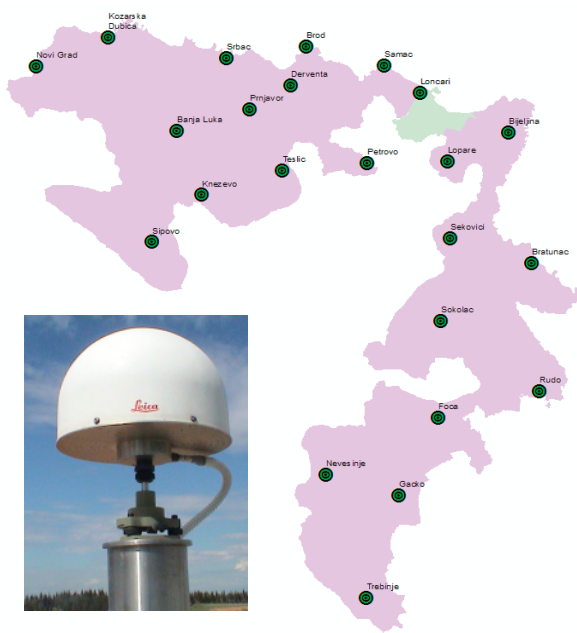
- о Миграција сервера у Контролном центру у Бањој Луци на нови хардвер,

- о Редовно ажурирање и инсталација потребног софтвера кроз одржавање постојећих лиценци GNSS SPIDER софтверског система, којих тренутно има 45, укључујући и лиценце за коришћење мјерења перманентних станица сусједних земаља, односно мрежа у добијању коначног рјешења (SRPOS-23, FBINPOS-12, AGROS-5, MONTEPOS-2 и CROPOS-2),

- о Администрација корисника система: просјечан број активних корисничких налога вањских корисника на годишњем нивоу је око 140 (за 140 инструмената) уз око 60 налога РУГИПП-а уз остварену накнаду од око 140.000,00 KM на годишњем нивоу;

- о Набавка и укључивање нових шест перманентних станица на локацијама: Кнежево, Прњавор, Дервента, Доњи Жабар, Петрово и Лопаре. На овај начин је укупан број станица повећан са 17 на 23, а просјечно растојање између станица у мрежи је са 50 km смањено на око 40 km. Све станице су опремљене опремом швајцарског произвођача LEICA;

- о Администрација корисника система: просјечан број активних корисничких налога вањских корисника на годишњем нивоу је око 120 (за 120 инструмената) уз око 40 налога РУГИПП-а уз остварену накнаду од око 100.000,00 KM на годишњем нивоу.

Слика 1: Мрежа перманентних станица Републике Српске - SRPOS (положаји 23 перманентне станице)

4.1.2. Хоризонтални референтни систем

У оквиру хоризонталног референтног система претходним средњорочним програмом су биле планиране и испуњене активности које се односе на:

- побољшање усвојеног 7П+ГРИД модела трансформације координата хоризонталног положаја између просторног и хоризонталног референтног система кроз пројекат прогушћавања мреже заједничких тачака у урбаним подручјима - побољшање грида резидуала,
- обезбјеђење јединственог и поузданог модела трансформације из геодетског датума у оквиру којег се реализују GNSS мјерења у оквиру SRPOS референтног оквира (ETPC89) у постојећи државни референтни систем и супротно као предуслов за употребу новог референтног система,
- обезбјеђење WEB сервиса за аутоматску трансформацију координата између просторног и хоризонталног и вертикалног референтног система Републике Српске и приступ и коришћење података геодетске основе са циљем хомогенизације и хармонизације геодетских мјерења на простору Републике Српске.

Хоризонтални референтни систем Републике Српске се заснива на негеоцентричном Беселовом елипсоиду и Гаус-Кригеровој картографској пројекцији. Референтни оквир је материјализован тригонометријским тачкама различитих редова, чије су координате одређиване током дугог временског периода употребом различитих мјерних технологија и методологија уз неминовне случајне и систематске утицаје, што је за последицу имало различиту тачност, односно нехомогену мрежу.

С обзиром на напредак у геодетској метрологији, који је доживио експанзију употребом ГНСС технологије, ови недостаци постају још евидентнији, тако да је општа стратегија РУГИПП-а усмјерена на обезбјеђивање предуслова за успостављање новог државног референтног система Републике Српске који ће коинцидирати са европским референтним системом.

У складу са својим стратешким одређењима, уважавајући географски положај Републике Српске у оквиру европске литосферске плоче, прихваћене су препоруке Европске уније с циљем хармонизације геопросторних података и као нови просторни референтни систем је изабран Европски Терестрички Референтни Систем, ETRS89, односно референтни оквир ETRF2000 са номиналном референтном епохом 1989. године, који је заснован на глобалном елипсоиду GRS80 и дефинисан као правоугли, праволинијски, геоцентрични систем.

Овај просторни референтни систем је материјализован и практично стављен у употребу пуштањем у оперативни рад мреже GNSS референтних станица SRPOS - 2011. године.

У периоду коезистенције старог хоризонталног и новог просторног референтног система, усвајањем коначног модела хоризонталне трансформације 2015. године обезбјеђени су предуслови за започињање хомогенизације и хармонизације будућих геодетских мјерења употребом ГНСС технологије на цијелој територији Републике Српске како у области премјера и одржавања премјера тако и у другим областима инжењерске геодезије.

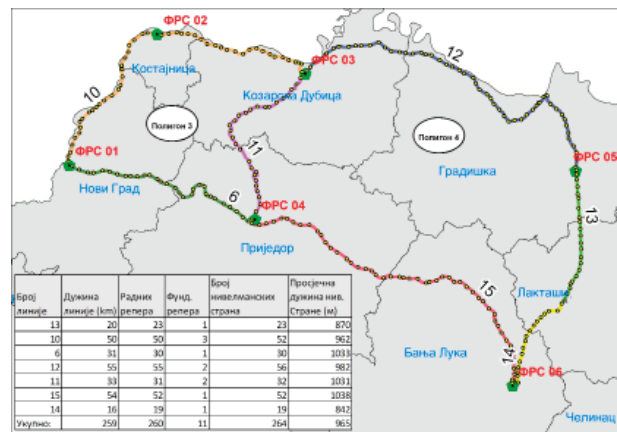
С обзиром на изабрани 7П+ГРИД модел трансформације и чињеницу да од густине и распореда заједничких тачака зависи тачност трансформисаних координата, израђена је пројектна документација, извршена су теренска ГНСС мјерења и основном скупу од 1.570 заједничких тачака у оквиру грида 5x5 km додато је још око 2.500 тачака у урбаним подручјима у оквиру грида 1x1 km чије су координате познате у оба система (просторном ETRC89 и државном координатном систему) и на основу њих су срачунати поправљени параметри трансформације у оквиру раније обезбјеђених апликација за одређивање параметара и трансформацију координата РСГРИД и РСТРАНС.

Приликом реализације ових пројеката одлучено је да се не врши обнављање тригонометријских тачака и додавање нових полигонских тачака у оквиру постојећег хоризонталног референтног система до доношења нове регулативе којом би се дефинисао нови хоризонтални референтни систем и начин његове материјализације, али је зато утврђено стање постојећих тригонометријских тачака и геодетских тачака у градовима.

4.1.3. Вертикални референтни систем

Прва нивелманска мјерења НВТЗ за подручје Републике Српске вршена су 2024. године за два затворена полигона, која су обухватила 7 нивелманских линија, што представља око 10% укупних мјерења. Мјерења су финансирана кредитним средствима Свјетске банке (пројекат RERP - додатно финансирање). Укупна дужина нивелманских линија износила је око 259 km, а обухваћено је 260 радних репера и 6 фундаменталних. Нивелманска мјерења су вршена на подручју општина Нови Град, Костајница, Козарска Дубица, Градишка, Јакташи, Бања Лука и Приједор.

Слика: Реализација НВТЗ на подручју Републике Српске у 2024. години

Слика 2: Реализација НВТЗ на подручју Републике Српске у 2024. години

Реализација преосталих нивелманских мјерења планирана је за почетак 2025. године из властитих средстава РУГИПП-а, међутим, до реализације мјерења није дошло јер су након објављене тендерске документације понуђачи доставили понуде које су вишеструко премашиле планирана средства за реализацију радова.

4.1.4. Гравиметријски референтни систем и одређивање геоида

Гравиметријски референтни систем је систем у којем се изводе мјерења убрзања силе Земљине теже.

Основна наmjена успостављања гравиметријских референтних система за потребе геодезије је одређивање физички дефинисаних система висина и одређивање гравиметријског геоида.

У зависности од тога да ли се мјерења убрзања силе Земљине теже врше директно или посредно преко мјерења разлике убрзања, разликујемо апсолутна и релативна гравиметријска мјерења која су у директној вези са примјенијеном техником и технологијом и потребним временом и њиховом цијеном.

Зато се апсолутна гравиметријска мјерења (скуља и спорија) обично обављају у оквиру тзв. нулте гравиметријске мреже, док се релативна гравиметријска мјерења обављају за потребе гравиметријских мрежа осталих редова. Одступања мјерних вриједности убрзања силе теже у некој тачки од срачунатог нормалног убрзања силе теже (срачунатих на основу географске дужине и ширине), због геоморфолошког састава тла, односно због неједнаке густине маса унутар Земље, називају се гравитационим аномалијама и изражавају се у милигалима (mGal).

Гравиметријске мреже у геодезији служе као основа за гравиметријска мјерења, која се изводе ради повећања тачности положаја и оријентације астрономско-геодетске мреже, за одређивање међусобног положаја геоида и елипсоида, за рачунање висина репера нивелмана висок тачности.

У оквиру Програма у дијелу који се односио на гравиметријски референтни систем и геодетске површи било је планирано да се изврше сва неопходна нивелманска мјерења ради стварања претоставки за успостављање вертикалног референтног система Републике Српске и рачунање геоида за подручје Републике Српске довољне тачности за одређивање висина ГНСС технологијом.

Предуслов за рачунање геоида тачности 5 cm је био мјерење, односно реализација трећег нивелмана високе тачности. С обзиром на то да је извршено око 10% нивелманских мјерења, да би се прешло на рачунање геоида, биће потребно да се реализују сва мјерења у оквиру НВТЗ.

Геоид је еквипотенцијална површ поља потенцијала Земљине теже, која најбоље апроксимира средњи ниво мора у смислу најмањих квадрата.

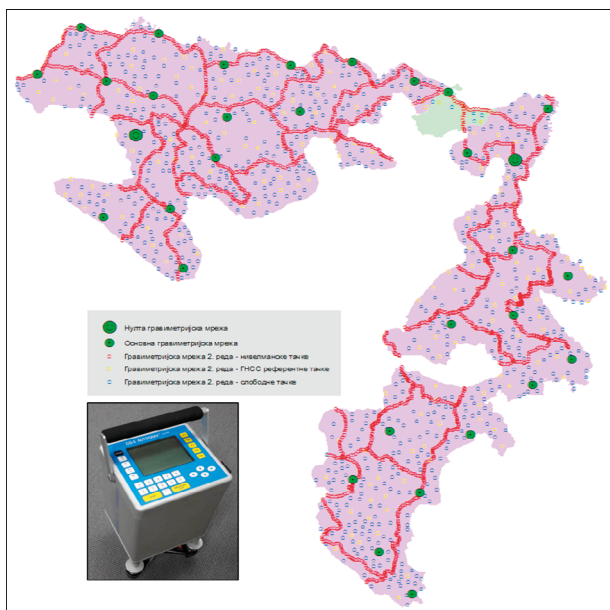
У односу на геоид се одређују апсолутне висине тачака на физичкој површи Земље, а пошто се поклапа са мирном површи воде океана, висине над геоидом се називају надморске висине.

ГНСС уређаји мјере нормалну висину (h) изнад референтног система који представља Земљину површину - референтни елипсоид. Ортометријска или надморска висина (H) је висина изнад геоида. Разлика између ове двије висине представља висину геоида у односу на елипсоид или ундулацију геоида (N). Одређивањем вриједности ундулације геоида могуће је у многим геодетским радовима класичне методе одређивања ортометријских висина готово у потпуности замијенити методом "GNSS нивелмана".

За потребе одређивања геоида и ортометријских висина, односно висинских разлика, вршен је детаљни гравиметријски премјер и гравиметријска мјерења у оквиру НВТЗ мреже.

Детаљни гравиметријски премјер Републике Српске вршен је 2020. године на тачкама Просторне референтне мреже и детаљним тачкама гравиметријског премјера (10 тачака EUREF98 кампање, 6 тачака BINREF2000 кампање, 150 тачака GNSS REF, 456 тригонометријских тачака, 665 нестабилизираних (слободних) тачака и 2.322 тачке репера НВТЗ).

Гравиметријска мјерења у оквиру мреже НВТЗ на подручју територије Републике Српске вршена су такође током 2020. године. Том приликом мјерења су вршена на 35 тачака (фундаментални репери) и 2.289 тачака (радни репери).

Слика 3: Гравиметријске мреже Републике Српске

4.2. Премјер Републике Српске

Један од основних задатака РУГИПП-а јесте:

- Завршити премјер непокретности у Гаус-Кригеровој пројекцији, уз постизање тачности положаја непокретности, потребне за оснивање катастра непокретности и катастра водова;

- Унапређење постојећег премјера, гдје тачност и ажурност постојећег премјера није задовољавајућа за потребе оснивања катастра непокретности;

- Успоставити катастар водова и инфраструктуре.

4.2.1. Катастарски премјер Републике Српске

На простору Републике Српске у употребу су различити премјери, како у погледу тачности, тако и у погледу евиденција које су основане на подацима таквих премјера.

Уопштена подјела свих ових премјера може се разврстати на:

- "Нови премјер" - заједнички назив за све премјере који су вршени у Гаус-Кригеровој пројекцији послје Другог свјетског рата и

- "Стари премјер" - често називан и аустроугарски премјер - графички премјер у полиедарској пројекцији који је иницијално вршила Аустроугарска монархија.

На основу ових премјера успостављене су различите катастарске евиденције:

- Катастар земљишта израђен на основу старог премјера,

- Пописни катастар који је заснован на подјели планова аустроугарског премјера на блокове (евиденција која није заснована на премјеру непокретности),

- Катастар земљишта успостављен и одржан на основу катастарског премјера по Закону о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96) и ранијих прописа донесених послје Другог свјетског рата,

- Катастар непокретности са утврђеним корисником успостављен по Закону о премјеру и катастру непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 34/06, 110/08 и 15/10), односно насталим из катастра некретнина израђеном по ранијем Закону о премјеру и катастру некретнина ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 15/00),

- Катастар непокретности као јединствена евиденција о непокретностима и утврђеним правима на непокретностима успостављен према Закону о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23).

Нови премјер за 4,0% територије Републике Српске завршен је Програмом 2021-2025. за територију општине Љубиње (31506 ha) и Калиновик (67642 ha) и у завршној је фази за територију општине Невесиње (71423 ha), укупно 1706 km².

Такође, у периоду претходног Програма 2021-2025. извршен је катастарски премјер класичном методом за 18 катастарских општина, и то:

1. КО Градишка 1 и КО Горњи Подградци 1, град Градишка,
2. КО Трн и КО Гламочани, град Лакташи,
3. КО Хасе-Бријесница и КО Љељенча, град Бијељина,
4. КО Омарска, град Приједор,
5. КО Опсјечко, општина Челинац,
6. КО Шамац и КО Писари, општина Шамац,
7. КО Таревци, општина Модрича,
8. КО Рибник Доњи, општина Рибник,
9. КО Копачи, општина Ново Горажде,
10. КО Сводна, општина Нови Град,
11. КО Теслић 1, општина Теслић,
12. КО Дријен, град Дервента,
13. КО Зворник 1, град Зворник, и
14. КО Требиње 1, град Требиње,

а у току је реализација катастарског премјера класичном методом за катастарску општину Прњавор, град Прњавор, те аерофотограметријском методом за 17 катастарских општина у општини Невесиње.

Табела 1: Стање катастарског премјера за Републику Српску¹

Редни бр.	Општина	Број КО	Површина КО [ha]
1	Бања Лука	98	123889
2	Берковићи	13	26404
3	Бијељина	53	73408

¹ Број катастарских општина односи се на нови премјер за подручја на којима је исти израђен.

4	Билећа	25	63684
5	Братунац	24	29305
6	Брод	23	23006
7	Вишеград	22	44906
8	Власеница	17	21737
9	Вукосавље	11	7375
10	Гацко	19	72836
11	Градишка	65	76165
12	Дервента	49	51660
13	Добој	74	65533
14	Доњи Жабар	7	4680
15	Зворник	24	37439
16	Источна Илица	6	2927
17	Источни Дрвар	4	7524
18	Источни Мостар	3	8864
19	Источни Стари Град	13	8800
20	Источно Ново Сарајево	6	3792
21	Језеро	5	6317
22	Калиновик	15	67950
23	Кнежево	19	32599
24	Козарска Дубица	65	49935
25	Костајница	11	8586
26	Котор Варош	43	55734
27	Крупа на Уни	13	9318
28	Купрес	3	4462
29	Лакташи	39	38834
30	Лопаре	32	29779
31	Љубиње	24	34133
32	Милићи	22	27891
33	Модрича	26	33207
34	Мркоњић Град	37	66973
35	Невесиње	25	88711
36	Нови Град	50	46967
37	Ново Горажде	8	12308
38	Осмаци	7	7954
39	Оштра Лука	20	20664
40	Пале	16	49036
41	Пелагићево	12	11585
42	Петровац - Дринић	4	14610
43	Петрово	8	10953
44	Приједор	56	83407
45	Прњавор	58	62999
46	Рибник	30	49992
47	Рогатица	31	64587
48	Рудо	15	34768
49	Соколац	32	69225
50	Србац	35	45264
51	Сребреница	38	52983
52	Станари	13	16096
53	Теслић	44	84649
54	Требиње	62	86251
55	Трново	11	10979
56	Угљевик	21	17042
57	Фоча	55	111840
58	Хан Пијесак	12	31577
59	Чајниче	12	27363
60	Челинац	29	36180
61	Шамац	21	17224
62	Шековићи	16	24237
63	Шипово	31	55020
УКУПНО:		1682	2464123

На основу извршене анализе расположивих података премјера Програмом је планиран премјер дијелова територије Републике Српске гдје постојећи премјер не одговара захтјевима оснивања катастра непокретности ни по тачности ни по ажурности.

4.3. Успостава катастра водова и инфраструктуре

Катастар водова, иако је препознат у закону, на територији Републике Српске није основан. РУГИПП је у претходном периоду започео одређене активности на успостави катастра водова, а које се односе на израду модела базе катастра водова, израду топографског кључа катастра водова, те уноса дијела података у базу водова из елабората водова. Међутим, оно у чему РУГИПП није успио у претходном периоду јесте израда софтвера за вођење и одржавање катастра водова из разлога што је набавка била неуспјешна.

Оно са чиме се РУГИПП кроз одржавање евиденција о непокретностима сусреће је приказ објеката на катастарским плановима који нису зграде (углавном се ради о инфраструктурним објектима). Немогућност потпуног приказа инфраструктурних објеката у простору има за последицу и непотпуно и нетачно утврђивање права на њима. Због тога се као потреба појављује формирање евиденције која би на правилан и потпун начин приказала инфраструктурне објекте.

Један од стратешких циљева РУГИПП-а је оснивање катастра водова и инфраструктуре као јединствене евиденције о водовима и инфраструктурним објектима и правима на њима.

Водови за које се врши премјер, оснивање и одржавање катастра водова јесу надземни и подземни водови (у даљем тексту: линијски водови) са припадајућим уређајима и постројењима за водоводну, канализациону и дренажну, топловодну, електроенергетску, телекомуникациону, нафтоводну и гасоводну мрежу, укључујући и заједничке објекте водова. Водови су линијски инфраструктурни објекти који служе за проток материје, енергије и сигнала. Припадајући уређаји и постројења су уређаји, односно постројења који су изграђени на водовима и омогућавају функционисање и коришћење водова. Заједнички објекти су објекти у којима се налази више врста водова.

4.3.1. Катастар водова Републике Српске

Премјер катастра водова је капитални пројекат од општег интереса за Републику Српску јер је катастар водова основни регистар о водовима, стварним правима на њима и имаоцима тих права.

У поступку премјера катастра водова прикупљају се подаци о водоводној, канализационој и дренажној, топловодној, електроенергетској, телекомуникационој, нафтоводној и гасоводној мрежи и заједничким објектима водова.

Катастар водова састоји се од:

- елабората премјера водова,
- збирке исправа и
- базе података катастра водова.

Катастар водова је основни регистар о водовима, стварним правима на њима и имаоцима тих права.

Оснивање катастра водова је упис водова и стварних права на њима на основу података елабората премјера и збирке исправа.

Упис у катастар водова врши подручна јединица или подручна канцеларија РУГИПП-а рјешењем које доставља имаоцу права на воду.

Катастар водова је директно регулисан Законом о премјеру и катастру Републике Српске и Правилником о начину оснивања и одржавања катастра водова.

4.3.1.1. Анализа тренутног стања катастра водова

Од доношења закона нису спровођене конкретне активности на упису водова и стварних права на њима у катастар водова.

РУГИПП у оквиру својих редовних послова врши прикупљање података, односно преглед и контролу извођења геодетских радова и пријем елабората премјера водова. У протеклом петогодишњем периоду прегледано и овјерено је око 2.500 елабората премјера водова са укупном дужином водова од око 1.200,00 km.

Такође је креиран и јединствен модел података и база катастра водова (подаци су до сада прикупљани и чувани у фајл структури обично у dwg формату).

Након обраде око 8.000 предмета, односно елабората на територији 20 политичких општина, у јединствену базу катастра водова је унијето око 9.480,00 km водова. Поред тога, евидентирано је и 18.653 објекта заједничке инфраструктуре (комунални колектори, тунели, коморе, окна, галерије и други објекти за смјештај више врста водова).

Табела 2: Преглед унијетих података о водовима у базу података катастра водова

Дужина према типу мреже [km] Подручја јединица	Телекомуникације			Електроенергетска	Водоводна	Топловодна	Канализациона	Гасоводна	Укупно [km]
	ПТТ водови	Магистрални оптички каблови	Локални оптички каблови						
Бања Лука	58	416	36	174	422	16	213	1	1.336
Бијељина	453	6	0	272	200	3	110	151	1.195
Приједор	555	92	144	18	142	0	11	0	962
Требиње	17	11	8	16	6	0	12	0	70
Градишка	9	0	20	24	11	0	15	0	79
Зворник	508	69	1	33	5	0	17	38	671
Добој	98	87	38	48	23	2	32	0	328
Лакташи	103	22	6	168	252	252	0	1	804
Дервента	109	71	2	138	11	0	28	0	359
Теслић	771	359	0	21	34	0	12	0	1.197
Прњавор	0	397	10	70	15	0	25	0	517
Модрича	8	14	6	24	17	0	25	0	94
Мркоњић Град	200	43	0	21	3	0	7	0	274
Брод	120	67	27	52	19	2	0	0	287
Пале	104	277	0	32	30	1	10	2	456
И. Н. Сарајево	86	7	7	36	25	1	40	13	215
Источна Илиџа	12	44	0	238	46	1	26	19	386

Фоча	55	0	28	16	15	0	1	0	115
Угљевик	8	0	0	11	9	0	4	0	32
Гацко	11	58	0	32	1	0	1	0	103
Укупно [km]	3.285	2.040	333	1.444	1.286	278	589	225	9.480

Табела 3: Преглед свих података о водовима на основу прегледаних и примљених елабората у свим подручним јединицама

Дужина према типу мреже [km] Подручја јединица	Водоводна (km)	Канализациона и дренажна (km)	Топловодна (km)	Електроенергетска (km)	Телекомуникациона (km)	Нафтоводна (km)	Гасоводна (km)	Остало (km)	Укупно (km)
ПЈ Бања Лука	693	320	32	294	1.159	1	2	0	2.500
ПЈ Бијељина	252	148	4	312	388	1	96	1	1.203
ПЈ Брод	23	27	2	73	194	4	3	0	326
ПЈ Дервента	14	30	5	13	251	0	0	0	313
ПЈ Добој	36	35	15	69	675	0	0	0	831
ПЈ Фоча	26	2	0	19	126	0	0	0	173
ПЈ Гацко	2	0	0	36	78	0	0	0	117
ПЈ Градишка	34	33	0	41	166	0	1	0	274
ПЈ Источна Илица	60	37	1	61	54	0	17	0	229
ПЈ Источно Ново Сарајево	25	86	2	47	111	0	13	0	284
ПЈ Лакташи	293	133	1	207	561	3	1	0	1.199
ПЈ Модрича	94	53	0	60	245	1	0	0	453
ПЈ Мркоњић Град	6	7	0	23	247	0	0	0	283
ПЈ Пале	37	16	1	70	340	0	3	0	468
ПЈ Приједор	455	17	2	27	1.123	0	0	0	1.625
ПЈ Прњавор	37	26	0	1.038	384	0	0	0	1.486
ПЈ Теслић	92	17	0	130	769	0	0	0	1.008
ПЈ Требиње	7	14	0	25	178	0	0	0	224
ПЈ Угљевик	9	6	0	23	11	0	0	0	49
ПЈ Зворник	9	20	0	46	595	1	43	0	713
ПК Оштра Лука	0	0	0	0	19	0	0	0	19
ПК Осмаци	0	0	0	5	99	0	0	0	104
ПЈ Вишеград	23	8	0	52	113	0	0	0	196
ПЈ Хан Пијесак	0	0	0	2	61	0	0	0	63
ПЈ Власеница	4	0	0	0	80	0	0	0	84
ПЈ Милићи	2	7	0	14	77	0	0	0	99
ПЈ Рогатица	9	0	0	11	60	0	0	7	87
ПЈ Сребреница	1	0	0	3	26	0	0	0	30
ПЈ Билећа	22	8	0	51	36	0	0	0	116
ПК Берковићи	0	0	0	0	19	0	0	0	19
ПЈ Брагунац	1	2	0	6	62	3	0	2	77
ПЈ Калиновик	1	0	0	0	69	0	0	3	73
ПЈ Кнежево	23	0	6	7	7	0	0	0	43
ПЈ Козарска Дубица	33	2	0	89	330	0	0	0	454
ПЈ Костајница	3	1	0	0	5	0	0	0	10
ПЈ Котор Варош	84	7	0	19	156	0	0	0	266
ПЈ Рибник	25	0	0	10	187	0	0	0	222
ПК Петровац и Источни Дрвар	0	0	0	0	34	0	0	0	34
ПЈ Лопаре	2	0	0	9	59	0	0	0	70
ПЈ Љубиње	13	0	0	0	29	0	0	1	43
ПЈ Невесиње	2	1	0	20	151	0	0	0	174
ПЈ Нови Град	136	8	0	18	259	0	0	0	421
ПЈ Пелагићево	9	0	0	5	121	0	0	0	134
ПЈ Рудо	12	1	0	8	111	0	0	0	132
ПЈ Соколац	13	24	0	4	81	0	0	0	121
ПЈ Србац	7	3	0	7	307	0	0	0	324
ПЈ Чајниче	3	0	0	2	83	0	0	0	88
ПЈ Челинац	27	4	0	26	267	0	0	0	325
ПЈ Шамац	0	3	0	1	320	0	3	0	327

ПЈ Шековићи	0	0	0	1	45	0	0	0	46
ПЈ Шипово	2	8	0	19	26	0	0	0	55
ПК Вукосавље	6	31	0	0	103	0	0	0	140
ПК Доњи Жабар	2	7	0	2	70	0	0	0	82
ПК Крупа на Уни	34	0	0	0	0	0	0	0	34
ПК Језеро	0	0	0	5	7	0	0	0	13
ПК Источни Стари Град	3	0	0	1	10	0	0	0	14
ПК Купрес	0	0	0	0	3	0	0	0	3
ПК Ново Горажде	2	1	0	6	85	0	0	0	94
ПК Склани	0	0	0	2	6	0	0	0	7
Укупно (km)	2.708	1.154	71	3.022	11.236	15	184	14	18.402

Поред наведених података о водовима, на основу прегледаних и запримљених елабората у свим подручним јединицама, у 12 подручних јединица (Градишка, Добој, Приједор, Требиње, Вишеград, Дервента, Источна Илиџа, Модрича, Угљевик, Србац, Фоча и Челинац) затечени су аналогни планови комуналних уређаја, док у ПЈ Рогатица постоје неке врсте скица снимања катастра комуналних уређаја које су у лошем стању. За ПЈ Бања Лука извршена је дигитализација катастра комуналних уређаја 2005. године, али база водова никада није примљена и подаци се не користе. Сви наведени планови катастра комуналних уређаја израђени су у периоду 1975-1996. године и треба да служе као основа за успоставу катастра водова.

4.4. Оснивање катастра непокретности

Један од стратешких циљева РУГИПП-а свакако је успостава катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима, правима на непокретностима и носиоцима тих права.

Управо ради спровођења поменутог циља кроз анализу тренутног стања, Сектор за оснивање и одржавање катастра непокретности извршио је анализу стања постојећег премјера и заступљеност различитих евиденција о непокретностима у Републици Српској, успостава катастра водова, те заступљеност дигиталних катастарских планова.

На основу података прикупљених из анализе, односно утврђених потреба и приоритета РУГИПП-а, расположивог кадра и финансијских средстава, утврђени су планови за наредни петогодишњи период.

Када су у питању послови из дјелокруга рада Сектора за оснивање и одржавање катастра непокретности, најважнији је оснивање катастра непокретности. Поред наведеног, потребно је уложити значајне напоре на успостави катастра водова, који тренутно у Републици Српској није основан, а оснивање и одржавање истог дефинисано је Законом о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23).

У наредном петогодишњем периоду потребно је спровести активности на дигитализацији аналогних катастарских планова како би се остварили предуслови да се за читаву територију Републике Српске може оснивати катастар непокретности, те се омогућио лакши рад, управљање, контрола и издавање података из катастарских евиденција.

Потребно је наставити са редовним пословима који се односе на рјешавање предмета у другом степену и спровести низ активности које се односе на експропријацију непокретности у Републици Српској.

На основу планираних активности израђен је план финансијских средстава потребних за реализацију планираних послова. Реализација предметних активности у наредном петогодишњем периоду финансираће се већим дијелом из намјенских средстава РУГИПП-а, а мањим дијелом из кредитних средстава Свјетске банке.

4.4.1. Постојеће катастарске евиденције

Премјер и успостава евиденција о непокретностима за територију Републике Српске су вршени у различитим периодима. Аустроугарски премјер је први премјер који је извршен на територији Републике Српске. Премјер је рађен графичком методом у стереографској пројекцији. Послије Другог свјетског рата започет је премјер у Гаус-Кригеровој пројекцији, тзв. нови премјер. Послијератни премјери су се изводили по различитим прописима, и то:

- прописи који су донесени у бившој СРБиХ, а који су се сагласно члану 12. Уставног закона за спровођење Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 21/92) могли примјењивати до доношења одговарајућих закона и других прописа, уколико су сагласни са Уставом Републике Српске, а нису у супротности са законима и другим прописима које је донијела Народна скупштина Републике Српске,

- прописи који су у цјелини донесени у Републици Српској: Закон о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23), Закон о премјеру и катастру непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 34/06, 110/08 и 15/10), Закон о премјеру и катастру некретнина ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 15/20), Закон о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 15/10), Закон о финансирању послова премјера и успостављања катастра некретнина и рјешавања имовинско-правних односа који су у функцији успостављања катастра некретнина за период од 1997. до 2006. године ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 25/97), Закон о катастру комуналних уређаја ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96), Закон о утврђивању катастарског прихода ("Службени гласник Републике Српске", број 10/95), Закон о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 20/07 и 92/09), Закон о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09).

Сви премјери који се буду изводили након доношења Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23) изводиће се у складу са истим.

Сагласно томе, територија Републике Српске има различите премјере, и то:

- Нови премјер (извршен послје Другог свјетског рата, укључујући и премјер извршен од стране РУГИПП-а од 1993. до 2025. године),
- Аустроугарски премјер.

Како су премјери рађени у различитим временским периодима, различитим методама и тачношћу, успостављене су и различите евиденције о непокретностима на територији Републике Српске које се могу груписати на сљедећи начин:

- Катастар непокретности са утврђеним стварним правима на непокретностима израђен у складу са Законом о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23),
- Катастар непокретности са утврђеним корисником израђен по Закону о премјеру и катастру непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 34/06, 110/08 и 15/10),
- Катастар непокретности израђен по ранијем Закону о премјеру и катастру некретнина ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 15/00), као јединствена евиденција о непокретностима,
- Катастар земљишта израђен на основу катастарског премјера по Закону о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96 и 15/10) и ранијих прописа донесених послје Другог свјетског рата, а до усвајања јединствене евиденције о непокретностима,
- Катастар земљишта израђен на основу Аустроугарског премјера,

- Пописни катастар,
- Земљишна књига заснована на подацима Аустроугарског премјера,
- Земљишна књига заснована на подацима новог премјера у Гаус-Кригерој пројекцији по Закону о земљишним књигама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08),
- Књига уложених уговора о продаји пословних зграда, пословних простора и гаража - Закон о приватизацији државних станова ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/11, 67/13, 60/15 и 45/18),
- Књига уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова - Закон о приватизацији пословних зграда, пословних просторија и гаража ("Службени гласник Републике Српске", бр. 98/04, 71/10, 30/12 и 67/13).

4.4.2. Стање постојећих евиденција о непокретностима

Подаци катастарских евиденција који имају велики значај за економски развој државе морају бити добро структурирани и организовани. Евиденције непокретности у Републици Српској претходних година сусреле су се са многобројним проблемима као што су: постојање различитих институција надлежних за управљање подацима о земљишту и непокретностима, истовремено чување података на више мјеста, чување података у аналогном облику, неуслађеност података у евиденцијама у односу на стварно стање на терену, раздвојеност алфанумеричких и геометријских података, комплексна структура евиденција, настала као последица насљеђивања података из различитих извора. Свакако, стављањем у надлежност РУГИПП-а свих евиденција о непокретностима, неки од проблема су у протеклим годинама ријешени.

Међутим, и даље на територији Републике Српске постоје различите врсте евиденција о непокретностима, засноване на различитим премјерима и методама мјерења са различитом тачношћу, насталим у различитим временским епохама.

На тако различитим премјерима настале су и различите евиденције о непокретностима, које се, у зависности од дијела територије Републике Српске, и даље користе.

4.4.2.1. Стање успостављеног катастра непокретности са утврђеним стварним правима

Катастар непокретности са утврђеним стварним правима на непокретностима, успостављен као јединствена евиденција о непокретностима у Републици Српској (НКН), оснива се на основу Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23) од 2012. године до данас. Поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима, односно успостава катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима активан је процес који још увијек траје. Катастар непокретности успостављен је у урбаним и руралним подручјима на површини од 838.620 ха (око 34,03%) у Републици Српској.

Стање успостављеног катастра непокретности са утврђеним стварним правима на непокретностима приказано је у Табели 4.

Табела 4: Стање успостављеног катастра непокретности са утврђеним стварним правима на непокретностима

Редни бр.	Општина	Укупан број КО	Укупна површина [ха]	Број КО са основаним НКН	Површина НКН [ха]	Број парцела	Број предмета
1	Бања Лука	98	123889	93	107088	262486	68313
2	Берковићи	13	26403	2	8633	4125	630
3	Бијељина	53	73408	36	37847	105303	47018
4	Билећа	25	63684	24	59881	41263	13940
5	Братунац	24	29305	3	3143	9205	4335
6	Вишеград	22	44906	8	15442	31475	6415
7	Власеница	17	21737	10	11518	20167	5188
8	Вукосавље	11	7375	3	1967	5500	2226
9	Гацко	19	72836	3	8723	9586	3952
10	Градишка	65	76165	9	12037	30849	10102
11	Дервента	49	51660	9	8760	24014	7486
12	Добој	74	65533	12	11448	35317	9728
13	Доњи Жабар	7	4680	3	3556	7347	2221
14	Зворник	24	37439	10	11489	46698	12902
15	Источна Илица	6	2927	3	339	1409	610
16	Источни Дрвар	4	7530	4	7530	569	166
17	Источни Стари Град	12	7498	3	540	3724	686
18	Источно Ново Сарајево	6	3792	2	784	6076	2678
19	Калиновик	15	67950	2	472	1220	754
20	Кнежево	19	32599	4	5778	10674	3279
21	Козарска Дубица	65	49935	26	18124	40040	11034
22	Котор Варош	43	55736	4	3506	15671	5620
23	Крупа на Уни	13	9284	13	9284	14664	2202
24	Лакташи	39	38834	20	20175	58762	16633
25	Лопаре	32	29779	22	16353	27509	7186
26	Љубиње	19	34133	6	4391	6487	2128
27	Модрича	26	33207	5	6813	24189	7856
28	Милићи	22	27891	18	18512	40534	6776
29	Мркоњић Град	37	66973	2	1743	5826	3110
30	Невесиње	28	88711	4	5020	9290	2068
31	Нови Град	51	54583	1	1753	5663	3358
32	Пале	16	49036	4	5124	17134	7432
33	Приједор	56	83407	19	17596	65357	24840
34	Прњавор	58	62999	17	14976	33095	6303
35	Пелагићево	12	11585	8	8499	14345	3847

36	Рибник	30	49992	1	1630	3133	783
37	Рудо	15	34768	2	1219	4650	1652
38	Рогатица	31	64562	31	64562	64216	13712
39	Соколац	32	69225	27	66697	49050	11665
40	Србац	35	45264	6	8556	9930	2026
41	Сребреница	38	52983	15	24922	37065	8952
42	Станари	13	16096	4	4139	9505	2386
43	Теслић	44	84649	3	663	8548	4868
44	Требиње	62	86251	13	16243	16191	4476
45	Трново	11	10979	10	7604	12423	3879
46	Угљевик	21	17042	6	5246	13862	4357
47	Фоча	55	111840	28	65022	65916	13162
48	Хан Пијесак	12	31577	12	31577	12539	4179
49	Чајниче	12	27363	12	27363	27380	6269
50	Челинац	29	36180	5	4463	13405	3702
51	Шамац	21	17224	5	4171	12759	3504
52	Шековићи	15	24237	14	22920	33417	7523
53	Шипово	31	55020	11	12779	21530	6038
УКУПНО:				617	838620	1451092	416155

На територији Републике Српске поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима у вријеме израде Програма завршено је за 30 катастарских општина у укупној површини 63.381 ha (око 2,57% територије Републике Српске) и за исте се спроводе процедуре ради окончања поступка оснивања катастра непокретности (преглед привремених база података катастра непокретности, управни и стручни надзори, поступање по наложеним мјерама надзора и слично).

Преглед стања завршеног излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима за које још увијек није потврђен катастар непокретности приказан је у Табели 5.

Табела 5: Преглед стања завршеног излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима за које још увијек није потврђен катастар непокретности

Редни бр.	Општина	Укупан број КО	Укупна површина [ha]	Број КО	Површина [ha]	Број парцела	Број предмета
1	Бијељина	53	73408	5	8984	17182	4594
2	Берковићи	13	26403	1	3610	4813	1039
3	Билећа	25	63684	1	3619	3013	1592
4	Братунац	24	29305	1	1707	2364	1035
5	Власеница	17	21737	3	4365	7550	1606
6	Добој	74	65533	1	1336	3161	682
7	Зворник	24	37439	1	2547	8070	1272
8	Козарска Дубица	65	49935	1	427	686	118
9	Љубиње	19	34133	1	5418	2472	280
10	Милићи	22	27891	4	8300	6206	1376
11	Мркоњић Град	37	66973	2	4474	4845	1368
12	Невесиње	28	88711	1	2258	2116	637
13	Приједор	56	83407	1	2022	5282	2288
14	Прњавор	58	62999	2	2463	5951	1070
15	Сребреница	38	52983	1	4647	2315	323
16	Требиње	62	86251	1	3249	1520	625
17	Фоча	55	111840	2	2479	3459	501
18	Шековићи	16	24237	1	1476	2418	464
УКУПНО:				30	63381	83423	20870

У току је поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима, односно оснивање катастра непокретности са утврђеним стварним правима на непокретностима на територији Републике Српске за 50 катастарских општина у укупној површини од 69.467 ha (2,81%) у Републици Српској.

Преглед стања излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима, односно оснивања катастра непокретности који је у току приказан је у Табели 6.

Табела 6: Преглед поступака оснивања катастра непокретности који су у току

Редни бр.	Општина	Број КО	Површина [ha]	Број парцела	Број предмета
1	Бања Лука	3	661	9173	4044
2	Бијељина	3	2584	8461	2592
3	Братунац	2	2242	4353	1527
4	Брод	1	1385	6242	3823
5	Власеница	3	3514	6924	953
6	Гацко	1	3765	3556	738
7	Градишка	1	1086	5928	4087
8	Источна Илиџа	1	425	4133	1836

9	Источни Стари Град	1	1307	1524	300
10	Калиновик	2	10198	5836	838
11	Козарска Дубица	1	360	622	102
12	Котор Варош	2	2936	3956	795
13	Кнежево	1	1455	3286	623
14	Лакташи	1	561	3137	2267
15	Лопаре	1	2417	3185	660
16	Љубиње	1	2292	958	96
17	Модрича	1	1227	4462	3250
18	Невесиње	2	3152	3957	2492
19	Нови Град	1	2163	4011	917
20	Осмаци	1	2294	4437	1219
21	Пале	1	2792	1455	461
22	Пелагићево	1	536	1229	277
23	Прњавор	4	5273	10453	1941
24	Рибник	1	964	1152	403
25	Србац	1	493	1445	388
26	Сребреница	1	1453	1146	214
27	Станари	1	935	1197	331
28	Теслић	2	3105	7231	3959
29	Требиње	1	413	4155	2727
30	Угљевик	1	1661	3945	766
31	Фоча	2	1167	2256	457
32	Челинац	2	2668	5246	1974
33	Шамац	2	1983	7034	3041
Укупно		50	69467	13685	50098

4.4.2.2. Стање успостављеног катастра непокретности са утврђеним корисником

Катастар непокретности претходно је успостављен као јединствена евиденција о непокретностима у Републици Српској (основан на основу Закона о премјери и катастру некретнина, "Службени лист СР БиХ", број 55/84) од 1984. до 2005. године, а касније настављен са успоставом такође као катастар непокретности са утврђеним корисницима на непокретностима (КНК), односно без евиденције о праву својине и другим стварним правима. Катастар непокретности са утврђеним корисником у цијелости или дјелимично у службеној употреби је у 23 јединице локалне самоуправе, односно у урбаним и руралним подручјима на површини од 140.714 ha (око 5,7% територије Републике Српске).

С обзиром на важећу законску регулативу, врши се само одржавање катастра непокретности са утврђеним корисником.

Стање успоставе катастра непокретности са утврђеним корисницима на непокретностима у Републици Српској приказано је у Табели 7.

Табела 7: Стање успоставе КНК у Републици Српској

Редни бр.	Општина	Површина [ha]	Бр. КО у евиденцији КНК	Површина у евиденцији КНК [ha]
1	Берковићи	26404	1	3610
2	Бијељина	73408	17	17825
3	Билећа	63684	1	3803
4	Братунац	29305	1	636
5	Брод	23006	2	1394
6	Гацко	72836	2	6819
7	Добој	65533	3	2293
8	Зворник	37439	1	709
9	Источна Илиџа	2927	6	562
10	Источно Ново Сарајево	3792	4	109
11	Језеро	6317	1	2890
12	Кнежево	32599	5	8359
13	Лопаре	29779	1	2402
14	Мркоњић Град	66973	7	12956
15	Нови Град	46967	1	762
16	Оштра Лука	20664	3	4750
17	Пале	49036	10	6311
18	Петровац - Дринић	14610	1	4817
19	Рибник	49992	5	5664
20	Теслић	84649	8	6821
21	Требиње	86251	5	9650
22	Трново	10979	1	3375
23	Шипово	55020	13	34197
УКУПНО:				140714

4.4.2.3. Стање успостављеног катастра земљишта на основу катастарског премјера послије Другог свјетског рата

Катастар земљишта (КЗ) је израђен на основу новог премјера, односно премјера послије Другог свјетског рата (у Гаус-Кригеровој државној пројекцији) у цијелости или дјелимично у 41 јединици локалне самоуправе Републике Српске на површини од 860.820 ha (око 34,9% територије Републике Српске).

Нови премјер и катастар земљишта израђен је у периоду од 1951. године до 1984. године. С обзиром на важећу законску регулативу, врши се само одржавање катастра земљишта.

Стање успоставе катастра земљишта заснован на основу премјера послије Другог свјетског рата у Републици Српској приказано је у Табели 8.

Табела 8: Стање успоставе КЗ у Републици Српској

Редни бр.	Општина	Површина [ha]	Бр. КО у евиденцији КЗ	Површина у евиденцији КЗ [ha]
1	Бања Лука	123889	13	16081
2	Бијељина	73408	17	17825
3	Брод	23006	21	21612
4	Вишеград	44906	14	29464
5	Власеница	21737	7	10219
6	Вукосавље	7375	8	5048
7	Градишка	76165	56	64128
8	Дервента	51660	40	42900
9	Добој	65533	59	51792
10	Доњи Жабар	4680	4	1124
11	Зворник	37439	13	25241
12	Источна Илица	2927	5	2026
13	Источни Стари Град	8800	9	8260
14	Источно Ново Сарајево	3792	5	3008
15	Кнежево	32599	2	2648
16	Козарска Дубица	49935	39	31811
17	Костајница	8586	11	8586
18	Котор Варош	55734	39	52230
19	Лакташи	38834	19	18659
20	Лопаре	29779	1	349
21	Милићи	27891	4	9379
22	Модрича	33207	21	26394
23	Невесиње	88711	9	12268
24	Нови Град	46967	49	44452
25	Ново Горажде	12308	8	12308
26	Осмаци	7954	7	7954
27	Оштра Лука	20664	7	11482
28	Пале	49036	1	673
29	Пелагићево	11585	4	3086
30	Петрово	10953	8	10953
31	Приједор	83407	37	65811
32	Прњавор	62999	41	48023
33	Рудо	34768	13	33549
34	Србац	45264	29	36708
35	Станари	16096	9	11957
36	Требиње	86251	6	1384
37	Угљевик	17042	15	11796
38	Фоча	111840	27	46818
39	Челинац	36180	24	31717
40	Шамац	17224	16	13053
41	Шипово	55020	7	8044
УКУПНО:				860820

4.4.2.4. Стање успостављеног катастра земљишта на основу Аустроугарског премјера

На основу Аустроугарског премјера израђен је и у употреби је катастар земљишта у 14 јединица локалних самоуправа на површини од 464.429 ha (око 18,8% територије Републике Српске).

Аустроугарски премјер, често називан и "стари премјер у Босни и Херцеговини", извршен је од стране Аустроугарске одмах након окупације Босне и Херцеговине 1878. године (Берлински уговор) у веома кратком року (од 1880. до 1884. године).

Премјер је извршен из два разлога:

1. да послужи првенствено за израду војно-топографских карата,
2. за оснивање и увођење пореског катастра земљишта.

Касније је на цијелом том подручју из података тог премјера и катастра земљишта основана и земљишна књига.

Сам премјер вршен је на брзину у условима још несређених прилика, примитивним средствима (геодетским столом и гледачама, а добрим дијелом и откорачавањем и скицирањем), на несолидној графичкој триангулацији без висинске представе терена, у веома непо-

десној размјери 1 : 6250. Све ово је условило веома слаб квалитет, па је то утицало на квалитет самог премјера и то се сматра као један од најслабијих премјера што је Аустрија изводила на својим и окупираним подручјима.

Намјена планова, првенствено војни карактер, одредијелила је и њихову непогодну размјеру 1 : 6250, а у насељеним мјестима 1 : 3125.

За израду планова и карата употријебљена је полиедарска пројекција.

Катастар земљишта, израђен на основу извршеног графичког премјера, у својој основи био је веома слаб. Његова слабост не проишља само од слабе техничке основе и методе рада, него и од чињенице да су премјер вршили топографски официри - странци, који нису познавали језик, а подаци о власништву прикупљени су преко индикатора са којима су се екипе које су вршиле премјер слабо споразумијевале и који врло често нису довољно добро познавали посједовне границе и праве власнике. Овоме треба додати да је класирање земљишта вршено од стране сеоских комисија на основу познавања мјесних прилика, те је за сваку катастарску општину посебно израђена лествица катастарског прихода. У оваквим условима рада, будући да између комисија није било јаче координације, неизбјежно су морале настати разлике у оцјени катастарског прихода појединих катастарских општина и срезова.

С обзиром на важећу законску регулативу, врши се само одржавање предметне евиденције о непокретностима.

Стање успоставе катастра земљишта заснованог на аустроугарском премјеру приказано је у Табели 9.

Табела 9: Стање успоставе КЗ АУ у Републици Српској

Редни бр.	Општина	Површина [ha]	Бр. КО у евиденцији КЗ АУ	Површина у евиденцији КЗ АУ [ha]
1	Берковићи	26404	5	14161
2	Братунац	29305	23	25526
3	Гацко	72836	15	57294
4	Источни Мостар	8864	3	8864
5	Калиновик	67950	11	67477
6	Купрес	4462	2	4462
7	Лопаре	29779	11	10675
8	Невесиње	88711	17	71423
9	Пале	49036	6	36928
10	Соколац	69225	5	2421
11	Сребреница	52983	26	27742
12	Теслић	84649	27	77165
13	Требиње	86251	50	58974
14	Шековићи	24237	1	1317
УКУПНО:				464429

4.4.2.5. Стање успостављеног пописног катастра

У периоду од 1952. до 1953. године израђен је тзв. пописни катастар (ПК) као привремено рјешење за подручја гдје је стари катастар био уништен у току Другог свјетског рата.

Овај катастар употребљава се још у 7 јединица локалних самоуправа у површини 158.785 ha (око 6,4% територије Републике Српске).

С обзиром на важећу законску регулативу, врши се само одржавање пописног катастра.

Стање успоставе пописног катастра приказано је у Табели 10.

Табела 10: Стање успоставе ПК у Републици Српској

Редни бр.	Општина	Површина [ha]	Бр. КО у евиденцији КЗ АУ	Површина у евиденцији КЗ АУ [ha]
1	Језеро	6317	4	3427
2	Кнежево	32599	13	15814
3	Љубиње	34133	10	28717
4	Мркоњић Град	66973	27	52274
5	Оштра Лука	20664	7	4432
6	Петровац - Дринић	14610	5	9793
7	Рибник	49992	25	44328
УКУПНО				158785

4.4.2.6. Стање успостављене земљишне књиге

На територији Републике Српске постоје двије евиденције земљишне књиге, и то:

- Земљишна књига заснована на подацима Аустроугарског премјера,
- Земљишна књига заснована на подацима новог премјера у Гаус-Кригеровој пројекцији по Закону о земљишним књигама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08).

Земљишна књига је јавна књига и јавни регистар стварних права на некретностима и других права која су законом предвиђена за упис (хипотека, стварне служности, права коришћења и др.). Упис права на некретностима, као и упис свих промјена које се тичу података у земљишној књизи, јесте обавезан. Земљишна књига састоји се од главне земљишне књиге, збирке исправа и помоћних регистара (регистар власника, регистар парцела и дневник).

У току Другог свјетског рата значајан дио земљишне књиге је уништен. Исто тако, значајан дио земљишне књиге која по функционалној надлежности припада Републици Српској налази се у Федерацији Босне и Херцеговине. С обзиром на напријед наведено, тешко је одредити тачан постотак територије Републике Српске за коју РУГИШП посједује земљишну књигу. Процјена је да земљишна књига постоји за око 65% територије Републике Српске, иста је неажурна и нетачна, тј. не осликава стварно стање.

С обзиром на важећу законску регулативу, врши се само одржавање земљишне књиге.

4.4.2.7. Стање успостављених књига уложених уговора

На територији Републике Српске успостављене су двије књиге уложених уговора (КУУ), и то:

- Књига уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова и
- Књига уложених уговора о продаји пословних зграда, пословних просторија и гаража.

Развојем грађевинског сектора (изградња колективних стамбених објеката-зграда, пословних објеката и сл.) у градовима, као и у већим општинама, указала се потреба за издвојеном евиденцијом етажних објеката (стамбене зграде, пословне зграде, стамбено-пословни објекти и сл.) гдје би се појединачне етажне јединице могле издвојити.

У КУУ о откупу стамбених зграда и станова уписују се подаци о стамбеним зградама и становима, а које нису уписане у земљишну књигу, односно у друге јавне евиденције о некретностима и правима на њима. У КУУ о откупу пословних зграда, пословних просторија и гаража уписују се подаци о пословним зградама, пословним просторијама и гаражама у државној својини, које су продате у складу са Законом о приватизацији пословних зграда, пословних просторија и гаража ("Службени гласник Републике Српске", број 98/04), као и за оне за које постоји правни основ за стицање права својине на други начин, а које нису уписане у земљишну књигу, односно у друге јавне евиденције о некретностима и правима на њима.

Извод из књиге уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова служи као доказ о власништву на откупљеном стану. Извод из књиге уложених уговора о продаји пословних зграда, пословних просторија и гаража је доказ о власништву на купљеној пословној згради, пословној просторији или гаражи.

КУУ воде се посебно за сваку катастарску општину у којој се укаже потреба (на чијем подручју постоје објекти етажне својине, стамбене или пословне зграде). Бања Лука има електронске књиге уложених уговора, док остале подручне јединице имају аналогне књиге уложених уговора. За подручја гдје постоји аналогна КУУ у току је успостављање електронске евиденције коју обављају запослени РУГИПП-а уз редовне послове.

4.5. Топографски премјер

Топографски премјер је геодетско мјерење топографских објеката и терена прописаном класом тачности, прикупљање података о њиховим квалитативним и квантитативним особинама и података о географским и другим називима.

На основу елабората топографског премјера и података из других извора формира се основни топографски модел и израђује основна карта Републике Српске и остале карте, дигитални ортофото и дигитални модел терена простора Републике Српске.

У складу са законом, периодично снимање из ваздуха територије Републике Српске за потребе ажурирања топографско-картографске базе података спроводи се најмање једном у пет година.

4.5.1. Анализа постојећег стања

До сада је, на територији Републике Српске, за потребе израде дигиталног ортофотоа извршен топографски премјер авио-снимањем два пута, и то 2013-2014. године и 2020-2021. године. У склопу ових пројеката, поред дигиталног ортофотоа, као примарног производа, израђени су и дигитални модели терена, дигитални модели површи као и 3Д модели градова уз примјену додатне LiDAR технологије.

Такође, кроз инфраструктурни ИПА пројекат: "Пројекат мапе опасности од поплава и ризика од поплава у Босни и Херцеговини" - ИПА 2008, израђене су карте у сликовима ријека на основу LiDAR-а и метода "класичних" геодетских снимања подручја, гдје су LiDAR подаци добијени густином скенирања од пет тачака по m².

Тренутно се врши топографски премјер на територији Републике Српске примјеном LiDAR технологије, у оквиру пројекта "Подршка Европске уније за повећање доступности прецизних (гео)просторних података (услуга) LiDAR-ом" - ИПА II, гдје ће као резултат радова бити добијени подаци са густином скенирања од пет и десет тачака по m², за рурална и урбана подручја, као и дигитални модел терена, дигитални модел површи и класификован облак тачака на десет класа (објекти, вегетација, путеви и др.) за територију Републике Српске која није обухваћена LiDAR снимањем у оквиру ИПА 2008 пројекта.

У току је израда Правилника о топографском премјеру у ком су обрађена поглавља о начину реализације у прикупљању података топографским премјером, формирања топографско-картографске базе података, те израде картографских производа, њиховог архивирања и дистрибуције. Завршетак радова и објава Правилника о топографском премјеру очекује се крајем 2025. године.

У складу са законом, планиран је нови топографски премјер територије Републике Српске у 2026. години у сврху израде новог дигиталног ортофото плана.

4.6. Топографско-картографска дјелатност

Подаци топографског премјера и подаци из других извора воде се у топографско-картографској бази података у векторском или растерском облику, те се условно може подијелити на три сегмента:

- дигитални висински модел,
- дигитални ортофото,
- основни топографски модел.

Дигитални висински модел Републике Српске може бити засебни топографско-картографски производ, као што је дигитални модел терена и дигитални модел површи, а његови подаци се могу користити и за израду других топографско-картографских производа уз прилагођавање карактеристикама производа за чију израду се користе.

Дигитални ортофото израђује се као засебан топографско-картографски производ, али и као дио топографско-картографске базе и у том случају заједно са векторским подацима може служити за израду и ажурирање других топографско-картографских производа.

Основни топографски модел представља апстракцију простора Републике Српске и чине га дефинисани топографски објекти са припадајућим описом својства и међусобних односа (атрибути и релације), обухватом прикупљања, правилима креирања и начином приказа, а израђује се на основама и принципима географског информационог система. Основни топографски модел садржи следеће тематске цјелине:

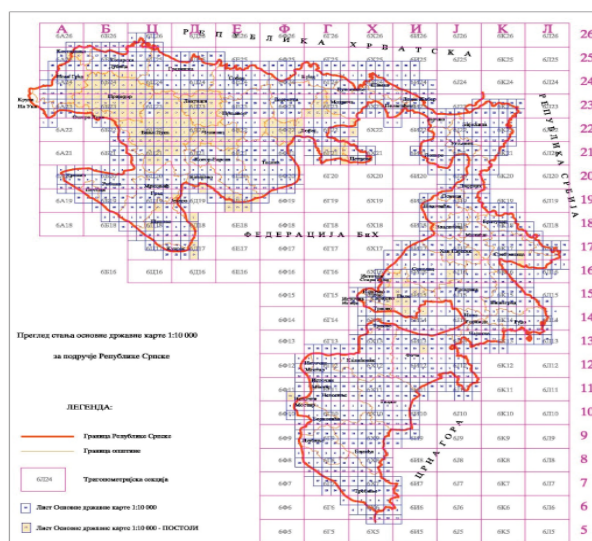
- објекти,
- саобраћајна мрежа,
- хидрографија,
- начин коришћења земљишта,
- географска и друга имена,
- дигитални модел терена и
- дигитални ортофото.

На основу података топографско-картографске базе података РУГИПП израђује основну карту Републике Српске размјере 1 : 5000 и 1 : 10000, као и топографске, тематске и прегледне карте у синџијим размјерама и ортофото карте као основу за планирање, тематску обраду, графичко приказивање, вођење статистике и за друге потребе у дигиталном и аналогном облику у систему непрекидног низа листова карата за територију Републике Српске, односно за изабрано подручје.

Картографске публикације врше се за основну карту Републике Српске, дигитални ортофото, дигитални модел терена, снимке из ваздуха, топографске, прегледне, тематске и друге карте и планове територије Републике Српске или њеног дијела, атласе, албуме и каталоге карата свих врста и издања, прегледне листови карата и планова, дигиталне податке и базе података о простору.

4.6.1. Анализа постојећег стања

За територију Републике Српске, основна државна карта израђена је у размјери 1 : 10000, и то само за неке дијелове (Преглед стања Основне карте 1 : 10000 за подручје Републике Српске).

Слика 4: Преглед стања ОДК 1 : 10000 за Републику Српску

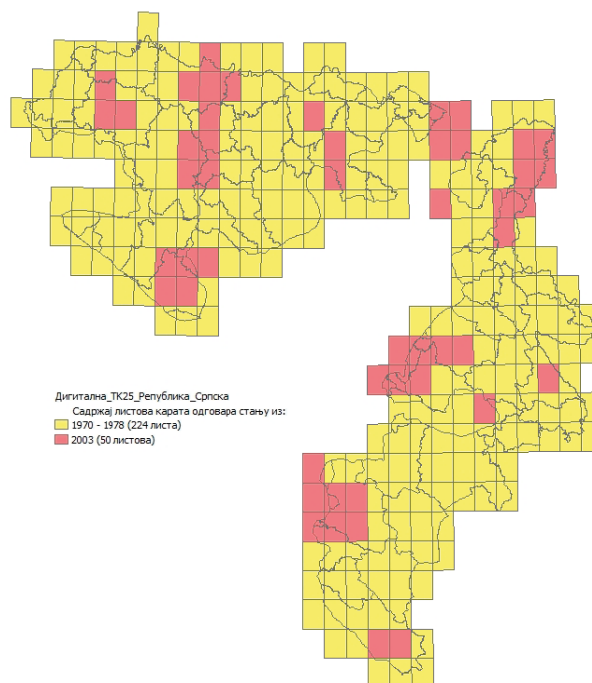
Република Српска је покривена аналогним топографским картама размјере: 1 : 25000 (ТК25) - 279 листова, 1 : 50000 (ТК50) - 85 листова, 1 : 100000 (ТК100) - 31 лист, 1 : 200000 (ТК200) - 11 листова, прегледнотопографским картама 1 : 300000 (ТК300) - 9 листова, 1 : 500000 (ТК500) - 2 листа и општегеографском картом 1 : 1000000 - 4 листа.

Картографисање територије Републике Српске је извршено, у периоду иза Другог свјетског рата, од стране Војногеографског института из Београда.

Значајне активности на картографисању Републике Српске су вршене током 2003, 2004. и 2005. године, када је реализован пројекат "Дигитална топографска карта 1 : 25000" као донација Владе Јапана Босни и Херцеговини.

Носилац пројекта је била Јапанске international cooperation agency (ЈИСА) као званична агенција јапанске владе и била је одговорна за имплементацију пројекта, а реализација пројекта повјерена је јапанској корпорацији PASCO која је једна од најпознатијих свјетских компанија у области геодезије и картографије. Пројекат је обухватао: аерофотограметријско снимање цијеле територије БиХ (у размјери снимања 1 : 40000), израду нових карата Р = 1 : 25000 у дигиталном облику и едукацију кадрова.

Нажалост, кадар који је едукован у склопу овог пројекта није више у радном односу са РУГИПП-ом, чиме је практично стечено знање и искуство изгубљено.

Слика 5: Преглед ТК 1 : 25000 (ТК25) Република Српска

У оквиру пројекта израђено је 68 листова карата 1 : 25000, од чега 35 листова за подручје 11 градова у Републици Српској (Бања Лука, Градишка, Приједор, Дервента, Добој, Бијељина, Зворник, Вишеград, Требиње, Шипово и Невесиње), а након тога РУГИПП је финансирао израду још 12 листова карте.

4.7. Израда база података катастра и дигиталног катастарског плана

С обзиром на потребу да подаци са катастарских планова и планова катастра водова буду у сваком моменту расположиви за све потенцијалне кориснике како би се информације квалитетније и брже преносиле до корисника, неопходно је да се аналогни катастарски планови и планови катастра водова (односно катастра комуналних уређаја) подигну на виши технолошки ниво, односно да се преведу у дигитални облик. Тиме би се извршила хомогенизација ових података са подацима добијеним најновијим технологијама које се примјењују у геодезији и другим техничким струкама. Овакав облик представљања података планова је предуслов за изградњу cjеловитог

Геодетског информационог система, а самим тим и израду других информационих система који су, директно или индиректно, зависни од званичних података садржаних на катастарским плановима.

Све је више захтјева од стране институција локалне самоуправе (општина, комуналних предузећа, дирекција за урбанизам и других) за достављањем напријед поменутих планова у дигиталном облику (за потребе планирања, пројектовања и др.).

Осим технолошки квалитетнијег и бржег достављања података катастарских планова, и сама накнада за коришћење таквих података је већа од накнада за копије аналогних планова, што такође додатно има оправдања за инвестирање у дигитализацију катастарских планова.

Извршена је дигитализација аналогних катастарских планова у укупној површини од 2192998.6 ha, 1522 катастарске општине, што чини око 90,84% територије Републике (Табела 11).

Планирано је да се дигитализација катастарских планова у периоду 2026-2030. године заврши за читаву територију Републике Српске.

Табела 11: Стање израде дигиталних катастарских планова

Редни бр.	Општина			Завршена дигитализација		
	Назив	Укупан број КО	Површина општине (ha)	Софтвер	Број КО	Дигитализована површина (ha)
1	Бањалука	98	123889	MapSoft	98	123889
2	Берковићи	13	26404	ДМБ2000	13	26404
3	Бијељина	53	73408	ДМБ2000	53	73408
4	Билећа	25	63684	MapSoft	25	63684
5	Братунац	24	29305	ДМБ2000	24	29305
6	Брод	23	23006	MapSoft	13	11484
7	Чајниче	12	27363	ДМБ2000	12	27363
8	Челинац	29	36180	MapSoft eKatastar RS	25	32829
9	Дервента	49	51660	MapSoft	49	51660
10	Добој	74	65533	MapSoft	67	62046
11	Петровац - Дринић	4	14610	MapSoft	4	14610
12	Фоча	55	111840	ДМБ2000 eKatastar RS	49	97071
13	Гацко	19	72836	ДМБ2000	15	55564
14	Градишка	65	76165	ДМБ2000 eKatastar RS	62	64721
15	Хан Пијесак	12	31577	ДМБ2000	12	31577
16	Источна Илица	6	2927	ДМБ2000	6	2927
17	Источни Дрвар	4	7524	MapSoft	4	7524
18	Источни Мостар	3	8864	eKatastar RS	0	0
19	Источни Стари Град	13	8800	ДМБ2000	13	8800
20	Источно Ново Сарајево	6	3792	ДМБ2000	6	3792
21	Језеро	5	6317	MapSoft	5	6317
22	Калиновик	15	67950	MapSoft	15	67950
23	Кнежево	19	32599	MapSoft	19	32599
24	Костајница	11	8586	ДМБ2000	11	8586
25	Котор Варош	43	55734	MapSoft eKatastar RS	26	36259
26	Козарска Дубица	65	49935	MapSoft eKatastar RS	65	49935
27	Крупа на Уни	13	9318	ДМБ2000	13	9318
28	Купрес	3	4462	ДМБ2000	3	4462
29	Лакташи	39	38834	MapSoft eKatastar RS	37	36955
30	Лопаре	32	29779	ДМБ2000	32	29779
31	Љубиње	19	34133	ДМБ2000	19	34133
32	Милићи	22	27891	MapSoft	22	27891
33	Модрича	26	33207	ДМБ2000	24	33055
34	Мркоњић Град	37	66973	MapSoft eKatastar RS	31	52924
35	Невесиње	28	88711	ДМБ2000	10	17292
36	Нови Град	50	46967	MapSoft eKatastar RS	50	46967
37	Ново Горажде	8	12308	MapSoft	8	12308
38	Доњи Жабар	7	4680	ДМБ2000	7	4680
39	Осмаци	7	7954	MapSoft eKatastar RS	7	7954
40	Оштра Лука	20	20664	ДМБ2000	13	15901
41	Пале	16	49036	ДМБ2000	16	49036
42	Пелагићево	12	11585	ДМБ2000	12	11585
43	Петрово	8	10953	ДМБ2000	8	10953
44	Приједор	56	83407	MapSoft eKatastar RS	56	83407
45	Прњавор	58	62999	MapSoft	58	62999
46	Рибник	30	49992	ДМБ2000	17	26054
47	Рогатица	31	64587	ДМБ2000	31	64587

48	Рудо	15	34768	ДМБ2000	8	16734
49	Соколац	32	69225	ДМБ2000 eKatastar RS	27	66848
50	Србац	35	45264	MapSoft eKatastar RS	34	45063
51	Сребреница	38	52983	ДМБ2000	38	52983
52	Станари	13	16096	MapSoft	13	16096
53	Шамац	21	17224	ДМБ2000	19	17214.6
54	Шековићи	16	24237	ДМБ2000	16	24237
55	Шипово	31	55020	ДМБ2000	27	54484
56	Теслић	44	84649	MapSoft	31	79943
57	Требње	62	86251	ДМБ2000	41	47381
58	Трново	11	10979	ДМБ2000	11	10979
59	Угљевик	21	17042	ДМБ2000	20	17035
60	Вишеград	22	44906	ДМБ2000	22	44906
61	Власеница	17	21737	MapSoft	17	21737
62	Вукосавље	11	7375	MapSoft	11	7375
63	Зворник	24	37439	MapSoft eKatastar RS	24	37439
	УКУПНО	1680	2414131		1523	2192998.6

Поред наведеног, у 12 подручних јединица (Градишка, Добој, Приједор, Требиње, Вишеград, Дервента, Источна Илиџа, Модрича, Угљевик, Србац, Фоча и Челинац) постоје аналогни планови катастра комуналних уређаја. За оснивање катастра водова неопходно је израдити базу катастра комуналних водова као основа за оснивање катастра водова као евиденције о водовима и правима на водовима.

4.8. Архив документације и Дигитални архив

У члану 5. став 1. Закона о архивској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", број 119/08) прописано је да је архивска грађа од изразите вриједности за Републику Српску и ужива њену заштиту.

РУГИПП поседује обимну архивску грађу, а чине је записи и документи, од којих су неки стари и више деценија. Такви записи и документи су због своје старости, природних својстава материјала на којима су написани, али и због свакодневног коришћења, подложни разним оштећењима, те је било потребно предузети неопходне мјере за њихову заштиту и дуготрајно чување. Поред тога што је потребно сачувати аналогну архивску грађу од уништавања, потребно је омогућити једноставност приступа и ширу употребу информација.

У саставу Сектора за геодетске послове РУГИПП-а формирано је Одјељење за архив документације и Дигитални архив, а што је уређено Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у РУГИПП-у ("Службени гласник Републике Српске", број 65/16).

У опису послова наведеног одјељења је, између осталог, и вођење евиденције о цјелокупној архивској грађи РУГИПП-а, те планирање динамике дигитализације и дигитализација података из надлежности РУГИПП-а.

Успостављање Дигиталног архива, прије свега, биће од велике користи за заштиту архивске грађе и документације, обезбиједиће бржу доступност потребне документације радницима РУГИПП-а у обављању свакодневних послова, што ће повећати ефикасност у раду РУГИПП-а, те омогућити бољу доступност архивске документације заинтересованим корисницима података из надлежности РУГИПП-а путем интернет сервиса за дистрибуцију архивских података.

Стратегија за Дигитални архив усвојена је у априлу 2014. године. Израда документа потпомогнута је донаторским средствима Владе Краљевине Шведске у оквиру Пројекта "Изградња капацитета за побољшање земљишне администрације и процедура у Босни и Херцеговини". Документом су дефинисани општи и специфични циљеви за успоставу Дигиталног архива као подсистема информационог система РУГИПП-а.

У периоду од 2014. до 2028. године предвиђено је остваривање следећих циљева:

- сва доступна архивска грађа биће пописана, класификована, индексирана и документована у архивским описима. Циљ је идентификовати и сачувати вриједне записе у оквиру одговарајуће архивске инфраструктуре;
- архивски документи који се често користе у процесима земљишне администрације, као и значајни документи за које постоји ризик трајног губитка информација, биће приоритетно дигитализовани. Дигитални записи ће бити сигурно смјештени и претраживи по метаподацима;
- Дигитални архив ће обезбиједити дугорочно чување података. Најмање двије идентичне дигиталне копије слика које одговарају оригиналном аналогном документу биће сачуване заједно са њиховим метаподацима на двије (или више) физичких локација;
- од момента успостављања Дигиталног архива сви нови документи, чим буду запримљени или креирани, директно ће се слати у Дигитални архив;
- Дигитални архив ће бити само један од пословних система у оквиру Геоинформационог система РУГИПП-а који ће знатно подићи ниво продуктивности других система. Ширење информације о историјату земљишних трансакција биће омогућено посредством веб-сервиса, како интерно, тако и екстерно ка ауторизованим корисницима у складу са дефинисаним протоколима;
- имплементација Дигиталног архива у РУГИПП-у у перспективи треба да послужи као модел приликом имплементације било ког дигиталног архива у Републици Српској.

Да би се извршили општи циљеви, потребно је, између осталог:

- развити референтни модел за Дигитални архив и управљање земљишним записима, компатибилан са постојећим моделима података у оквиру Геоинформационог система РУГИПП-а, али и прихваћеним међународним стандардом;
- успоставити Дигитални архив као подсистем Геоинформационог система РУГИПП-а који доприноси ефикасности земљишне администрације и олакшава проналажење и коришћење информација у оквиру пословних процеса како за интерне тако и за екстерне кориснике;
- за потребе дигитализације аналогне архивске грађе израдити техничку документацију за хардвер, софтвер и конверзију података;
- обезбиједити потребне људске ресурсе, ускладити и описати улоге и одговорности у вези са управљањем Дигиталним архивом, управљањем квалитетом и вјеродостојношћу информација;
- након скенирања извршити враћање оригиналних аналогних докумената на првобитно мјесто или слање на оформљено централно мјесто - централни архив на нивоу РУГИПП-а или на нивоу Републике Српске.

Активности на извршењу постављених циљева почеле су 2016. године реализацијом активности на Пилот-пројекту катастарске општине Трн, општине Лакташи, а до краја октобра 2016. године извршено је скенирање цјелокупне документације предвиђене за Пилот-пројекат чији је резултат био 350 000 слика, односно 175 000 листова. За потребе успоставе Дигиталног архива извршен је попис у свим подручним јединицама и канцеларијама РУГИПП-а, а резултат пописа закључно са 2016. годином био је 5.394.703 документа, односно 40.283.163 листа.

У оквиру донаторског пројекта “Јавни сервис за тржиште непокретности и европске интеграције”, који је РУГИПП реализовао у сарадњи са Државном геодетском управом Норвешке, Влада Норвешке је крајем 2016. године расписала међународни тендер за набавку софтверског система за Дигитални архив. Сам систем је спроведен као модерно веб-оријентисано рјешење са централном базом података у сједишту РУГИПП-а.

Набавка рачунарске и скенер опреме вршена је мањим дијелом из ЦИЛАП пројекта (Пилот-пројекат), из средстава Норвешког пројекта (2017) и средстава РУГИПП-а. Радови на успостави Дигиталног архива обављају се у 14 центара за конверзију - скенер центара (Бања Лука, Приједор, Градишка, Лакташи, Добој, Дервента, Бијељина, Зворник, Хан Пијесак, Пале, Вишеград, Фоча, Требиње и Билећа).

С циљем извршења планираних радова, ангажовани су посленици у складу са Одлуком о утврђивању висине накнаде, опису послова и условима за физичка лица ангажована уговором о дјелу на пословима успоставе Дигиталног архива РУГИПП-а, а висина накнаде за извршене радове се обрачунава на основу утврђених норматива.

Истовремено са активностима на вршењу пописа трајне архивске грађе извршен је обилазак подручних јединица и канцеларија од стране запослених у Одјељењу за архив документације и Дигитални архив. У току обиласка прикупљени су подаци о површини простора коју користе запослени, броју запослених, стању смјештаја архивске грађе и површини канцеларијског простора у којем се налази архива, вођењу архивске књиге, те могућности приступа архиви од стране запослених.

Закључак анализе је да је архива у већини случајева смјештена у неусловним и ненамјенским просторијама, да се налази у канцеларијама у којима се обављају редовни послови, а врло често и у пријемним канцеларијама. Оно што највише забрињава је то што је у готово свим подручним јединицама архива доступна свим запосленима, што значи да нема евиденције о изузимању архивске документације, већ коришћењу у архиву.

С обзиром на то да се након скенирања аналогна архива пакује у за то намијењене кутије и враћа на првобитно мјесто или се шаље на оформљено централно мјесто - централни архив на нивоу РУГИПП-а или на нивоу Републике Српске, закључено је да РУГИПП нема простор који би одговарао смјештају скениране архивске грађе. На основу наведеног донијета је одлука да се из кредитних средстава пројекта Свјетске банке обезбиди намјенски простор за смјештај скениране аналогне архивске грађе која је запакована у кутије.

Тренутно је на пословима успоставе Дигиталног архива ангажовано по основу уговора о дјелу 76 посленика.

Извјештај о броју скенираних докумената на дан 31.7.2025. године дат је у Табели 12.

Табела 12: Број скенираних докумената на дан 31.7.2025. године

Облик	Број докумената на дан 31.12.2016.	Број докумената на дан 31.12.2024.	Унос метаподатака	Скенирано	Импорт у систем
Лист/спис	5 081 173	6 283 779	4 070 558	3 374 228	1 183 937
Књига/елабора	109 807	130 583	17 403	11 883	6 173
Скица/план/карта	203 723	211 754	33 818	33 866	16 696
Укупно	5 394 703	6 626 116	4 121 782	3 419 142	1 206 806

Софтвер за Дигитални архив користи се у 23 подручне јединице на принципу корисник/архивар.

4.9. Катастарско класирање, бонитирање и комасациона процјена земљишта

У складу са законским актима РУГИПП-а, катастарско класирање, бонитирање и комасациона процјена земљишта је у надлежности Одјељења за катастарско класирање, бонитирање и комасациону процјену земљишта.

Послови из надлежности Одјељења омогућавају утврђивање тачног начина коришћења катастарских парцела у поступним премјера, допунског премјера, одржавања катастра, поступку излагања података на јавни увид о непокретностима и права на њима.

Послови који се обављају и који су завршени, а у надлежности су Одјељења за катастарско класирање, бонитирање и комасациону процјену земљишта, јесу: постављање основе за катастарско класирање земљишта, катастарско класирање земљишта у оквиру премјера, контрола, преглед и пријем радова катастарског класирања земљишта, промјена начина коришћења земљишта у поступку одржавања катастра, рјешавање примједби у поступку излагања података на јавни увид о непокретностима и права на њима, а које се односе на начин коришћења земљишта, ревизија катастарских парцела које су уписане као култура врт, учествовање у радним групама за израду законских и подзаконских аката. Сви наведени послови извршени су у задатим роковима које је предвиђао одређени пројекат, а редовни послови су обављени у складу са роковима које предвиђа законска регулатива.

4.10. Информационо-комуникационе технологије у РУГИПП-у

Сврха овог документа је да усмјери даљи развој информационо-комуникационих технологија и геоинформационих система РУГИПП-а у периоду 2026-2030. године.

Полазећи од постојећег стања и достигнутог нивоа дигитализације, документ поставља темеље за изградњу модерне, безбједне и интегрисане ИКТ инфраструктуре која ће подржати све кључне функције РУГИПП-а - од вођења катастра непокретности и просторних евиденција до пружања брзих и поузданих е-услуга грађанима, привреди и другим институцијама.

Намјена документа је да обезбиди јасан стратешки и оперативни оквир за планирање, улагање и управљање ИКТ ресурсима, као и за унапређење инфраструктуре геопросторних података у складу са стандардима из ових области (INSPIRE, LADM, GDPR, eIDAS).

Кроз дефинисану визију, циљеве и мапу пута, Програм треба да осигура континуитет дигиталне трансформације РУГИПП-а, већи степен интероперабилности са другим органима јавне управе и одржив систем управљања подацима који ће служити као поуздан темељ за доношење одлука и развој јавних политика у Републици Српској.

РУГИПП обезбјеђује поуздане, ажурне и доступне геопросторне и имовинско-правне евиденције као инфраструктуру од јавног интереса за грађане, привреду и институције. ИКТ је кључни омогућилац:

- ефикасно вођење и интеграције евиденција,
- правремене размјене података са другим органима,
- пружања квалитетних е-услуга,
- транспарентности и надзора над пословним процесима.

Приликом израде документа примјењени су сљедећи принципи:

• Инклузивност и заинтересованост страна - приликом процеса израде укључена су досадашња искуства са представницима различитих институција и корисницима: органа државне управе, локалних самоуправа, јавних предузећа, привредних субјеката, стручне и академске заједнице, невладиних организација и међународних партнера. Велики број заинтересованих страна у досадашњем раду показао је висок ниво интереса за коришћење просторних и имовинско-правних података у свакодневном раду и планирању.

• Подаци као јавни и стратешки ресурс - полази се од чињенице да су просторни и имовинско-правни подаци један од највреднијих ресурса савременог друштва. Њихова доступност, поузданост и ажурност представљају предуслов за ефикасно управљање простором, заштиту власничких права и подршку економском развоју, планирању и инвестирању.

• Квалитет података као основ дигиталне трансформације - квалитетан податак има све већу економску и стратешку вриједност, па је посебна пажња посвећена стандардизацији, интероперабилности и континуираном унапређењу квалитета података јер управо подаци представљају основу свих савремених ИКТ рјешења и е-услуга.

- Међусекторска размјена и вриједност података - препозната је све већа потреба да се просторни подаци користе у ширем друштвеном и економском контексту: у урбанизму, пољопривреди, заштити животне средине, саобраћају, енергетици, финансијама и другим областима.

- Комуникација и савремени канали размјене - поуздана комуникациона инфраструктура и сигурни канали размјене података представљају окосницу дигиталног пословања. Успостављање ефикасних мрежних веза између централне и теренских јединица, као и интеграција са другим институцијама преко сигурних протокола и сервисних интерфејса, услов су за правовремену и безбједну размјену података.

- Примјена вјештачке интелигенције - РУГИПП препознаје потенцијал и важност примјене вјештачке интелигенције у геодетској струци и унапређењу пословних процеса. Сектор за информационе технологије и комуникациону инфраструктуру (ИТКН) има кључну улогу у развоју и примјени AI алата који ће подржати анализу, обраду и верификацију просторних података, аутоматизацију процедура и унапређење тачности и ефикасности катастарских и геоинформационих система.

- Заштита и сигурност података - стални раст обима и осјетљивости података захтијева унапређење техничких и организационих мјера заштите. Документ препознаје потребу за успостављањем јединственог система информационе безбједности који обухвата физичку, логичку и мрежну заштиту, резервне копије, контролу приступа и праћење инцидената у складу са одговарајућим стандардом.

- Одрживост система - развој ИКТ и ГИС инфраструктуре планиран је тако да обезбједи дугорочну стабилност, сигурност и могућност даљег проширења без угрожавања постојећих сервиса и података.

4.10.1. Анализа тренутног стања информационо-комуникационих технологија у РУГИПП-у

Циљ ове анализе је да прикаже свобухватан преглед тренутног стања ИКТ у РУГИПП-у, са освртом на активности и пројекте које је ИТКН сектор реализовао у прошлом периоду.

Анализа обухвата развој и одржавање информационих система, модернизацију инфраструктуре, безбједност података, развој инфраструктуре геопросторних података, телекомуникационе услуге, те капацитете и стратешки развој. Констатује се да је постигнут значајан напредак у дигитализацији и унапређењу услуга, али се истовремено указује на кључне изазове који захтијевају хитно рјешавање како би се осигурао одрживи развој и континуитет рада.

4.10.1.1. Развој и одржавање информационог система

У овој области постигнути су најзначајнији резултати кроз развој, имплементацију и одржавање бројних апликативних рјешења која чине окосницу рада РУГИПП-а.

- еКатастарРС: Развијен је и пуштен у пуну продукцију нови, софтверски систем за вођење катастарских евиденција. Након опсежних обука за све запослене, систем је успешно имплементиран у свим подручним јединицама и канцеларијама. Унутар еКатастарРС-а израђени су и активно се користе следећи модули:

- a) Модул за јавни увид: Омогућава излагање података о непокретностима на јавни увид на транспарентан и ефикасан начин;

- b) Модул за дигитализацију аналогних планова: Путем овог модула РУГИПП је до сада дигитализовао преко 120 катастарских општина, чиме се унапређује тачност и доступност катастарских планова.

- Регистар објеката: Израђено је специјализовано апликативно рјешење за прикупљање података неопходних за потребе пројекта масовне процјене вриједности непокретности на територији Републике Српске. Рјешење је тестирано, запослени су обучени и систем је спреман за пуштање у продукцију.

- Регистар инвестиционих локација: Развијено је апликативно рјешење намијењено развоју локалних заједница. Овај алат омогућава мапирање свих пословних зона у Републици Српској, а потенцијалним инвеститорима пружа јединствени увид у локације погодне за улагање, на једном мјесту.

- Систем за управљање документацијом (DMS): Имплементиран је софтверски систем за управљање документацијом, који се користи у свим подручним јединицама. За све запослене одржане су обуке, што је омогућило ефикасније управљање документима у дигиталној форми.

- Геопортал: Развијен је нови Геопортал који служи као централно мјесто за све просторне податке Републике Српске, пружајући корисницима једноставан приступ различитим сетовима просторних података и услуга.

- Евиденција радног времена: Имплементирано је апликативно рјешење за електронско вођење евиденције присуства запослених на послу. Систем је оперативан у свим јединицама након одржаних обука.

- Одржавање и надоградња постојећих система: Континуирано се одржавају и унапређују остали дијелови информационог система, укључујући: Адресни регистар, Регистар цијена непокретности, Дигитални архив, књига уложених уговора, земљишна књига, апликација за јавни увид у Регистар непокретности и остала мања апликативна рјешења.

- Сервиси за екстерне кориснике: Израђени су и имплементирани сервиси за размјену података са екстерним институцијама, као што су Министарство унутрашњих послова (МУПРС), Министарство пољопривреде те за јединице локалне самоуправе (нпр. Град Бањалука, Град Бијељина, Град Градишка) и друге кориснике услуга.

- Миграција података: Успјешно је извршена миграција података из старих информационих система (Mapsoft, Digit и eTerrasoft) у нови, централни систем еКатастарРС, чиме је осигуран интегритет и континуитет евиденција.

4.10.1.2. Модернизација ИТ инфраструктуре

Радови на унапређењу ИТ инфраструктуре усмјерени су ка повећању поузданости, скалабилности и ефикасности.

- Датацентар: Завршена је друга фаза изградње датацентра, што је подразумијевало проширење капацитета за складиштење података и потпуну виртуализацију серверске инфраструктуре.

- Резервне копије и опоравак: Успостављена је backup локација за смјештај резервних копија података. Извршене су све припреме за успостављање Disaster Recovery (DR) локације која ће обезбједити опоравак система у случају већег квара.

- Лиценце и виртуализација: Сва серверска инфраструктура је виртуализована, за виртуализацију је искоришћен Вмваре, осим за database сервере. Обављена је набавка неопходних лиценци за систем за управљање базама података (DBMS). Све базе података су мигриране на KVM виртуализациону платформу, што доприноси бољем коришћењу ресурса.

- Аутоматизација backup-а: Имплементиран је Veeam алат за израду аутоматских резервних копија комплетних виртуелних машина, чиме је значајно унапријеђен процес заштите података.

- Рачунарска опрема: У складу са потребама вршена је континуирана набавка рачунарске опреме.

4.10.1.3. Безбједност података и заштита информација

Предузети су кораци за унапређење безбједносних политика и пракси, иако је ова област и даље изазовна.

- Политика безбједности: Израђена је и формално усвојена Политика безбједности информација. Сви запослени и екстерни партнери упућени су са Политиком, а потписане су изјаве о упознавању и поштовању.

- Техничке мјере заштите: Спроводи се мјере заштите на мрежном нивоу путем конфигурације firewall-а и кроз антивирусни систем на свим радним станицама и серверима.

- Мониторинг и логовање: Имплементирана је основна разина мониторинга система. Сви системи захтијевају аутентификацију корисника, а све активности се биљеже у логовима, што омогућава праћење ко је, када и шта урадио у систему.

- Резервне копије података: Редовно се врши израда резервних копија база података на дневном нивоу, као и једном седмично офлајн backup како би се осигурао заштита од ransomvera и сличних напада.

- Потреба за унапређењем: Иако постоји солидан темељ, постојећи мониторинг и заштитни механизми нису довољни за суочавање са савременим сајбер пријетњама. Неопходна је даља инвестиција у напредне системе за заштиту, откривање и одговор на инциденте.

4.10.1.4. Развој инфраструктуре геопросторних података (ИГПРС)

Радови на ИГПРС-у имају за циљ стварање јединственог оквира за управљање просторним подацима у Републици Српској.

- Геопортал: Нови Геопортал имплементиран је као централна тачка за приступ, претрагу и коришћење просторних података.

- Регистар субјеката: Израђен је Регистар субјеката ИГПРС-а који се тренутно попуњава подацима. Приступни подаци су подијељени, а за све институције чланице Савјета ИГПРС-а одржане су обуке.

- Каталог метаподатака: Спроведена је процедура за израду новог, савременог каталога метаподатака. У међувремену, стари каталог метаподатака и даље је у продукцији и активно се попуњава.

- Подизање свијести: Одржана је прва конференција о ИГПРС-у у Републици Српској 2024. године, као и радионица у првом полугодју 2025. године, с циљем подизања свијести о важности ове инфраструктуре.

- Веб-сервиси: Континуирано се израђују и одржавају WMS и WFS сервиси како би се омогућила стандардизована размјена просторних података са корисницима.

4.10.1.5. Телекомуникационе и комуникационе услуге

Осигурана је стабилна и поуздана мрежна инфраструктура која повезује цјелокупни РУГИПП.

- Интернет и мрежа: Све локације РУГИПП-а обезбијеђене су интернет услугама у складу са оперативним потребама. Све подручне јединице/канцеларије међусобно су повезане путем MPLS мреже, што обезбјеђује сигуран и брз пренос података.

- IP телефонија: Уведена је IP телефонија на три централне локације. У току је реализација набавке за проширење овог система на још пет локација, што ће унаприједити интегрисане комуникационе услуге.

4.11. Масовна процјена вриједности непокретности

По узору на поједине европске државе (Краљевина Шведска, Република Словенија, Краљевина Холандија) и државе у окружењу које су успоставиле систем масовне процјене вриједности непокретности или активно раде на томе, РУГИПП је започео активности на успостављању система масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској.

Први оперативан и веома значајан корак ка масовној процјени вриједности непокретности је постојање јединственог регистра који садржи податке са тржишта непокретности.

4.11.1. Регистар цијена непокретности

Почетком 2017. године је успостављен Регистар цијена непокретности који садржи наведене податке, при чему је основни податак уговорена цијена изражена у купопродајном уговору.

Тренутно се у Регистру цијена непокретности налази око 130 000 хиљада купопродајних уговора и 250 000 прометованих непокретности укупне остварене цијене у уговорима у износу око 7,5 милијарди КМ. Подаци су доступни на веб-страници “Јавни увид у податке Регистра цијена непокретности Републике Српске” и у периодичним - полугодишњим и годишњим извјештајима. Од оснивања Регистра цијена непокретности до данас је објављено осам годишњих извјештаја.

Контрола података садржаних у Регистру цијена непокретности и координација и праћење послова на уносу података у Регистар цијена непокретности се обављају у регионалним центрима РУГИПП-а, односно у оквиру шест координационих центара: Бања Лука, Бијељина, Добој, Источно Ново Сарајево, Приједор и Требиње.

Правилником о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста (“Службени гласник Републике Српске”, број 53/23) формирано је Одјељење за послове тржишта непокретности у оквиру Сектора за европске интеграције, међународне пројекте и послове тржишта непокретности. У оквиру Сектора и новоформираног одјељења се обављају послови који се, између осталог, односе и на координацију рада и сарадњу са надлежним републичким институцијама, регионалним центрима и подручним јединицама РУГИПП-а, јединицама локалне самоуправе и другим заинтересованим странама у области праћења и развоја тржишта непокретности.

4.11.2. Пилот-пројекат масовне процјене вриједности непокретности

Активности на спровођењу пилот-пројекта масовне процјене вриједности непокретности започеле су почетком 2020. године, уз помоћ СІLAP пројекта, у сарадњи са Министарством финансија Републике Српске, Пореском управом Републике Српске и Градом Бања Лука. За пилот-подручје изабрано је централно и шире градско језгро, дијелови двије катастарске општине, Бања Лука 6 и Бања Лука 7, односно подручје са најгушћом концентрацијом индивидуалних и колективних објеката становања и других објеката и посебних дијелова објеката различитих карактеристика, као и највише прометованих непокретности на тржишту евидентираних у Регистру цијена непокретности (Слика 6).

Слика 6: Подручје пописа непокретности у катастарским општинама Бања Лука 6 и Бања Лука 7

За потребе теренског пописа непокретности развијена је пилот веб-апликација за прикупљање података која представља видљиви дио комплетног система и базе података, израђена су упутства и дефинисана методологија рада и контроле.

Теренским пописом непокретности на пилот-подручју извршени су идентификација свих објеката и посебних дијелова објеката, прикупљање неопходних података и увезивање са другим регистрима и изворима података с циљем стварања ажурног и потпуног регистра (фонда) за потребе масовне процјене вриједности. На основу података теренског пописа уочени су и идентификовани недостаци и непотпуности важећих катастарских евиденција, као и пореске евиденције (Фискалног регистра непокретности Пореске управе).

Други дио активности односио се на анализу тржишта непокретности на основу података Регистра цијена непокретности и израду модела за процјену вриједности станова. Коришћена је теорија утицаја најзначајнијих фактора у моделу (локација, површина стана, година изградње објекта, спрат и постојање лифта у објекту) кроз дефинисање вриједносних зона и нивоа, креирање вриједносних табела и додатних фактора и израду једначине за процјену вриједности станова. Након провјере (тестирања) и калибрације прелиминарног модела извршена је процјена вриједности око 12 000 станова. Процијењена вриједност износи приближно 1,6 милијарди КМ. Према доступним подацима Пореске управе Републике Српске, процијењена вриједност у посматраном тренутку за станове на подручју цијелих катастарских општина Бања Лука 6 и Бања Лука 7 износи 1,44 милијарде КМ.

Подручје пилот-пројекта је проширено и на подручја градова Лакташи и Градишка и општине Србац.

4.11.3. Основа за наставак и планирање активности

Регистар цијена непокретности представља основ за истраживање тржишта непокретности и успостављање система масовне процјене вриједности непокретности. Од квалитета и доступности података у Регистру цијена непокретности директно ће зависити и активно-сти на изради модела за процјену вриједности непокретности.

Тачни подаци о непокретностима су предуслов за квалитетну процјену вриједности непокретности. Кућни број је један од података који даје јединственост непокретности. С циљем повећања квалитета података и јединствене идентификације непокретности на терену и у службеним евиденцијама, потребно је да сваки објекат има означен кућни број и да је уредно евидентиран у службеним евиденцијама. Тренутно се у Централном адресном регистру налази око 420 000 кућних бројева на територији 63 јединице локалне самоуправе, а Адресни регистар је у електронском облику завршен у потпуности у 34 јединице локалне самоуправе, док преостале јединице локалне самоуправе различитим интензитетима раде на завршетку успостављања Адресног регистра. Стога је од посебне важности постојање кућног броја непокретности и прописно означеног на терену за потребе масовне процјене вриједности непокретности.

Један од резултата пилот-пројекта је документ под називом Оперативне препоруке за имплементацију система процјене вриједности свих непокретности у Републици Српској који, између осталог, предлаже дефинисање законске основе, јачање капацитета и приказује финансијске користи.

Законом о изјенама и допунама Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 90/23) из 2023. године РУГИПП-у је додијељена надлежност за масовну процјену вриједности непокретности. Наредне године је усвојен и подзаконски акт који детаљније регулише ову област - Правилник о начину оснивања и одржавања система масовне процјене вриједности непокретности и садржају и начину вођења Регистра процијењених вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 92/24), чиме су се стекли услови за реализацију активности на успостављању система масовне процјене вриједности на цијелој територији Републике Српске.

Планом послова за 2025. годину предвиђена су средства за масовну процјену вриједности непокретности, као што је ангажовање консултаната, одржавање и надоградња апликативног рјешења за прикупљање података о објектима и посебним дијеловима објеката, кампања подизања свијести јавности о значају и предстојећим активностима и прикупљања података за потребе масовне процјене вриједности на територији 11 градова и општина. Очекује се наставак ових активности у 2026. години. За потребе успостављања система масовне процјене вриједности непокретности на подручју 11 градова и општина потписан је споразум о сарадњи, а у питању су следеће јединице локалне самоуправе: Бања Лука, Градишка, Источно Сарајево, Лакташи, Приједор, Прњавор, Требиње, Козарска Дубица, Мркоњић Град и Србац. У првој фази је предмет прикупљања података за око 110 000 објеката у 56 најурбанијих катастарских општина, при чему је за Лакташе предвиђено извођење теренских активности на цијелом подручју Лакташа с циљем комплетирања података за ову јединицу локалне самоуправе.

Претходне активности су подржали и међународни кредитни и донаторски пројекти, чија се реализација очекује и током наредног петогодишњег периода.

4.11.4. Међународна сарадња на успостављању система масовне процјене вриједности непокретности

РУГИПП је у претходном периоду имао интензивне активности на међународном и регионалном плану. Ове активности се односе на имплементацију пројекта, као и на институционалну сарадњу са сродним међународним и регионалним институцијама.

Најзначајнију међународну подршку у претходном периоду за успостављање система масовне процјене вриједности непокретности је пружио донаторски пројекат Краљевине Шведске, СIAP, од подршке успостављању Регистра цијена непокретности, као једног од елемената система масовне процјене вриједности непокретности, до реализације пилот-пројекта у Бањој Луци и сарадње са Геодетском управом Републике Словеније.

Финансирање појединих активности неопходних за реализацију система масовне процјене вриједности непокретности је започело кроз Пројекат регистрације некретнина - Додатно финансирање, као што су интерне обуке запослених и израда новог апликативног рјешења за прикупљање података о објектима. У складу са Планом обука Пројекта регистрације некретнина - Додатно финансирање за 2023. годину, у периоду од јуна до августа су одржане радионице/обуке из области масовне процјене вриједности непокретности и Регистра цијена непокретности широм Републике Српске. Основни циљ обука је био да се запослени у подручним јединицама РУГИПП-а боље упознају са оствареним резултатима и значајем Регистра цијена непокретности и планираним активностима на успостављању система масовне процјене вриједности непокретности. Обука је одржана по регијама, у пет градова у Републици Српској: Бањој Луци, Добоју, Бијелини, Источно Сарајево и Требињу, а обуци је присуствовало око 130 запослених.

С обзиром на обим и сложеност предстојећих активности и значајне финансијске ресурсе, неопходна су нова кредитна средства. У августу 2022. године РУГИПП је Министарству финансија Републике Српске доставио иницијативу за покретање процедуре за ново кредитно задужење за пројекат за масовну процјену вриједности непокретности, побољшање е-управљања и развој инфраструктуре геопросторних података у Републици Српској.

Упоредно са планирањем новог пројекта Свјетске банке започели су и преговори за нови донаторски пројекат Краљевине Шведске "ДЕЛЕФ" у виду техничке подршке пројекту Свјетске банке, а 1. августа 2023. године је званично започела његова реализација, са планираним трајањем до 31. јула 2028. године.

Јачање стручних капацитета РУГИПП-а у области масовне процјене вриједности непокретности било је потпомогнуто и кроз регионални пројекат Краљевине Холандије SPATIAL II.

4.12. Послови надзора

У складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове, који је објављен у "Службеном гласнику Републике Српске", бр. 5/22, 53/23 и 57/23, Сектор за послове надзора је организован у два одјељења, и то:

- Одјељење за надзор геодетских послова,
- Одјељење за надзор имовинско-правних послова.

У Одјељењу за надзор геодетских послова запослени су дипломирани инжењери геодезије, распоређени на радно мјесто виши стручни сарадник за надзор геодетских послова, док су у Одјељењу за надзор имовинско-правних послова запослени дипломирани правници, распоређени на радно мјесто виши стручни сарадници за надзор имовинско-правних послова. Стручни сарадници су организовани у надзорне тимове, који се састоје од два члана (дипломираног инжењера геодезије и дипломираног правника), а који су регионално распоређени да врше послове управног и стручног надзора у свим организационим јединицама РУГИПП-а (подручним јединицама и канцеларијама).

Сектор за послове надзора је путем надзорних тимова у претходном периоду пратио активности који се тичу оснивања катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима на читавој територији Републике Српске, на начин да је вршио послове управног и стручног надзора у поступцима излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима и кроз надзор и контролу послова оснивања катастра непокретности, након што утврди да је катастар непокретности основан у складу

са Законом о премјери и катастру Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23), предлагао оснивање катастра непокретности у катастарским општинама у којима се вршило излагање на јавни увид података о непокретностима у утврђивање права на непокретностима.

Такође, Сектор за послове надзора је поступао по свим представкама физичких и правних лица и по службеној дужности за надзор и контролу рада организационих јединица РУГИПП-а (подручних јединица и канцеларија), на начин да је по свим представкама извршио управни и стручни надзор, записнички констатовао и утврдио чињенично стање и у случају утврђених неправилности у раду налагао мјере и рокове за отклањање истих. Такође, након налагања мјера за поступање, Сектор за послове надзора је пратио и реализацију наложених мјера и поступање по истим.

Приликом обављања послова из своје надлежности Сектор за послове надзора се придржавао планских докумената РУГИПП-а, а нарочито Плана послова премјера и оснивања катастра непокретности РУГИПП-а у протеклом петогодишњем периоду.

Поред горе наведених и главних активности и послова, Сектор за послове надзора у свом домену рада у протеклом периоду обављао је следеће послове:

- надзор геодетских послова вршењем управног и стручног надзора над пројектовањем и реализацијом основних геодетских радова,
- послове прегледа и пријема послова из геодетске области,
- интерну едукацију кадрова,
- надзор над пословима који се односе на својинско-правне послове на непокретностима,
- надзор на пословима који се тичу питања промета непокретности,
- надзор на пословима који се тичу питања грађевинског земљишта, узурпација земљишта, послова експропријације,
- давао смјернице и мишљења који се тичу послова рјешавања имовинско-правних односа,
- надзор над пословима рада организационих јединица РУГИПП-а (подручних јединица и канцеларија), канцеларијско пословање, поштовање Кодекса државних службеника и друго,
- оснивању катастра непокретности наступао истовремено са радом комисија за излагање и континуирано прати њихов рад од објављивања огласа о оснивању катастра непокретности до оснивања катастра непокретности,
- Сектор за послове надзора је интензивно сарађивао са свим осталим учесницима у оснивању катастра непокретности, а посебно са Сектором за оснивање и одржавање катастра непокретности и Сектором за геодетске послове,
- вршио је интензивну едукацију како запослених тако и консултаната у комисијама за излагање везаних за примјену прописа из имовинско-правне и геодетске области у поступку оснивања и одржавања катастра непокретности,
- вршио ванредни надзор над радом организационих јединица РУГИПП-а (подручних јединица и канцеларија) по службеној дужности.

Највећи обим послова Сектор за послове надзора има на пословима који се односе на предмете излагања цијелих катастарских општина, као и на предметима који су формирани на основу представки, захтјева странака, притужби и слично, а који се тичу послова из надлежности подручних јединица и канцеларија, као и поступање првостепеног и другостепеног органа у законском року приликом доношења рјешења и рјешавања о правима и интересима физичких и правних лица.

4.13. Услови рада

4.13.1. Пословни простори

Веома значајна компонента су и пословни простори у којима раде организационе јединице РУГИПП-а. Поред простора потребних за редован рад организационих јединица РУГИПП-а, такође су неопходни простори и за рад комисија за излагање података на јавни увид ради оснивања јединствене евиденције катастра непокретности, као и за рад лица ангажованих на успостави Дигиталног архива. Тренутно РУГИПП има 46 пословних простора у свом власништву, као и 38 изнајмљених простора. Набавку, модернизацију, одржавање и опремање пословних простора, као и редовно плаћање закупнине, РУГИПП врши из својих средстава, настојећи да обезбједи адекватне услове за рад организационих јединица како би грађани на што лакши начин могли остварити своје потребе из надлежности РУГИПП-а.

4.13.2. Возила

У оквиру својих надлежности РУГИПП извршава геодетско-техничке радове, катастарско класирање земљишта, рјешава имовинско-правне послове, врши попис непокретности за масовну процјену вриједности непокретности, врши оснивање јединствене евиденције о непокретностима - катастра непокретности, као и бројне друге послове који подразумевају рад на терену. За обављање наведених послова неопходна су теренска возила.

РУГИПП тренутно располаже са 104 возила, од којих 17 возила више није у функцији и покренут је поступак њихове продаје. Дакле, РУГИПП располаже са 87 возила која су у возном стању и која служе за обављање теренских послова. Такође, у поступку је и набавка 6 нових возила. Сва возила се редовно сервисирају из намјенских средстава РУГИПП-а.

4.14. Правни оквир РУГИПП-а

У области премјера и катастра непокретности, катастра водова, односно у геодетској и имовинско-правној области, те другим областима које су у надлежности РУГИПП-а примјењује се више закона и подзаконских аката.

Закони који се примјењују у раду РУГИПП-а су:

- Закон о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23),
- Закон о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08),
- Закон о стварним правима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 и 107/19),
- Закон о премјери и катастру Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23),
- Закон о одржавању премјера и катастра земљишта (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 19/96 и 15/10),
- Закон о премјери и катастру непокретности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 34/06, 110/08 и 15/10),
- Закон о земљишним књигама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 74/02, 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08),
- Закон о приватизацији пословних зграда, пословних просторија и гаража (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 98/04, 71/10, 30/12 и 67/13),
- Закон о приватизацији државних станова (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/11, 67/13, 60/15, 45/18 и 63/20),
- Закон о приватизацији државног капитала у предузећима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 и 28/13),
- Закон о нотарској служби у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/21),
- Закон о грађевинском земљишту (на снази је само члан 44), (“Службени гласник Републике Српске”, број 112/06),
- Закон о пољопривредном земљишту (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 119/21 и 106/22),
- Закон о пољопривредним задругама (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 73/08, 106/09, 78/11 и 1/24),
- Закон о аграрној реформи и колонизацији (“Службени лист НР БиХ”, бр. 2/46, 18/46, 20/47, 29/47, 37/49, 14/51 и 41/67),
- Закон о узурпацијама и добровољачким компетенцијама (“Службени гласник Републике Српске”, број 8/20),

- Закон о експропријацији (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 112/06, 37/07, 66/08, 110/08 и 79/15),
 - Закон о посебном поступку експропријације ради изградње ауто-пута коридор Vc кроз Републику Српску и изградње дионице Ауто-пута “9. јануар” Бања Лука - Добој (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 61/18 и 42/20),
 - Закон о посебном поступку експропријације ради изградње ауто-пута и гасовода дионице Вукосавље-Брчко и Брчко-Рача (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/20 и 42/20),
 - Закон о посебном поступку експропријације ради изградње Аеродрома у Требињу (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 99/20 и 98/24),
 - Закон о посебном поступку експропријације ради изградње аутопута Бања Лука - Приједор (“Службени гласник Републике Српске”, број 61/21),
 - Закон о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта (“Службени гласник Републике Српске”, број 92/09),
 - Закон о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 20/07 и 92/09),
 - Закон о административним таксама (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 100/11, 103/11, 67/13 и 123/20),
 - Закон о шумама (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 75/08, 60/13 и 70/20),
 - Закон о водама (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17),
 - Закон о културним добрима (“Службени гласник Републике Српске”, број 38/22),
 - Закон о националним парковима (“Службени гласник Републике Српске”, број 75/10),
 - Закон о гробљима и погребној дјелатности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 31/13 и 6/14),
 - Закон о комасацији (“Службени лист СРБиХ”, број 24/85),
 - Закон о арондацији (“Службени лист СРБиХ”, број 6/78),
 - Закон о јавним путевима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 89/13 и 83/19),
 - Закон о жељезницама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 19/17, 28/17, 100/17 и 56/22),
 - Закон о уређењу простора и грађењу (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19),
 - Закон о легализацији бесправно изграђених објеката са измјеном (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 62/18 и 93/22),
 - Закон о државним службеницима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16),
 - Закон о општем управном поступку (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18),
 - Закон о управним споровима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 109/05 и 63/11),
 - Закон о извршном поступку (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13, 98/14 и 66/18),
 - Закон о парничном поступку (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24),
 - Закон о ванпарничном поступку (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 36/09, 91/16, 16/23 и 27/24).
- Уредбе, правилници, инструкције и одлуке који се примјењују у раду РУГИПП-а су:
- Уредба о канцеларијском пословању (“Службени гласник Републике Српске”, број 8/20),
 - Уредба о категоријама и звањима државних службеника (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/09, 131/10 и 8/11),
 - Уредба о радним мјестима намјештеника (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/09, 131/10 и 8/11),
 - Уредба о критеријумима за унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у републичким органима управе Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 109/19),
 - Уредба о критеријумима за проглашавање вишка запослених у органима управе Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 107/09),
 - Уредба о јединственим правилима и процедури јавне конкуренције за запошљавање намјештеника (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 38/12 и 20/15),
 - Уредба о неспојивости и случајевима у којима се може дати одобрење државном службенику у управи Републике Српске да обавља додатну активност (“Службени гласник Републике Српске”, број 94/06),
 - Уредба о дисциплинској и материјалној одговорности у републичким органима управе Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 104/09 и 77/12),
 - Уредба о стручном испиту за рад у управи Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 68/11, 85/11 и 7/15),
 - Уредба о насељеним мјестима која чине подручје јединице локалне самоуправе (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 4/10, 26/11, 74/12, 110/12, 34/15, 95/15, 39/17, 5/18, 81/18 и 90/20),
 - Уредба о условима, начину чувања, заштити и коришћењу података Геодетског информационог система Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, број 14/09),
 - Уредба о стратешким документима у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске”, број 94/21),
 - Уредба о висини накнаде за чланове Комисије за полагање стручног испита у Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, број 27/25),
 - Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 5/22, 53/23 и 57/23),
 - Правилник о катастарском премјеру Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 16/21, 18/21 и 100/22),
 - Правилник о садржају, начину израде и прегледу тлоцрта објеката (“Службени гласник Републике Српске”, број 18/25),
 - Правилник о садржају и начину прегледа елабората геодетских радова (“Службени гласник Републике Српске”, број 18/25),
 - Правилник о начину оснивања и одржавања катастра непокретности Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 11/14, 25/14 и 31/15),
 - Правилник о начину функционисања Геоинформационог система Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, број 25/14),
 - Правилник о начину чувања, увиду и издавању података Геоинформационог система Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, број 25/14),
 - Правилник о финансирању комисија за излагање на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретност (“Службени гласник Републике Српске”, број 25/14),
 - Правилник о техничким нормативима, методама и начину рада, оснивања и одржавања Централног адресног регистра и Регистра просторних јединица (“Службени гласник Републике Српске”, број 25/14),

- Правилник о поступку јавног конкурса за располагање непокретностима у својини Републике Српске и јединица локалне самоуправе (“Службени гласник Републике Српске”, број 20/12),
- Правилник о начину оснивања и одржавања катастра водова (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 11/14 и 14/21),
- Топографски кључ катастра водова и опис формата ГМЛ из Правилника о начину оснивања и одржавања катастра водова (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 11/14 и 14/21),
- Правилник о полагању стручног испита за лица геодетске струке и лица пољопривредне и шумарске струке за послове катастарског класирања, бонитирања и комасациону процјену земљишта са програмом о полагању стручног испита (“Службени гласник Републике Српске”, број 30/20),
- Правилник о лиценци за рад геодетске организације, геодетској лиценци и о овлашћењу за снимање из ваздушног простора територије Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 69/25),
- Правилник о катастарском класирању и бонитирању земљишта (“Службени гласник Републике Српске”, број 74/14),
- Правилник за основне геодетске радове (“Службени гласник Републике Српске”, број 43/04),
- Правилник за одржавање премјера и катастра земљишта (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 17/09 и 35/12),
- Правилник о вођењу књиге уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 45/01 и 6/02),
- Правилник о успостављању и вођењу књиге уложених уговора о продаји пословних зграда, пословних просторија и гаража (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 60/05 и 29/18),
- Правилник о дигиталном геодетском плану (“Службени гласник Републике Српске”, број 43/04),
- Правилник о садржају и начину вођења Регистра цијена непокретности (“Службени гласник Републике Српске”, број 2/18),
- Правилник о начину оснивања и одржавања система масовне процјене вриједности непокретности и садржају и начину вођења Регистра процијених вриједности непокретности (“Службени гласник Републике Српске”, број 92/24),
- Правилник о поступању у земљишнокњижним стварима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 105/03 и 23/07),
- Правилник о начину успостављања и одржавања Дигиталног архива (“Службени гласник Републике Српске”, број 85/19),
- Правилник о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе (“Службени гласник Републике Српске”, број 43/09),
- Правилник о јединственим правилима и процедури јавне конкуренције за запошљавање и постављење државних службеника (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 68/09, 31/12 и 24/15),
- Правилник о радној књижици (“Службени гласник Републике Српске”, број 31/16),
- Правилник о процјени ризика на радном мјесту у радној средини (“Службени гласник Републике Српске”, број 66/08),
- Правилник о поступку одабирања архивске грађе, критеријумима и начину њеног вредновања (“Службени гласник Републике Српске”, број 43/10),
- Правилник о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 66/08, 52/09 и 107/09),
- Инструкција за примјену методе GPS за одређивање детаљних тачака, број: 03-952-607-06, РУГИПП-а,
- Одлука о висини накнада за коришћење података и пружања услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/12 и 27/12),
- Одлука о висини накнаде за рад комисија за излагање (“Службени гласник Републике Српске”, број 44/25),
- Одлука о утврђивању висине накнаде за физичка лица ангажована уговором о дјелу на пословима припреме базе података о непокретностима за потребе оснивања катастра непокретности, број: 21.01/052-653/21, од 10.12.2021. године, од 17.3.2023. године, од 6.6.2024. године, од 26.3.2025. године, од 15.5.2025. године,
- Одлука о утврђивању висине накнаде за физичка лица ангажована уговором о дјелу на пословима израде базе података за Регистар цијена непокретности, број: 21.01/052-334/20, од 5.6.2020. године, од 19.11.2020. године, од 1.3.2023. године, од 30.8.2024. године, од 14.5.2025. године,
- Одлука о утврђивању висине накнаде, опису послова и условима за физичка лица ангажована уговором о дјелу на пословима успоставе Дигиталног архива Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, број: 21.01/052-53/21, од 25.1.2021. године, од 20.2.2023. године, од 6.6.2024. године, од 16.5.2025. године.

РУГИПП у свом дјелокругу рада примјењује значајан број законских и подзаконских прописа. Оно што је кроз рад уочено јесте дјелмична неусаглашеност законских прописа која се односи на исту област, што може довести до несигурности и неконзистентности у примјени законских одреби. Такође, кроз анализу тренутног стања је констатовано да је потребно законским прописом омогућити евидентирање, приказ и регистрацију права на непокретностима ради бољег разумијевања међусобних просторних односа у урбаном и инфа-структурном окружењу. Поменутом анализом стања важећих законских и подзаконских аката, као и праћења реформе у области РУГИПП-а и грађанског права, неопходно је континуирано доносити нове законе и евентуално мијењати постојеће како би се пратила наведена реформа, а с тим у вези и ефикасније остваривала права грађана, потребе привреде и свеукупног развоја економије у Републици Српској.

Сви законски прописи морају пратити развој економских односа, а с циљем изналажења адекватнијих законских рјешења како би се либерализовао поступак рјешавања имовинско-правних односа, применили све могућности коришћења савремених метода прикупљања, обраде и дистрибуције просторних података, те како би се пратили стандарди ЕУ и свијета у овим областима. Подзаконски акти треба да пропишу детаљнији садржај норми, наравно, водећи рачуна да се на тај начин евентуално не повриједи одредбе закона.

РУГИПП је у претходном петогодишњем периоду био обрађивач: Закона о измјена и допуна Закона о премјеру и катастру Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 90/23), а којим је прецизније регулисано питање рада геодетских организација, полагања стручног испита, издавања и одузимања геодетских лиценци, поступка оснивања катастра непокретности и рјешавања имовинско-правних послова и поступања у геодетско-техничким радовима, те су прописани послови који се односе на масовну процјену вриједности непокретности; Закона о посебном поступку експропријације ради изградње ауто-пута Бања Лука - Приједор (“Службени гласник Републике Српске”, број 61/21) и Закона о измјенама и допунама Закона о посебном поступку експропријације ради изградње Аеродрома у Требињу (“Службени гласник Републике Српске”, број 98/24).

Поред наведеног, РУГИПП је био обрађивач Закона о измјенама и допунама Закона о стварним правима чији Приједлог је упућен у даљу процедуру, те обрађивач Закона о инфраструктури геопросторних података Републике Српске који је у законом прописаној процедури, односно прибављања мишљења он надлежних институција.

РУГИПП је био и обрађивач низа подзаконских аката на које је Влада Републике Српске дала сагласност, и то:

- Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове (“Службени гласник Републике Српске”, број 57/23),
- Правилник о измјенама и допунама Правилника о катастарском премјеру Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 100/22),
- Правилник о садржају, начину израде и прегледу плочрта објеката (“Службени гласник Републике Српске”, број 18/25),
- Правилник о садржају и начину прегледа елабората геодетских радова (“Службени гласник Републике Српске”, број 18/25),

- Правилник о измјенама и допунама Правилника о начину оснивања и одржавања катастра водова ("Службени гласник Републике Српске", број 14/21),

- Правилник о лиценци за рад геодетске организације, геодетској лиценци и о овлашћењу за снимање из ваздушног простора територије Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 69/25),

- Правилник о начину оснивања и одржавања система масовне процјене вриједности непокретности и садржају и начину вођења Регистра процијењених вриједности непокретности ("Службени гласник Републике Српске", број 92/24).

У фази израде су сљедећи подзаконски акти:

- Правилник о начину оснивања и одржавања катастра водова Републике Српске,

- Правилник о топографском премјеру Републике Српске,

- Правилник о измјени о допуни Правилника о катастарском премјеру Републике Српске,

- Правилник о успостави и одржавању ГНСС мреже перманентних станица.

Нормативне послове обраде (процјене утицаја прописа, као и усклађеност тих прописа са прописима Европске уније и правним актима Савјета Европе, у РУГИПП-у обавља Одјељење за нормативне послове у оквиру Сектора за оснивање и одржавање катастра непокретности, у сарадњи са надлежним министарствима и другим институцијама Републике Српске.

5. ПЛАНИРАНИ ПОСЛОВИ

5.1. Основни геодетски радови

Програмом је дефинисан стратешки циљ везан за основне геодетске радове. Оперативни циљеви који доприносе реализацији овог стратешког циља су:

- Извршити сва преостала нивелманска мјерења ради стварања претпоставки за успостављање вертикалног референтног система Републике Српске и рачунање геоида за подручје Републике Српске довољне тачности за одређивање висина ГНСС технологијом;

- Израда геоида за подручје Републике Српске, предуслов је реализација нивелманских мјерења у оквиру НВТЗ;

- На годишњем нивоу вршити праћење стања тачака геодетске основе како би се сагледала употребљивост постојеће геодетске основе и дефинисали кораци за обнављање или прогушћење тачака геодетске основе;

- Извршити постављање три (или више) аутономне перманентне станице на подручју Републике Српске које би биле повезане у Европску мрежу перманентних станица, а које би биле укључене у рад постојеће СРПОС мреже, све с циљем побољшања мјерења GNSS технологијом. Ове перманентне станице би представљале мрежу нултог реда, на којима би се вршила опажања која се односе на хоризонтални и вертикални референтни систем. Такве станице би имале сопствено напајање у виду соларних панела, уколико не би постојала могућност повезивања на постојећу електроенергетску мрежу;

- Извршити набавку софтвера за праћење стабилности перманентних станица;

- Извршити набавку нових GNSS уређаја, тоталних станица и детектора подземних водова (георадар) ради унапређења рада подручних јединица и праћења стања геодетске основе, с обзиром на то да је геодетска опрема за поједине подручне јединице набављена још 2002. године;

- Обезбједити редовно одржавање и еталонирање геодетских инструмената како би мјерења била на задовољавајућем нивоу и како би се испоштовали законски прописи;

- Обезбједити неопходну стручну и финансијску подршку за потребе преласка на нови референтни систем, све у складу са израђеном студијом и смјерницама приказаним у њој;

- Донијети нову законску регулативу или извршити измјену постојеће како би се несметано могао извршити прелазак на глобалне терестричке референтне системе.

Активности на реализацији циљева су условно разврстане на потпрограме:

- Просторни референтни систем,

- Вертикални референтни систем,

- Гравиметријски референтни систем,

- Одржавање тачака геодетске основе Републике Српске,

- Одржавање постојеће геодетске опреме.

5.2. Оснивање катастра непокретности

5.2.1. Оснивање катастра непокретности

Дугорочни циљ за Републику Српску јесте да се помогне економски развој и добро управљање путем ажурираних, исправних и поузданих података и уписа о непокретностима. Овај дугорочни циљ захтијева спровођење активности којима ће се:

- Успоставити сигуран и ефикасан систем регистрације непокретности,

- Употпунити катастарски подаци за комплетну непокретну имовину у Републици Српској,

- Уредити проблематика противзаконите изградње и присвајање земљишта,

- Поступити по још увијек неријешеним захтјевима за реституцију имовине поднесеним од стране расељених особа или особа чија је имовина национализована,

- Успоставити одговарајући систем опорезивања имовине да би се подржало финансирање сервиса локалне власти и

- Реорганизовати систем планирања.

Јасно је да системи евиденција које сада посједујемо не могу у потпуности испунити зацртане циљеве.

Постојање више евиденција на непокретностима и њихова неажурност створила је потребу за увођењем нове јединствене евиденције о непокретностима и права на њима, као и носиоцима тих права, која би обухватила и просторну и правну компоненту. Катастар је у великом проценту пратио све промјене на терену, док је земљишна књига, тамо гдје постоји, постајала све неажурнија. Због оваквог стања евиденције у Републици Српској, закључено је да је потребно што прије успоставити нову јединствену евиденцију о непокретностима и права на њима на територији Републике Српске, што је резултирало доношењем Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23). Овим законом омогућено је успостављање целовите, потпуне, савремене и ажурне евиденције о свим непокретностима, права на њима и носиоцима тих права. У складу са овим законом, нови систем евиденције непокретности треба да се заснива на принципима јавности, приоритета, законитости, поуздања, обавезности уписа, обавезности коришћења података из нове евиденције, конститутивности уписа, потпуности евиденције, вођење евиденције код једног, и то Републике Српске органа управе, затим на принципу прегледности, једноставности, економичности и ефикасности. Одређено је да се обрада података које садржи нова евиденција врши електронским путем кроз одређена софтверска рјешења. Нарочито значајна је одредба тог закона у складу са којом су послови оснивања и одржавања катастра непокретности од општег интереса за Републику Српску.

Иако је оснивање катастра непокретности дуг поступак који захтијева обимне финансијске и људске ресурсе, на подручјима на којима је исти основан, показао се као један од најзначајнијих поступака јер је успостављена јединствена евиденција о непокретностима, са утврђеним тачним техничким подацима и стварним имаоцима права на непокретностима. Омогућен је несметан промет непокретности и сигурност у правном промету. Приступ, управљање и контрола подацима на непокретностима је умногоме олакшано.

Формирање ажурне и тачне евиденције какав је катастар непокретности представља огромну подршку економском развоју и развоју тржишта непокретности, те наставак започетог поступка оснивања катастра непокретности треба бити стратешки циљ.

Управо циљ овог програма је да се на што ефикаснији и економичнији начин оснује катастар непокретности Републике Српске, као јединствена евиденција непокретности и права на њима.

За период трајања предметног програма планирано је да се катастар непокретности потврди за још 580 катастарских општина на територији Републике Српске у површини од око 947426 ha. Реализацијом Програма био би основан катастар непокретности за укупно 1.127 катастарских општина на територији Републике Српске у површини од око 1640021 хектра (око 66,6% територије Републике Српске).

Приоритет приликом оснивања катастра непокретности биће урбана подручја, подручја са пописним катастром и подручја без властичке евиденције о непокретностима.

У Табели 13 приказан је Програм оснивања КН 2026-2030. године.

Табела 13: Програм оснивања КН 2026-2030. године

Редни бр.	Општина	Укупан број КО	Укупна површина [ha]	Број КО са основаним КН у периоду 2026-2030.	Површина са основаним КН у периоду 2026-2030. [ha]	Укупан број КО у Републици Српској са основаним КН закључно са 2030.	Укупна површина са основаним КН у Републици Српској закључно са 2030. [ha]
1	Бања Лука	98	123889	5	16801	98	123889
2	Берковићи	13	26403	11	17770	13	26403
3	Бијељина	53	73408	17	35561	53	73408
4	Билећа	25	63684	1	3803	25	63684
5	Братунац	24	29305	10	12210	13	15353
6	Брод	23	23006	10	10003	10	10003
7	Вишеград	22	44906	14	29464	22	44906
8	Власеница	17	21737	7	10219	17	21737
9	Вукосавље	11	7375	8	5408	11	7375
10	Гацко	19	72836	10	38335	13	47058
11	Градишка	65	76165	20	23435	29	35472
12	Дервента	49	51660	20	21086	29	29846
13	Добој	74	65533	20	17712	32	29160
14	Доњи Жабар	7	4680	4	1124	7	4680
15	Зворник	24	37439	14	25950	24	37439
16	Источна Илица	6	2927	3	2588	6	2927
17	Источни Мостар	3	8864	3	8864	3	8864
18	Источни Стари Град	13	8800	9	6958	13	8800
19	Источно Ново Сарајево	6	3792	4	3008	6	3792
20	Језеро	5	6317	5	6317	5	6317
21	Калиновик	15	67950	13	67477	15	67950
22	Кнежево	19	32599	10	17157	14	22935
23	Козарска Дубица	65	49935	20	15365	46	33489
24	Костајница	11	8586	5	3903	5	3903
25	Котор Варош	43	55734	11	21000	15	17494
26	Купрес	3	4462	3	4462	3	4462
27	Лакташи	39	38834	19	18659	39	38834
28	Лопаре	32	29779	10	13426	32	29779
29	Љубиње	19	34133	13	29742	19	34133
30	Милићи	22	27891	4	9379	22	27891
31	Модрича	26	33207	10	12771	15	19584
32	Мркоњић Град	37	66973	10	18101	12	19844
33	Невесиње	28	88711	15	47524	19	52544
34	Нови Град	50	46967	10	10703	11	12456
35	Ново Горажде	8	12308	8	12308	8	12308
36	Осмаци	7	7954	4	4545	4	4545
37	Оштра Лука	20	20664	2	2066	2	2066
38	Пале	16	49036	12	43912	16	49036
39	Пелагићево	12	11585	4	3086	12	11585
40	Петровац- Дринић	4	14610	4	14610	4	14610
41	Петрово	8	10953	5	6846	5	6846
42	Приједор	56	83407	20	29788	39	47384
43	Прњавор	58	62999	20	21724	37	36700
44	Рибник	30	49992	5	8332	6	9962
45	Рудо	15	34768	5	11589	7	12808
46	Соколац	32	69225	5	2528	32	69225
47	Србац	35	45264	10	12933	16	21489
48	Сребреница	38	52983	20	27886	35	52808

49	Станари	13	16096	9	11957	13	16096
50	Теслић	44	84649	10	19238	13	19901
51	Требиње	62	86251	15	20867	28	37110
52	Трново	11	10979	1	3375	11	10979
53	Угљевик	21	17042	10	8115	16	13361
54	Фоча	55	111840	27	46818	55	111840
55	Челинац	29	36180	10	12476	15	16939
56	Шамац	21	17224	10	8202	15	12373
57	Шековићи	16	24237	1	1317	16	24237
58	Шипово	31	55020	15	26623	26	39402
УКУПНО:				580	947426	1127	1640021

Имајући у виду изнесено, планирана финансијска средства, оспособљеност РУГИПП-а за спровођење овог историјског посла, као и рад на терену преко 100 комисија за излагање које је до сада дало значајне резултате, сигурни смо да је, уз напоран и стручан рад ове управе, Програм реалан и остварив.

5.2.2. Имовинско-правни послови

У планираном периоду годишње ће се рјешавати око 50.000 предмета, што укупно за плански период износи око 250.000 предмета.

Структура предмета у управном поступку односи се на рјешавање имовинско-правних односа, земљишнокњижних предмета и књиге уложених уговора, као и дио спорних имовинско-правних односа везаних за оснивање катастра непокретности као јединствене евиденције.

С циљем благовременог извршавања планираног рјешавања имовинско-правних односа, у Сектору је неопходно и даље задржати и инсистирати на:

- техничкој опремљености подручних јединица,
- кадровској оспособљености (одабир кадрова, водити рачуна о стручности, моралу и сличним особинама изабраних кадрова),
- едукацији запослених по подручним јединицама.

РУГИПП ће сваке године у планском периоду спроводити едукацију запослених из области имовинског права, а с циљем отклањања правних нејасноћа, као и уједначавања судске и управне праксе из области имовинског права, уз ангажовање еминентних стручњака из области грађанског права.

Континуирана набавка стручне литературе везане за судску и управну праксу, искристалисана у досадашњој примјени закона и подзаконских аката, такође је неопходна.

Анализом постојећег стања дошло се до података да се обим предмета из имовинско-правне области континуирано повећава. Подаци упућују на закључак да ће у периоду од 2026. до 2030. године бити присутан тренд повећања предмета у проценту од око 20%.

У оквиру својих надлежности РУГИПП планира извршити геодетско-техничке радове и ријешити имовинско-правне односе, те тако створити неопходне услове с циљем имплементације великих капиталних пројекта Републике Српске. Планирани капитални пројекти односе се на:

1. Ауто-пут Вукосавље-Брчко и Брчко-Рача - приступни путеви и завршетак радова (ПК Вукосавље, ПЈ Модрича, ПЈ Шамац, ПЈ Пелагићево, ПК Доњи Жабар, ПЈ Бијељина);
2. Гасовод Бијељина - Нови Град (ПК Вукосавље, ПЈ Модрича, ПЈ Шамац, ПЈ Пелагићево, ПК Доњи Жабар, ПЈ Бијељина, ПЈ Добој, ПЈ Прњавор, ПЈ Дервента, ПЈ Станари, ПЈ Лакташи, ПЈ Бања Лука, ПЈ Приједор, ПЈ Нови Град);
3. Коридор Vc (ПЈ Добој), изградња ауто-пута Добој-Вукосавље, на коридору Vc -приступни путеви и завршетак радова;
4. Ауто-пут Бања Лука - Приједор - Нови Град (друга фаза дионица Приједор - Нови Град);
5. Ауто-пут Бања Лука - Приједор - Нови Град - приступни путеви и завршетак радова (ПЈ Бања Лука, ПЈ Приједор);
6. Ауто-пут Бања Лука - Добој - приступни путеви и завршетак радова (ПЈ Лакташи, ПЈ Прњавор, ПЈ Дервента, ПЈ Добој);
7. Ауто-пут Бања Лука - Градишка - приступни путеви (ПЈ Лакташи, ПЈ Градишка);
8. Ауто-пут Бања Лука - Млиништа (ПЈ Бања Лука, ПЈ Мркоњић Град, ПЈ Рибник);
9. Обилазница око Бање Луке,
10. Пут Фоча - Шћепан Поље (ПЈ Фоча) у дужини 19 километра са међудржавним мостом;
11. Пут Фоча-Гацко (ПЈ Фоча);
12. Пут Устипрача-Миљено-Годијено (ПЈ Фоча, ПЈ Чајничке);
13. Пут Невесиње-Берковићи у дужини 17 километара;
14. ХЕ "Дабар" - пројекат Горњи хоризонти (ПЈ Невесиње, ПЈ Билећа),
15. Реализација идејног пројекта изградње ХЕ "Бук Бијела" (ПЈ Фоча),
16. ПЈ Требиње:
 - Западна обилазница,
 - Изградња моста преко ријеке Требишњице,
 - Уређење, санација и реконструкција канала Ћатовића крак у Требињу,
 - Аеродром у Требињу;
17. Остали поступци експропријације у вези са реализацијом инфраструктурних пројеката јединица локалне самоуправе по подручним јединицама и канцеларијама.

Прије свега, треба истаћи да је опредјељеност Владе Републике Српске јака, стабилна, демократска и просперитетна Република Српска, са надлежностима које су јој верификоване Дејтонским споразумом, отворена према свијету и институцијама које могу да одговоре потребама свих њених грађана. На основу јасног програмског циља, детаљне анализе стања по свим областима, те Програма рада Владе, кључне реформске области Владе Републике Српске су: опоравак привреде и нови привредни раст, реформа јавног сектора, фискална консолидација, очување социјалне сигурности и европски пут Републике Српске, европске интеграције и регионална сарадња. Нити један од ових циљева не може се остварити у потпуности без развоја, модернизације и унапређења рада сектора катастра непокретности као јединствене евиденције о непокретностима, проглашеним од општег интереса за Републику Српску и ослонца на њу. Ове политике се не могу реализовати без даље убрзане изградње јединствене базе катастра непокретности и инфраструктуре геопросторних података Републике Српске, гдје су евиденције РУГИПП-а њен кључни сегмент. Полазећи од таквог значаја своје улоге у остварењу зацртаног Програма рада Владе Републике Српске и укупног развоја Републике, РУГИПП предлаже Влади Републике Српске примјерени Програм који је усаглашен са стратешким документима. Такође, обављаће се геодетско-технички радови и рјешаваће се имовинско-правни односи

у поступку експропријације непокретности приликом реализације капиталних пројеката дефинисаних Програмом економских реформи Републике Српске за сваку годину трајања Програма.

5.3. Катастарски премјер, евиденције и трећа димензија

5.3.1. Катастарски премјер и катастарско класирање и бонитирање земљишта

Због лошег стања планова у неким случајевима и некавалитетне картографске подлоге, приликом одржавања долази до ситуација да се не могу идентификовати међне линије и други детаљи. Из тог разлога планирају се послови новог катастарског премјера, а како би се превазишле потешкоће приликом одржавања премјера и издавања података.

Приликом одржавања установљене су грешке планова које су настале због превазиђених метода геодетског снимања приликом катастарског премјера и одржавања геодетских подлога. Одржавање катастарских планова често није вршено са тачака геодетске основе, већ на основу одмјерања - фронтва са скица снимања и на основу тога је вршено рачунање површина парцела, што је имало за резултат неусаглашеност геодетске основе и детаља на плановима.

Због наведеног, као и због неажурног стања планова (постоји велики број неуплаћених објеката), те интензивне градње која се проширила најчешће на подручје размјере 1 : 2500, као и немогућности одржавања премјера на основу важећих подлога, планирано је поновно снимање и проширење подручја размјере снимања.

Неусаглашеност стања на терену и стања на плановима, односно неажурност планова у многим случајевима знатно прелази проценат од 30% (што је по стандардима струке показатељ да је неопходан нови катастарски премјер).

Као резултат извођења катастарског премјера, добиће се база података о непокретностима и имаоцима права на непокретностима, која садржи податке о непокретностима и имаоцима права на непокретностима, а који одговарају стварном стању на терену. Тако формирана база представља основу за формирање привремене базе података катастра непокретности, са тачним техничким подацима, на основу које ће се извршити оснивање катастра непокретности са утврђеним стварним правима на непокретностима.

Тачност прикупљених података и њихова савремена презентација представљају гаранцију за даље одржавање података катастра непокретности кроз вријеме и ефикасну дистрибуцију података потенцијалним корисницима. Приоритет приликом избора подручја којима ће се вршити катастарски премјер, поред физичког стања планова, тачности и ажурности, биће подручја са пописним катастром и подручја без власничке евиденције о непокретностима, а нарочито урбана подручја, због тога што је на тим подручјима детаљ који се приказује на плановима гушћи и цијена непокретности знатно виша него изван тих подручја.

Приликом одржавања постојећих премјера дошло се до закључка да се кроз поступке одржавања може извршити побољшање тачности података, те се примјена оваких поступака планира у наредном периоду. Одржавање се врши тако што се новонастале промјене снимају савременим геодетским методама и инструментима нове генерације, док су планови израђени превазиђеним методама и неадекватно одржавани, те у много случајева одступају од стварног стања на терену. Како би побољшање тачности кроз поступке одржавања катастарских евиденција било могуће, потребно је извршити измјену законских и подзаконских прописа којима би овакво побољшање тачности било омогућено.

Када је у питању катастарско класирање, бонитирање и комасациона процјена земљишта, РУГИПП ће наставити са до сада планираним активностима које се односе на постављање основе за катастарско класирање земљишта, катастарско класирање земљишта у оквиру премјера, контрола, преглед и пријем радова катастарског класирања земљишта, промјена начина коришћења земљишта у поступку одржавања катастра, рјешавање примједби у поступку излагања података на јавни увид о непокретностима и права на њима, а које се односе на начин коришћења земљишта, ревизију катастарских парцела које су уписане као култура врт, учествовати у радним групама за израду законских и подзаконских аката.

Такође, у оквиру катастарског премјера непремјерених дијелова општине Невесиње, а према уговору са извођачем радова, РУГИПП ће извршити постављање основе за катастарско класирање непокретности и извршити класирање непокретности у периоду 2025-2026. године.

5.3.2. Катастар водова

С обзиром на то да катастар водова није основан на територији Републике Српске, потребно је да се спроведу активности на успостави катастра водова. То прије свега подразумијева извршити картирање водова из постојећих аналогних елабората премјера водова и аналогних планова катастра комуналних уређаја, те израдити базу катастра водова.

У току је израда софтверског рјешења за вођење евиденције о водовима и правима на њима и очекује се да ће РУГИПП 2026. године имати израђено софтверско рјешење, те наставити активности на попуњавању базе података катастра водова.

Након израде базе катастра водова, извршиће се и утврђивање права на водовима. Утврђивање права на водовима спроводиће надлежне подручне јединице и канцеларије РУГИПП-а.

Програм радова на оснивању катастра водова је предложен на основу сљедећих претпоставки:

- У програмском периоду 2026-2030. планирати укупан обим радова у износу од 50% од укупно изграђених водова како би се стекла искуства и дефинисао процес припреме и реализације послова на изради катастра водова, а нарочито обезбједити спремност власника водова,

- Организовати јавне трибине и савјетовања на тему неопходности и значаја израде катастра водова и уписа права својине на водовима,

- Благовремено обезбједити и тестирати софтвер за успоставу базе катастра водова,

- Започети радове на масовном снимању водова и оснивању катастра водова у више општина.

5.3.3. Катастар инфраструктуре и 3Д катастар

Јавна инфраструктура представља објекте на површини, испод и изнад површине земље и воде, који омогућавају кретање људи, добара, производа, воде, енергије, информација и друго, а може бити саобраћајна, хидротехничка, енергетска, телекомуникациона, информациона и остала. Инфраструктурни објекти који припадају водовима електроенергетске мреже: хидроелектране, термоелектране, вјетроелектране, соларне електране и слично.

Садржај катастра инфраструктуре чине подаци о врстама, намјени, основним техничким карактеристикама и положају изграђене инфраструктуре, те подаци о имаоцима права на тим објектима.

Неки од најзначајнијих инфраструктурних објеката су ауто-путеви, аеродроми, мостови, надвожњаци, пасареле и слично.

У постојећим катастарским евиденцијама инфраструктурни објекти нису препознати као објекти јер:

- немају нумерацију,

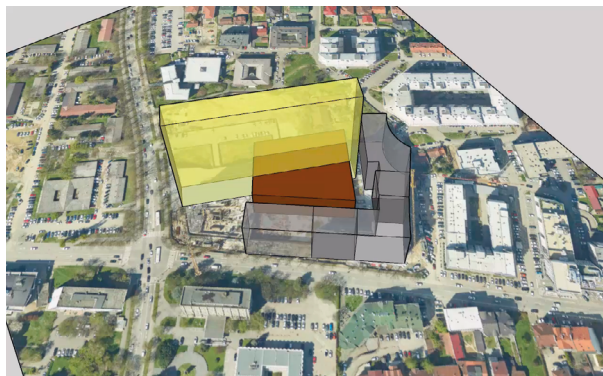
- исцртавају се само помоћним линијама унутар парцеле,

- намјена коришћења инфраструктурног објекта додаје се земљишту,

- не уносе се у А1 лист непокретности,

- не прикупљају се додатне информације о објекту.

У пракси се из разлога 2Д приказа објеката на катастарским плановима јавља низ проблема приликом приказивања инфраструктурних објеката, зграда подијељених ламелама у вертикалним габаритима, те преклопом у вертикалном смислу, а самим тим и са уписом права на непокретностима у постојећим базама, што је приказано на Слици 7.

Слика 7: Приказ преклопа двије зграде у Бањалуци

С обзиром на убрзан развој технологије, у пракси се све чешће сусрећемо са модерним комплексним објектима, који су изграђени на више катастарских парцела, преклапају се у вертикалним габаритима, те иако су изграђени у складу са грађевинским и употребним дозволама, није могућа уплана таквих објеката у катастарским евиденцијама јер су катастарски планови у базама података приказани у 2Д смислу у складу са важећим законским прописима.

У базама података катастра непокретности Републике Српске садржани су подаци о броју објекта, броју етажа, спратности, али то није довољно за прецизан начин приказа комплексних објеката подијељених у вертикалном смислу.

Да би се превазишли овакви проблеми, потребно је увођење треће димензије у катастарске евиденције.

Једно од могућих рјешења, које би ријешило већи дио проблема у пракси, јесте увођење катастра инфраструктуре. Ово рјешење би по структури било најсличније катастру водова.

Као потпуно рјешење за проблем сложених приказа објеката у простору, односно међусобних просторних односа у урбаном и инфраструктурном окружењу, представља увођење 3Д катастра, а које би за последицу имало промјену схватања простора и права везаних за простор. Ово може бити значајан подухват када су у питању катастарске евиденције, те је неопходно извршити свеобухватне и темељне анализе за потребе увођења 3Д катастра.

5.4. Топографски премјер и топографско-картографска дјелатност

Носилац послова који се односе топографски премјер и топографско-картографску дјелатност, у складу са организационом структуром, односно унутрашњом организацијом и систематизацијом радних мјеста у РУГИПП-у, јесте Одјељење за топографски премјер, картографију и границе у оквиру Сектора за геодетске послове.

Програмом послова премјера и успостављања катастра непокретности за период 2026-2030. године дефинисан је стратешки циљ програма за послове топографског премјера и топографско-картографске дјелатности:

- Циљ програма јесте обезбјеђивање ажурног и поузданог топографско-картографског материјала, примјеном савремених технологија и метода прикупљања података, као значајног ресурса за управљање простором и доношење стратешких одлука;

- Циљ програма је почетак значајнијих картографских активности у Републици Српској, почевши од формирања топографско-картографске базе података и обуке стручног кадра за израду карата до картографске публикације карата и преласка на тродимензионални приказ простора.

Оперативни циљеви који доприносе реализацији стратешког циља:

- У складу са законом, извршити топографски премјер територије Републике Српске 2026. и 2030. године у сврху израде новог дигиталног ортофото плана;

- Вршити топографски премјер подручја од интереса, аерофотограметријском, сателитском и LiDAR методом прикупљања података, за потребе министарства, републичких управа и међународних пројеката;

- Успоставити сарадњу са факултетима и међународним организацијама на развоју топографско-картографске дјелатности у складу са INSPIRE директивом и ISO стандардима;

- Израдити топографско-картографску базу података;

- Обезбједити савремене софтвере за припрему и израду карата;

- Извршити едукацију геодетског кадра за израду и одржавање топографско-картографске базе података, као и за израду, издавање и репродукцију основне карте Републике Српске, топографских, тематских и прегледних карата ситније размјере;

- Континуирано образовање и развој кадра у примјени и коришћењу нових технологија (беспилотне летјелице, 3Д моделирање);

- Обезбједити контролу квалитета картографских производа и континуирано ажурирање садржаја и израде картографских производа;

- Постепена успостава тродимензионалног модела Републике Српске са 3Д топографским моделом већих урбаних подручја са нивоом детаљности LOD2 и LOD3, односно креирање дигиталних близанаца простора;

- Прелазак са дводимензионалног (2Д) приказа простора на тродимензионални (3Д) и временски ажуран модел простора Републике Српске - као основу за будући систем "Digital Twin RS".

5.5. Планирани послови израде база података катастра и дигиталног катастарског плана

Дигитализација катастарских планова у наредном средњорочном периоду 2026-2030. године планира се да се заврши за читаву територију Републике Српске. На пословима дигитализације аналогних планова биће ангажовани радници РУГИПП-а, као и ангажман геодетских организација, а све с циљем дигитализације РУГИПП-а и обезбјеђења основних предуслова за остварење стратешких циљева број 1 и 3, односно омогућавање оснивања катастра непокретности и увођења потпуне е-Управе.

Дигитализација преосталих аналогних планова је један од приоритета РУГИПП-а, а посебно нагласак када је у питању дигитализација аналогних катастарских планова треба да буду планови који су у званичној употреби, односно за које је успостављена нека од катастарских евиденција (постоји катастарски операт и планови у званичној употреби). Дигитализација оваквих планова захтијева најмање финансијских и људских ресурса, а представља огроман искорак у функционисању катастарско-информационог система. Дигитализацијом уз примјену софтверских рјешења обезбјеђују се управљање, праћење, анализа, контролисање и доступност података о непокретностима.

У случајевима када премјер није у употреби потребно је додатно вријеме и људски ресурси за унос операта, које је опет различито за поједине случајеве. Најмање времена и људских ресурса је потребно за унос операта за који постоје пописне листе, док за унос података из Абecedног списка, фото-скица и регистра парцела треба више времена и људских ресурса.

Оно што посебно треба поменути је стање катастарских планова у општини Брод. Наиме, у употреби је катастар земљишта заснован на катастарском премјеру из 50-их година прошлог вијека. Оно што је специфично за општину Брод јесте што не постоје оригинални

катастарски планови јер су исти изгубљени у току ратних дешавања 1991-1995. године. РУГИПП поседује копије тих планова без нанесених промјена до 1995. године, на које су онда даље картиране промјене након ратних дешавања. Стање ових планова је јако лоше. РУГИПП је дошао до архивског оригинала планова премјера за 10 катастарских општина (које су обухваћене реамбулацијом), те је извршио скенирање истих. За подручје општине Брод урађен је нови катастарски премјер (за 13 катастарских општина) и реамбулација премјера - ажурирање катастарског премјера (за 10 катастарских општина). База катастарског премјера за 13 катастарских општина је израђена, међутим, никада није завршен поступак реамбулације, а њена даља искористивост је упитна јер не постоји ажурно стање плана на који би се та реамбулација нанијела. Међутим, за евиденцију која је у употреби није извршена дигитализација катастарских планова. Оно што је у наредном периоду потребно сигурно урадити јесте дигитализација постојећих катастарских планова (нулто стање), те ажурирати тај план са промјена које су се десиле у катастарском оперативу. Након детаљних анализа, РУГИПП ће донијети коначну одлуку о употребљивости и завршетку поступка реамбулације, која би била основа за оснивање катастра непокретности.

У Табели 14 дат је План дигитализације аналогних катастарских планова (без општине Брод, за које је потребно урадити додатне анализе).

Табела 14: План дигитализације катастарских планова (без општине Брод)

Редни бр.	Општина	У току дигитализација 2025.			ПЛАН 2026-2028.		
	Назив	Број КО	Размјера	Површина (ха)	Број КО	Размјера	Површина (ха)
1.	Челинац	4	1 : 1000	0			
			1 : 2500	3351			
			1 : 5000	0			
			Укупно	3351			
10.	Добој				13	1 : 1000	0
						1 : 2500	3074
						1 : 5000	413
						Укупно	3487
12.	Фоча	5	1 : 1000	0			
			1 : 2500	4346			
			1 : 5000	10423			
			Укупно	14769			
13.	Гацко				4	1 : 1000	0
						1 : 2500	6170
						1 : 5000	11102
						Укупно	17272
14.	Градишка	3	1 : 1000				
			1 : 2500	2583			
			1 : 5000	8861			
			Укупно	11444			
18.	Источни Мостар	3	1 : 1000	0			
			1 : 2500	1508			
			1 : 5000	7356			
			Укупно	8864			
25.	Котор Варош	17	1 : 1000	340			
			1 : 2500	16183			
			1 : 5000	2952			
			Укупно	19475			
29.	Лакташи	2	1 : 1000	0			
			1 : 2500	1879			
			1 : 5000	0			
			Укупно	1879			
33.	Модрича				2	1 : 1000	0
						1 : 2500	152
						1 : 5000	0
						Укупно	152
34.	Мркоњић Град				6	1 : 1000	0
						1 : 2500	8687
						1 : 5000	5362
						Укупно	14062
40.	Оштра Лука				7	1 : 1000	0
						1 : 2500	4763
						1 : 5000	0
						Укупно	4763
46.	Рибник	12	1 : 1000	0			
			1 : 2500	7908			
			1 : 5000	16030			
			Укупно	23938			

48.	Рудо				7	1 : 1000	0
						1 : 2500	8943
						1 : 5000	9091
						Укупно	18034
49.	Соколац	5	1 : 1000	0			
			1 : 2500	948			
			1 : 5000	1429			
			Укупно	2377			
50.	Србац	1	1 : 1000	0			
			1 : 2500	201			
			1 : 5000	0			
			Укупно	201			
52.	Шамац				2	1 : 1000	0
						1 : 2500	9.4
						1 : 5000	0
						Укупно	9.4
54.	Шипово				4	1 : 1000	0
						1 : 2500	526
						1 : 5000	10
						Укупно	536
55.	Теслић				13	1 : 1000	0
						1 : 2500	4214
						1 : 5000	492
						Укупно	4706
56.	Требиње	1	1 : 1000	0	20	1 : 1000	0
			1 : 2500	222		1 : 2500	5511
			1 : 5000	3479		1 : 5000	29658
			Укупно	3701		Укупно	35169
58.	Угљевик				1	1 : 1000	0
						1 : 2500	7
						1 : 5000	0
						Укупно	7
	УКУПНО		1 : 1000	340		1 : 1000	0
			1 : 2500	39129		1 : 2500	42056.4
			1 : 5000	50530		1 : 5000	56128
			Укупно	89999		Укупно	98197.4

Дигитализација планова катастарa комуналних уређаја планирана је да се заврши у периоду 2026-2030. године. Ови подаци служиће као основа за успостављање катастра водова, те ово РУГИПП-у треба бити један од основних приоритета у раду у предметном средњорочном периоду.

У Табели 15 дат је преглед аналогних планова катастра комуналних уређаја са учртаним врстама водова којима располажу подручне јединице РУГИПП-а и које је потребно дигитализовати.

Табела 15: План дигитализације катастра комуналних уређаја

Редни бр.	Општина	ПЛАН 2026-2030.		
	Назив	Број листова плана	Размјера	Површина (ha)
1.	Градишка	-	1 : 500	Све на једном плану
		25	1 : 1000	
2.	Добој	30	1 : 500	Све на једном плану
		12	1 : 1000	
		14	1 : 2500	
3.	Приједор	-	1 : 500	Све на једном плану
		50	1 : 1000	
4.	Требиње	42	1 : 500	Све на једном плану
		24	1 : 1000	
5.	Требиње	104	1 : 500	Појединачно приказани водови
		24	1 : 1000	
6.	Дервента	28	1 : 500	Све на једном плану
			1 : 1000	
7.	Источна Илица		1 : 500	Све на једном плану
		33	1 : 1000	
8.	Модрича	40	1 : 500	Све на једном плану
			1 : 1000	

9.	Србац		1 : 500	Све на једном плану
		18	1 : 1000	
10.	Фоча	40	1 : 500	Све на једном плану
		29	1 : 1000	
11.	Челинац		1 : 500	Све на једном плану
		15	1 : 1000	
12.	Угљевик		1 : 500	Све на једном плану
		8	1 : 1000	

5.6. Успостава Дигиталног архива

5.6.1. Ангажовање посленика по основу уговора о дјелу за рад у скенер центру

У Сектору за геодетске послове за наредни петогодишњи период планиран је наставак масовног скенирања архивске документације у сврху успоставе Дигиталног архива.

Стратегијом за Дигитални архив предвиђено је да се сва пописана документација скенира до краја 2018. године и импортује у систем Дигиталног архива. Попис архивске документације извршен је закључно са 2016. годином и укупно је пописано 5 394 703 документа. До сада је скенирано 76% докумената у односу на попис из 2016. године, што се уклапа у извршење радова у складу са Стратегијом.

За наведену активност потребно је ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу као и до сада.

Међутим, у складу са чланом 10. Правилника о начину успостављања и одржавања Дигиталног архива ("Службени гласник Републике Српске", број 85/19), који дефинише попис архивске документације за сваку годину, стање пописане архивске документације је закључно са 2024. годином повећано за 22,8%, а што ће се до краја 2028. године још знатније повећати.

Такође, имајући у виду да ДМС није у потпуности успостављен када је у питању смјештање скениране архивске документације у Дигитални архив, односно да се повећава количина документације која ће се морати и даље скенирати путем масовног скенирања, потребно је и након 2028. године ангажовати извршиоце по основу уговора о дјелу.

5.6.1.1. Набавка и одржавање рачунарске, мрежне опреме и опреме за скенирање за потребе успоставе и одржавања Дигиталног архива

За рад у скенер центрима потребно је и даље вршити набавку нове рачунарске и скенер опреме за скенирање за потребе успоставе и одржавања Дигиталног архива, као и одржавање те опреме. Набавке и одржавање опреме врше се путем Сектора за информационе технологије катастра непокретности.

5.6.1.2. Одржавање система Дигитални архив

С обзиром на то да се софтвер за Дигитални архив свакодневно користи у 23 организационе јединице, потребно је и даље наставити његову имплементацију и у осталим подручним јединицама. Коришћењем софтвера јављају се нови захтјеви за коришћење података, али и за примјеном нових технологија. Због овога, потребно је наставити поступак одржавања софтвера за Дигитални архив. Ова активност спроводи се, такође, путем Сектора за информационе технологије катастра непокретности.

5.6.1.3. Набавка материјала

За потребе рада на успостави Дигиталног архива у процесима рада на репарацији оштећене архивске документације, као и паковања скениране и контролисане архивске документације, потребно је вршити редовне набавке специјалних материјала и средстава, као што су лепила, пинцете, пегле и кутије за паковање, због чега је потребно обезбиједити одређена финансијска средства.

5.6.1.4. Закуп простора

Послови успоставе Дигиталног архива обављају се у центрима за конверзију, односно скенер центрима (14 скенер центара) у просторијама које се користе путем закупа, те је потребно обезбиједити одговарајућа финансијска средства и за ову намјену.

5.6.1.5. Одлука о оснивању музеја и припрема експоната

У току пописа архивске документације утврђено да организационе јединице располажу вриједним записима, односно документима, те геодетским инструментима и опремом из различитих епоха који се више не користе због застаре, па је закључено да РУГИПП донесе одлуку о оснивању сталне изложбе која би временом прерасла у музеј.

Истовремено, са набавком пословног простора у склопу кој би био смјештен централни капацитет Дигиталног архива и депо архивске грађе, планирана је и организација и оснивање музеја геодезије и историје уписа права на непокретностима. У ову сврху биће потребно донијети одлуку о оснивању музеја, али и обезбиједити финансијска средства за опремање музејског простора и прикупљање експоната.

5.7. Масовна процјена вриједности непокретности

5.7.1. Општи предмет и циљеви

Општи предмет Програма је:

Ефикасно и ефективно успостављање система масовне процјене вриједности непокретности и Регистра процијењених вриједности као крајњег производа и основе за остваривање друштвено-економских користи, уз изградњу институционалних капацитета и обезбјеђивање стабилних извора финансирања до коначног успостављања система.

Специфични циљеви су потпун и ажуран Регистар непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности, израђени модели за процјену вриједности непокретности и садржани у регистру модела, развијен ИТ и неопходни софтверски системи, процијењене вриједности свих непокретности и садржане у Регистру процијењених вриједности, а уз све то и модернизација прописа и обучен и стручно оспособљен властити кадар за одржавање успостављеног система.

Оперативни циљеви су:

- Обезбиједити завршетак успостављања Централног адресног регистра за подручје цијеле Републике Српске као тачног и ажурног регистра с циљем обезбјеђивања предуслова за повећање тачности података у службеним евиденцијама;

- Обезбиједити несметан рад, надоградњу и интероперабилност система Регистра цијена непокретности с циљем правовременог евидентирања купопродајних уговора и праћења тржишта непокретности као једне од основа за масовну процјену вриједности непокретности;

- Извршити идентификацију свих непокретности на терену и прикупљање додатних података и информација за потребе вођења потпуног и ажурног Регистра непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности;

- Израдити моделе за процјену вриједности непокретности који су садржани у јединственом регистру - регистру модела;

- Развити ИТ инфраструктуру прилагођену захтјевима и потребама масовне процјене вриједности непокретности;

- Извршити модернизацију (измјену, допуну или израду нових) прописа с циљем обухватања свих сегмената и механизма система масовне процјене вриједности непокретности;

- Јачати стручне (кадровске) капацитете проширењем постојећег одјељења и стручним оспособљавањем (обукама) властитих капацитета како би успостављен систем масовне процјене вриједности непокретности био одржив.

Подизати свијест јавности о предстојећим активностима и њиховом значају, као и о значају успостављеног Адресног регистра, у сарадњи са републичким органима управе и локалне самоуправе.

5.7.2. Потенцијални корисници система

Потенцијални корисници система су:

- општа популација, посебно јавност, власници непокретности и порески обвезници,
- републички органи управе и локална самоуправа: Министарство финансија Републике Српске, Пореска управа Републике Српске и др. и јединице локалне самоуправе за потребе ширења пореског обухвата пореских обвезника на непокретности, за пружање социјалних и других услуга и боље располагање имовином коју посједују,
- правосудни органи и институције: Правобранилаштво Републике Српске и основни судови, за вођење послова из њихове надлежности, као и нотари и адвокати,
- пословна заједница и приватни сектор: централна банка, комерцијалне банке, домаћи и страни инвеститори, агенције и стручњаци за тржиште непокретности.

5.7.3. Планиране активности

Планиране активности на прикупљању података на терену у преосталим јединицама локалне самоуправе, изради модела за процјену, изградњи ИТ система, успостављању Регистра процијењених вриједности, стручном усавршавању постојећег кадра и ангажовању додатног броја консултаната биће реализоване из намјенских средстава РУГИПП-а и уз подршку компоненти стратешких међународних пројеката (DELEF и Свјетска банка). Позитиван замах и подршка међународних партнера (Свјетска банка, SIDA, Lantmäteriet) представљају снажну основу за системски развој у наредном петогодишњем периоду.

У Табели 16 су приказане опште активности и укупне процијењене вриједности.

Табела 16: Опште активности и процијењене вриједности масовне процјене

Редни бр.	Активности [година]	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	УКУПНО
	Успостављање система масовне процјене вриједности непокретности [KM]	13.120.000	12.770.000	8.570.000	8.750.000	8.750.000	51.960.000
1	Завршетак активности на успостављању Централног адресног регистра у сарадњи са јединицама локалне самоуправе						
2	Анализа постојећих података, израда методологије и спецификација података о непокретностима и тржишних података за различите категорије непокретности						
3	Обука и стручно усавршавање постојећег кадра и ангажовање индивидуалних консултаната						
4	Прикупљање података на терену и интеграција са постојећим подацима за потребе масовне процјене вриједности						
5	Израда модела за процјену вриједности						
6	Израда техничких захтјева и развој ИТ система и софтвера						
7	Успостављање Регистра процијењених вриједности непокретности						
8	Прикупљање ортофото снимака високе резолуције и LIDAR података, екстракција информација, развој ГИС слојева и интеграција са постојећим подацима и евиденцијама за ажурирање података о непокретностима за потребе масовне процјене вриједности непокретности						

У оквиру пројекта Свјетске банке GIVE AF планирана су средства за ортофото и LiDAR снимање, која ће се користити за потребе успостављања и развоја система масовне процјене вриједности непокретности и друге потребе РУГИПП-а.

Наведене активности имају за циљ прикупљање просторних и техничких података који представљају основу за израду модела масовне процјене, анализу тржишта непокретности и унапређење просторних база података РУГИПП-а.

Снимање ће омогућити добијање података високог квалитета и прецизности, што ће допринијети функционалности, стандардизацији и интеграцији система масовне процјене у складу са циљевима и очекиваним резултатима пројекта GIVE AF и унапређењу других просторних података који су у надлежности РУГИПП-а.

За потребе одржавања система масовне процјене вриједности непокретности потребно је предвидјети додатних два милиона KM буџетских средстава, почевши од 2030. године. Износ потребних буџетских средстава је пројектован на основу процијењених трошкова за исте намјене у Републици Словенији. Према студији доц. др Биљане Срдић Гојковић под називом “Утицај развоја масовне процјене и порезивања непокретности на фискалну стабилност јединица локалне самоуправе у Републици Српској”, приходи од пореза на непокретности јединица локалне самоуправе у периоду од 2015. до 2021. године износили су годишње укупно од 23 до 28 милиона KM. Очекивани приходи Пореске управе, односно свих јединица локалне самоуправе у Републици Српској од пореза на непокретности након успостављања система масовне процјене вриједности непокретности су значајно виши, имајући у виду чињеницу да је на основу резултата пилот-пројекта број неопорезованих или неодогавајуће опорезованих непокретности по катастарским општинама износио 30%-50% у односу на укупан број непокретности идентификованих на терену, као и да је Град Лакташи, у комбинацији са другим мјерама, готово удвостручио приходе од пореза и повећао наплату за око милион KM.

5.7.4. Планирана финансијска средства на пословима масовне процјене вриједности непокретности

Финансирање ће бити обезбијеђено из више извора:

1. намјенска средства РУГИПП-а,
2. планирана кредитна средства Свјетске банке кроз компоненте пројекта - GIVE AF,
3. донаторска средства Краљевине Шведске кроз SIDA пројекат – DELEF.

У складу са прописима и процедурама Свјетске банке, сви трошкови у оквиру GIVE AF ће бити праћени и контролисани у оквиру Сектора за европске интеграције, међународне пројекте и послове тржишта непокретности.

Циљеви ових пројеката и институционалне сарадње су реализација конкретних активности, као што је то случај са пројектима који се реализују у сарадњи са Европском комисијом (ИПА пројекти) и Свјетском банком или са донаторским пројектима као што је пројекат Краљевине Шведске и сл., као и размјена искустава и јачање капацитета Управе кроз друге видове пројеката стручне помоћи.

У наредном периоду наставља се реализација донаторског пројекта Краљевине Шведске, а током 2026. године се очекује и почетак реализације раније планираног пројекта Свјетске банке. У плану су и други пројекти, у складу са иницијативама Управе на међународном и регионалном плану, као што је пројекат Јапанске техничке сарадње, евентуални наставак сарадње са Краљевином Холандијом и ИПА пројекти, о чијим могућностима реализације, планираним активностима и процијењеном вриједности пројекта ће се знати у наредном периоду.

5.7.5. Пројекат “Дигитално унапређење управљања земљиштем за европску будућност БиХ” - DELEF

Пројекат “Дигитално унапређење управљања земљиштем за европску будућност БиХ” - DELEF је партнерски пројекат Геодетске управе Краљевине Шведске (Lantmäteriet), РУГИПП-а и Федералне управе за геодетске и имовинско-правне послове Федерације БиХ. Пројекат се финансира донаторским средствима Краљевине Шведске путем шведске агенције SIDA.

Сврха Пројекта је да ојача капацитете надлежних управа и тим допринесе њиховој трансформацији у модерне, технолошки развијене, поуздане и ефикасне управе кроз стручну и техничку подршку геодетским управама у Босни и Херцеговини (РУГИПП и ФГУ) за јачање стручних капацитета и достизање дефинисаних циљева у области масовне процјене вриједности непокретности, инфраструктуре геопросторних података и геодетске инфраструктуре како би се Босна и Херцеговина припремила за реформе у земљишној администрацији, што води ближе ка чланству у Европску унију.

Имплементација Пројекта је започела 1. августа 2023. године (почетна фаза Пројекта), а планирано трајање Пројекта је пет година, односно до 31. јула 2028. године. Предвиђено је да Пројекат DELEF буде техничка подршка планираном Пројекту за масовну процјену вриједности непокретности, е-управљање и побољшање инфраструктуре геопросторних података у Републици Српској, за чију су имплементацију планирана кредитна средства Свјетске банке.

Процијенени буџет за Босну и Херцеговину износи 44 милиона шведских круна (SEK) или приближно 7,5 милиона КМ, односно око 3,7 милиона КМ за Републику Српску. Пројекција буџета Пројекта у периоду од 2026. године до краја Пројекта је представљена у Табели 17.

Табела 17: Пројекција буџета DELEF пројекта

Процијенени износи по годинама	2026.		2027.		2028.	
	SEK	КМ	SEK	КМ	SEK	КМ
Укупно	5.563.138	949.522 ²	2.613.750	446.117	1.025.050	174.957

У наставку слиједи кратак приказ главних циљева и очекиваних резултата по компоненти.

Главни циљ Компоненте 1: Свеукупан развој капацитета је изградити и јачати укупне институционалне и професионалне капацитете, као и подизати свијест о важности добре администрације и управљања земљиштем и користи од тога за све грађане БиХ. Реализацијом компоненте се очекује да су лидери и чланови менаџмента побољшали потребне вјештине и знања, развијени су дугорочни програми обука, побољшана интерна и екстерна комуникација.

Главни циљ Компоненте 2: Масовна процјена вриједности непокретности је усвојити и примјенити знање о прикупљању и верификацији тржишних података, методологију масовне процјене вриједности непокретности као и дијелење података са кључним учесницима процеса. Реализацијом компоненте се очекује да је израђена методологија за процјену вриједности, креирани су модели за процјену вриједности, израђени захтјеви за ИТ систем, одржане обуке и предложена неопходна подзаконска акта.

Главни циљ Компоненте 3: Инфраструктура геопросторних података је повећање техничких капацитета, побољшање система и производа, коришћење и дијелење геопросторних информација, с циљем боље координације и сарадње између пружалаца услуга и корисника геопросторних података и између јавних и владиних институција. Реализацијом компоненте се очекује да је израђен нацрт бизнис модела и докумената законског оквира који подржавају инфраструктуру геопросторних података, повећан број субјеката и предложене техничке спецификације за Геопортал и Data центар.

Главни циљ Компоненте 4: Геодетска инфраструктура је подршка трансформацији (преласку) у нове референтне оквире који су побољшани у употреби, унаприједити међународну и регионалну сарадњу и подржати укључивање нових станица у Европску перманентну мрежу (EPN). Реализацијом компоненте се очекује да је одређен и имплементиран геодид, интегрисана неопходна ИТ рјешења, укључене нове станице у националну CORS мрежу и да се користе нивеламски подаци за UELN.

Пројекција буџетских средстава по компонентама је приказана у Табели 18.

Табела 18: Пројекција буџетских средстава по компонентама DELEF пројекта

Процијенени износи по годинама и компонентама	2026.		2027.		2028.	
	SEK	КМ	SEK	КМ	SEK	КМ
Компонента 1	55.788	9.522	35.840	6.117	29.040	4.957
Компонента 2	3.632.507	620.000	1.581.900	270.000	410.120	70.000
Компонента 3	1.230.365	210.000	673.770	115.000	351.535	60.000
Компонента 4	644.477	110.000	322.240	55.000	234.355	40.000
Укупно:	5.563.138	949.522	2.613.750	446.117	1.025.050	174.957

Пројекте активности по компонентама дефинисане су Генералним планом у Почетном извјештају (Inception Report). На редовним годишњим састанцима руководства DELEF пројекта, координатора имплементације пројекта и вођи компоненти разматрају се радни и временски планови и индикатори за сваку наредну годину пројекта.

5.7.6. Пројекат “Унапређења геопросторне инфраструктуре и процјене вриједности” - GIVE AF (Geospatial infrastructure and valuation enhancement Additional Financing)

Пројекат GIVE AF је планирани пројекат Свјетске банке усмјерен на реализацију стратешких циљева РУГИПП-а, као што су развој инфраструктуре просторних података и успостављање система масовне процјене непокретности у Републици Српској, у складу са европским и међународним стандардима, укључујући INSPIRE директиву.

Сврха пројекта је да омогући ефикасније управљање просторним подацима, повећа транспарентност тржишта непокретности и обезбједити сигурније услове за улагања, уз унапређење прихода јединица локалне самоуправе.

Процијенена вриједност пројекта износи 68,7 милиона КМ, а планирана је реализација у периоду од 2026. до 2030. године. Пројекција вриједности у периоду трајања пројекта је представљена у Табели 19.

Табела 19: Пројекција вриједности пројекта GIVE AF пројекта

Процијенена вриједност по годинама	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
	КМ	КМ	КМ	КМ	КМ
Укупно	25.850.000	13.725.000	9.725.000	9.700.000	9.700.000

У оквиру пројекта предвиђено је 5 компоненти:

1. развој система масовне процјене вриједности непокретности,
2. побољшање инфраструктуре геопросторних података,
3. подршка е-управљању,
4. развој политика и јачање институција,
5. управљање пројектом и оперативни трошкови.

У наставку слиједи кратак приказ главних циљева и активности по компоненти.

Компонента А: Развој система масовне процјене непокретности подржава потпуну имплементацију савременог система масовне процјене вриједности непокретности у свим градовима и општинама Републике Српске, укључујући теренско прикупљање података, набавку геопросторних скупова података (ортофото, сателитски снимци, GIS слојеви), развој централне базе за процјену вриједности, примјену неопходних софтверских система, успостављање Регистра процијенених вриједности непокретности, као и пружање техничке подршке и обуку локалног особља. Процијенени буџет за компоненту износи 38.500.000 КМ.

Компонента Б: Побољшање инфраструктуре геопросторних података обухвата развој и интеграцију ИТ архитектуре и дата центра, стандардизацију геопросторних информација и успостављање е-услуга, с циљем хармонизације катастарских и земљишних података. Процијенени буџет за компоненту износи 4.900.000 КМ.

² Сви износи изражени у шведским крунама и конвертибилним маркама подложни су промјенама услед измјена годишњег плана рада пројекта DELEF и курса конвертибилне марке у односу на шведску круну на дан 1.1. текуће године.

Компонента В: Подршка е-управљању пружа подршку дигитализацији и ефикасном функционисању јавне управе, укључујући развој е-услуга, унапређење процеса управљања подацима и обезбјеђење приступа информацијама за кориснике. Процијениjeni буџет за компоненту износи 8.400.000 КМ.

Компонента Г: Развој политика и јачање институција се фокусира на институционални развој, изградњи капацитета и унапређењу политика управљања непокретностима, као и на подизању свијести јавности и обезбјеђењу одрживости пројекта. Процијениjeni буџет за компоненту износи 13.200.000 КМ.

Компонента Д: Управљање пројектом и оперативни трошкови обухвата управљање пројектом, мониторинг и евалуацију, као и финансирање оперативних трошкова неопходних за несметано спровођење свих активности пројекта. Процијениjeni буџет за компоненту износи 3.700.000 КМ.

Пројекција буџетских средстава по компонентама је приказана у Табели 20.

Табела 20: Пројекција буџетских средстава пројекта GIVE AF по компонентама

Процијениjeni износи по годинама и компонентама	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
	КМ	КМ	КМ	КМ	КМ
Компонента А	10.000.000	10.000.000	6.000.000	6.250.000	6.250.000
Компонента Б	2.650.000	525.000	525.000	600.000	600.000
Компонента В	1.680.000	1.680.000	1.680.000	1680.000	1680.000
Компонента Г	10.840.000	840.000	840.000	340.000	340.000
Компонента Д	680.000	680.000	680.000	830.000	830.000
Укупно	25.850.000	13.725.000	9.725.000	9.700.000	9.700.000

Прецизно наведене пројектне активности и планирани износи по компонентама биће познати након израде и одобрења Плана набавки Свјетске банке које се очекује у првој половини 2026. године.

Правни и регулаторни оквир неопходан за спровођење пројекта већ је успостављен кроз последње измјене Закона о премјеру и кастру Републике Српске и усвојене подзаконске акте. Активности су усмјерене на оперативну примјену, изградњу инфраструктурних и софтверских рјешења, као и на јачање институционалних капацитета. Кључни исходи пројекта укључују успостављање ефикасног система за прикупљање, обраду и размјену просторних података, повећање транспарентности тржишта непокретности кроз Регистар објеката и систем масовне процјене вриједности непокретности, те обезбјеђење сигурнијег и привлачнијег окружења за улагања. Поред тога, пројекат ће омогућити правичније опорезивање непокретности, стабилније приходе локалних заједница, унаприједити отпорност на природне и друге ризике и осигурати дугорочни институционални развој и одрживост у области управљања просторним подацима и непокретностима.

5.7.7. Пројекат јапанске техничке сарадње

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове планира реализацију пројекта техничке сарадње са Владом Јапана у периоду 2026-2027. године, у оквиру додатног финансирања пројекта GIVE (GIVE AF), који се имплементира уз подршку Свјетске банке. Предмет пројекта је јачање институционалних и техничких капацитета РУГИПП-а у области примјене савремених геодетских метода премјера, са посебним нагласком на LiDAR технологију и ортофото снимке високе прецизности, ради обезбјеђивања поуздане и одрживе имплементације националних премјера и успостављања Регистра процијениjenih вриједности непокретности.

Пројектом је предвиђено ангажовање јапанских стручњака, организација стручних радионица и обука, спровођење студијских посјета, развој техничких стандарда и процедура контроле квалитета, као и успостављање пилот активности у складу са најбољом међународном праксом. Додатно, планирана је имплементација софтверских алата за обраду и размјену великих скупова просторних података, чиме ће се омогућити дигитална трансформација пословних процеса и модернизација рада РУГИПП-а.

Реализацијом планираних активности до краја 2027. године РУГИПП ће располагати обученим стручним кадром, унапријеђеним техничким стандардима и протоколима, те ефикаснијим механизмима за размјену просторних података, што ће допринијети већој транспарентности и правој сигурности у области управљања земљиштем, као и стабилнијем функционисању тржишта непокретности. Дугорочни ефекти пројекта очекују се до 2030. године, кроз развој поуздане инфраструктуре просторних података усклађене са европским и међународним оквирима, унапређење система просторног планирања, процјене ризика и заштите животне средине, те остваривање стратешких циљева одрживог развоја.

Посебну вриједност пројекту даје чињеница да ниједан други програм међународне помоћи тренутно не обухвата ову специфичну област, због чега је сарадња са Владом Јапана јединствена и од изузетног значаја. Имплементација ће се спроводити у блиској координацији са Свјетском банком и релевантним развојним партнерима, како би се обезбиједила комплементарност и ефикасност интервенција. Поред техничких и институционалних резултата, очекује се да пројекат оствари и шире друштвене и еколошке користи, кроз подршку прилагођавању климатским промјенама, смањењу ризика од природних непогода, јачању отпорности заједница и унапређењу јавних услуга на начелима инклузивности и једнакости.

5.7.8. Кадровски ресурси за масовну процјену вриједности непокретности

За реализацију пројекта потребно је обезбиједити кадрове различитих профила:

- геодетски, просторни, пољопривредни инжењери и техничари (послови везани за регистар непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности, израду модела за процјену вриједности и регистар процијениjenih вриједности),
- правници и економисти (анализа података тржишта непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности, израда модела за процјену вриједности, подршка у правним пословима, финансијама и јавним набавкама),
- ИТ стручњаци (развој ИТ и софтверских система),
- обука постојећег кадра за рад у складу са новим технолошким и стандардизованим процедурама.

Такође, за потребе прикупљања података на терену процјењује се да ће бити потребно ангажовање до 1.000 нових радника. Тренутно запослени у РУГИПП-у биће укључени кроз обуке, док ће се по потреби обезбиједити и додатна лица кроз јавне конкурсе, уговоре о дјелу или подршку партнера.

Поред тога, неопходно ће бити ангажовање спољних консултаната и компанија.

Сектор за европске интеграције, међународне пројекте и послове тржишта непокретности је носилац послова за увођење система масовне процјене вриједности непокретности.

5.8. Информационо-комуникационе технологије и инфраструктура геопросторних података Републике Српске

У складу са динамичним развојем дигиталних технологија и сталним порастом захтјева за ефикасним управљањем просторним подацима, Сектор за информационе технологије катастра непокретности (ИКТКН) предузима стратешки приступ планирању својих активности за период од 2026. до 2030. године. Наши средњорочни циљеви усмјерени су ка јачању дигиталне инфраструктуре, унапређењу постојећих система и имплементацији иновативних рјешења која ће обезбиједити одржив развој и повећати ефикасност свих пословних процеса у оквиру РУГИПП-а.

5.8.1. Развој и одржавање информационог система и сервиса

У наредном стратешком периоду од 2026. до 2030. године, приоритетна активност у области развоја информационог система биће израда и имплементација специјализованих софтверских система који ће значајно унаприједити пословне процесе у РУГИПП-у. Најважнији пројекти у овој области укључују:

- Израда софтверског система за масовну процјену непокретности

Развиће се комплетан информациони систем намијењен масовној процјени непокретности на територији Републике Српске. Овај систем ће омогућити аутоматизовану обраду података, примјену статистичких метода и алгоритама за процјену вриједности непокретности, генерисање извјештаја и интеграцију са постојећим катастарским базама података. Систем ће подржавати сложене процјенске моделе и обезбиједити транспарентност у читавом процесу масовне процјене.

- Успостава информационог система за катастар водова

Развиће се специјализовани софтверски систем за евиденцију и управљање катастром водова, који ће обухватити прикупљање, обраду и чување података о инфраструктури комуналних уређаја. Систем ће омогућити геопросторну анализу, евиденцију техничких података водова, вођење права над водовима, те интеграцију са другим дијеловима ИС-а РУГИШП-а. Паралелно са овим стратешким пројектима, наставиће се са редовним одржавањем и унапређењем постојећих апликативних рјешења која чине саставни дио информационог система РУГИШП-а. Обухватиће се развој нових функционалности, оптимизација перформанси, побољшање корисничког искуства и осигуравање компатибилности са савременим технологијама.

- Имплементација вјештачке интелигенције и блокчејн технологије

Наставља се са увођењем вјештачке интелигенције у тикетинг систем (REDMINE) за аутоматизацију одговора на упите запослених, са планираном експанзијом на IP телефонију за обраду гласовних захтјева. Истовремено, истражују се могућности примјене блокчејн технологије за побољшање сигурности и транспарентности у управљању имовинско-правним подацима.

Ови пројекти представљају стратешки корак ка модернизацији дигиталне инфраструктуре и унапређењу услуга које РУГИШП пружа другим институцијама, грађанима и привредним субјектима.

5.8.2. Модернизација ИТ инфраструктуре и опреме

У циљу обезбјеђења високе доступности, поузданости и перформанси информационог система, планира се свеобухватна модернизација ИТ инфраструктуре кроз следеће кључне активности:

- Систематска обнова и надоградња рачунарске опреме

Континуирана набавка и одржавање серверске инфраструктуре високих перформанси, сториџ система са напредним могућностима репликације и архивирања података, као и рачунарске опреме за кориснике (десктоп рачунари, лаптопи, таблети). Посебан фокус биће на опреми за геопросторну обраду података (високопроизводне радне станице, скенери, плотери) и периферним уређајима (штампачи, скенери) који подржавају специфичне потребе катастарских послова.

- Развој мрежне инфраструктуре нове генерације

Набавка и имплементација савремене мрежне опреме (свичеви, рутери, УПС системи) и пасивне мрежне опреме која ће обезбиједити стабилну, сигурну и високопроизводну мрежну инфраструктуру. Планира се увођење софтверски-дефинисаних мрежа (SDN) и имплементација напредних мрежних security протокола за заштиту од савремених cyber пријетњи.

- Трансформација дата центра и инфраструктуре

Реконструкција и унапређење дата центра кроз имплементацију модуларне инфраструктуре, хладних и врућих коридора, енергетски ефикасних система хлађења и надзорних система. Развиће се савремена бекап и Disaster Recovery (DR) локација са аутоматизованим процедурама опоравка, која ће обезбиједити континуитет пословања и заштиту података у случају отказа или катастрофалних догађаја.

- Виртуализација и конвергенција инфраструктуре

Комплетна виртуализација серверске инфраструктуре коришћењем напредних hypervisor технологија, те имплементација конвергентних и хиперконвергентних система који обједињују рачунарске, сториџ и мрежне ресурсе у јединствену платформу. Овај приступ ће омогућити еластичност, бржу имплементацију услуга и оптимизацију трошкова.

- Напредни системи резервног копирања и заштите података

Имплементација вишенивоких система за резервно копирање података, укључујући инкременталне и диференцијалне бекапе, snapshot технологије и репликацију у реалном времену. Систем ће обухватити и заштиту читавих виртуелних машина и апликационих рјешења, осигуравајући брз опоравак у случају губитка података.

Овим активностима ће се обезбиједити скалабилна, отпорна и оријентисана ка будућности ИТ инфраструктура способна да подржи стратешке циљеве РУГИШП-а у наредном петогодишњем периоду.

5.8.3. Безбједност података и заштита информација

У циљу очувања интегритета, повјерљивости и доступности података, планира се имплементација свеобухватног система заштите информација кроз следеће стратешке активности:

- Развој и имплементација безбједносне архитектуре

Креирање вишеслојне заштитне архитектуре која обухвата мрежну безбједност, заштиту апликација, енкрипцију података и контролу приступа над комплетним ИС-ом. Имплементираће се напредни firewall системи, intrusion detection and prevention systems (IDPS), сегментација мреже и заштита концепита који ће спријечити неовлашћени приступ и сајбер нападе.

- Имплементација система за управљање идентитетима и приступом

Увођење централизованог система за управљање идентитетима (IAM) са мултифакторском аутентификацијом, single sign-on (SSO) рјешењима и детаљном контролом приступа на основу улога (RBAC). Систем ће обезбиједити заштиту од неовлашћеног приступа осјетљивим подацима и пословним апликацијама.

- Заштита података и енкрипција

Имплементација end-to-end енкрипције за све осјетљиве податке, како у покрету (in transit) тако и оних који су у медијима за чување података (at rest). Користиће се напредни алгоритми енкрипције и управљање кључевима, уз имплементацију система за заштиту од губитка података (DLP) који спречава неовлашћено извлачење осјетљивих информација.

- Континуирани мониторинг и анализа сигурности

Успостављање Security Operations Center (SOC) функције са 24/7 мониторингом, коришћењем SIEM (Security Information and Event Management) система за прикупљање и анализу безбједносних догађаја, и имплементацијом напредних алата за откривање пријетњи (threat intelligence) и анализом малвера.

- Развој безбједносних политика и процедура

Израда комплетне документације која обухвата дораду безбједносне политике, процедуре, стандарде и упутства за рад, у складу са међународним стандардима ISO 27001 и домаћом регулативом. Реализоваће се редовне безбједносне провјере, пенетрационо тестирање и ревизија система.

- Обука и свијест запослених

Реализација програма континуиране обуке и подизања свијести запослених о безбједносним ризицима, укључујући симулације фишинг напада, обуке о препознавању сајбер пријетњи и правилном рутинирању осјетљивих података.

- План опоравка од инцидената и бизнис континуитет

Разрада и тестирање плана за опоравак од безбједносних инцидената (IRP) и плана заштите критичних пословних функција. Успоставиће се јасне процедуре за реакцију на инциденте, укључујући комуникацију, анализу узрока и спречавање понављања.

- Регулаторна усклађеност и заштита приватности

Обезбјеђење усклађености са законом о заштити личних података и општом уредбом о заштити података (GDPR) и другим регулаторним захтјевима, кроз имплементацију мјера заштите приватности, спровођење процјена утицаја на заштиту података (DPIA) и назначење овлашћених лица за заштиту података.

Овим свеобухватним приступом ће се обезбједити заштита виталних информационих ресурса РУГИПП-а и изградити отпорност према савременим сајбер пријетњама.

5.8.4. Развој инфраструктуре геопросторних података (ИГПРС)

У наредном стратешком периоду наставља се са амбициозним развојем инфраструктуре геопросторних података Републике Српске, која представља кључну иновативну дигиталну трансформацију и ефикасног управљања просторним ресурсима. Овај развој обухватаће следеће приоритетне активности:

- Унапређење геопросторне инфраструктуре и интегрисање података

Континуирано унапређење техничке инфраструктуре за прикупљање, складиштење, обраду и анализу геопросторних података. Развиће се централизовани систем за управљање геоподацима који ће омогућити интегрисање података из различитих извора, укључујући катастарске податке, топографске карте, ортофото снимке, LiDAR податке и друге сензорске податке. Посебан фокус биће на осавремењавању података и обезбјеђењу њихове конзистентности.

- Развој геосервиса и платформи за дијелење података

Имплементација напредних геосервиса (WMS, WFS, WCS, WMTS, API) и унапређење Геопортала као централне тачке за приступ геопросторним подацима. Планира се развој специјализованих web и mobile апликација за приказ и анализу геоподатака, као и имплементација сервиса за геокодирање и претрагу простора.

- Институционална сарадња и размјена података

Успостављање и јачање механизма за сарадњу и размјену података са другим институцијама у Републици Српској, укључујући управне органе, локалне самоуправе, јавна предузећа и истраживачке институције. Развиће се систем за интегрисано коришћење геоподатака који ће подржати доношење засновано на подацима и унаприједити међуинституционалну сарадњу.

- Услуге за пословну заједницу и грађане

Пружање висококвалитетних геослуга прилагођених потребама пословне заједнице, истраживача, невладиних организација и грађана. Обухватиће се развој специјализованих апликација за приступ катастарским и геопросторним подацима, израда прилагођених извјештаја и визуелизација, те пружање подршке корисницима у коришћењу доступних ресурса.

- Иновације и истраживања

Подстицај истраживања и развоја у области геонформатике кроз сарадњу са академском заједницом, учешће у међународним пројектима и имплементацију иновативних рјешења као што су вјештачка интелигенција за анализу геоподатака, IoT сензори за прикупљање података у реалном времену и блокчејн технологија за евиденцију промјена у простору.

- Капацитети и образовање

Изградња капацитета кроз обуке и стручно усавршавање запослених, образовање корисника о доступним геослугама и развијање партнерстава са образовним институцијама за припрему будућих стручњака у области геопросторних технологија.

Овим активностима ће се изградити модерна, отворена и доступна инфраструктура геопросторних података која ће подржати одрживи развој Републике Српске и пружити свим корисницима вриједне информације за доношење одлука заснованих на подацима.

5.8.5. Телекомуникације и комуникационе услуге

У циљу обезбјеђења беспрекорне комуникације и стабилног рада свих информационих система, планира се стратешки развој телекомуникационе инфраструктуре кроз следеће кључне иницијативе:

- Развој мрежне инфраструктуре високих перформанси

Наставак унапређења MPLS мрежне инфраструктуре која обезбјеђује сигурну и поуздану interconnectivity између свих локација РУГИПП-а. Имплементираће се технологије SD-WAN за оптимизацију протока података и обезбјеђење редувантних веза како би се гарантовала непрекидна услуга чак и у случају отказа примарних линкова.

- Напредни интернет и интранет сервиси

Обезбјеђење редувантних и load-balanced интернет веза високог капацитета са различитим провајдерима, уз имплементацију напредних security мјера за заштиту од спољних пријетњи. Развиће се и унаприједиће се интранет платформа као централно мјесто за размјену информација и сарадњу запослених.

- Унификоване комуникационе услуге

Имплементација унификованих комуникационих услуга које интегришу IP телефонију, video конференцијске системе, instant messaging и collaboration алатке у јединствену платформу. Овај приступ ће омогућити ефикасну комуникацију и сарадњу запослених, независно од њихове локације.

- Мобилне услуге и remote приступ

Развој сигурних mobile рјешења и remote access услуга које омогућавају запосленима приступ пословним апликацијама и подацима из било које локације, уз гарантовану заштиту података и compliance са безбједносним политикама.

- Квалитет услуга (QoS) и мрежни мониторинг

Имплементација напредних алата за мрежни мониторинг и управљање квалитетом услуга (QoS) који обезбјеђују оптималне перформансе за критичне апликације и сервисе. Континуирани мониторинг мрежних параметара и брзо откривање и рјешавање инцидената.

- Сигурност телекомуникационих услуга

Имплементација свеобухватне заштите телекомуникационе инфраструктуре кроз мрежну сегментацију, next-generation firewall-е, заштиту од DDoS напада и континуирано тестирање отпорности система.

Овим свеобухватним приступом осигураће се да телекомуникациона инфраструктура буде чврста основа за дигиталну трансформацију, пружајући висококвалитетне услуге и подржавајући стратешке циљеве РУГИПП-а у наредној петогодишњој перспективи.

5.8.6. Капацитети и стратешки развој

ИТКН сектор показује изражену посвећеност континуираном усавршавању, али се суочава са озбиљним структурним проблемом.

- Кадровски капацитети: Запослени у ИКТ сектору се континуирано усавршавају како би одржали корак са технолошким промјенама. Такође, активно обучавају и све остале запослене у РУГИПП-у на коришћењу информационог система.

- Кључни проблем - одлив кадрова: Највећи изазов представља недостатак ИТ кадрова, узрокован огромним разликама у платама између јавног и приватног сектора. Плате у јавном сектору су чак и до двоструко ниже. Ако се оваква ситуација настави, готово је извјесно да ће доћи до масовног одласка ИТ стручњака из РУГИПП-а, што би довело до урушавања комплетног информационог система и прекида пружања кључних услуга грађанима и привреди.

- Учесће у пројектима: ИТКН сектор успјешно је имплементирао пројекте Свјетске банке (RERP) и Шведске донације (CILAP), оне ставке које су се односиле на ИТ. Тренутно је у току нови Шведски донаторски пројекат DELEF, који ће, између осталог, допринијети даљем развоју ИГПРС-а.

- Стандардизација: Један од главних недостатака у тренутном стању је непостојање јасно дефинисаних и имплементираних стандарда за развој софтвера и управљање подацима. Стандардизација је императив за наредни период како би се осигурала интероперабилност, одрживост и квалитет информационих рјешења.

У наредном периоду, јачање капацитета ИКТКН сектора биће усмјерено на проширење људских ресурса и унапређење стручних компетенци постојећих запослених. Стратешки развој обухватаће:

- Проширење тима стручњака

Планира се ангажовање нових специјалиста у области информационих технологија, геoinформационих система и развоја софтверских рјешења. Циљ је формирање мултидисциплинарног тима способног да одговори на све сложене изазове дигиталне трансформације у области катастра. Проширење кадровског састава укључиваће и запошљавање младих стручњака, те увођење менторских програма за пренос знања и искуства.

- Систематско унапређење стручних компетенци

Кроз континуиране програме едукације и стручног усавршавања запослени ће бити упознати са најсавременијим трендовима у ИКТ сектору. Обухватиће се специјализоване обуке из области развоја софтвера, геопросторних технологија, вјештачке интелигенције, блокчејн технологије и управљања пројектима. Посебан фокус биће на програмима сертификације и стицању међународно признатих стручних квалификација.

- Развој стратешких докумената и стандарда

Израда стратешких докумената, техничких спецификација за набавке ИКТ опреме и софтвера, као и стандарда за развој и одржавање информационих система. Ови документи ће обезбиједити усклађеност са најбољим међународним праксама и подржати одрживи развој дигиталне инфраструктуре.

- Подршка донаторским пројектима и међународна сарадња

Активна учешћа у пројектима са међународним партнерима, укључујући Шведски DELEF пројекат, пројекат Свјетске банке за масовну процјену непокретности GIVEAF. Ови пројекти ће омогућити размјену знања, приступ најсавременијим технологијама и капацитетима, те реализацију комплексних пројеката од стратешког значаја за развој катастра непокретности.

- Подршка корисницима и развој оперативних капацитета

Континуирана подршка корисницима у раду са софтверским алатима и апликацијама, израда SQL скрипти за специфичне пословне потребе, те оптимизација пословних процеса кроз примјену ИКТ рјешења. Ове активности ће обезбиједити ефикасно функционисање свих сегмената информационог система РУГИПП-а.

5.8.7. Закључак

ИКТ сектор РУГИПП-а у прошлом периоду остварио је запажене резултате кроз реализацију бројних комплексних пројеката који су модернизовали рад РУГИПП-а и унаприједили услуге корисницима. Значајно је унапријеђена и ИТ инфраструктура, а постављен је и темељ за развој инфраструктуре геопросторних података.

Међутим, анализа указује на два критична проблема која угрожавају дугорочну одрживост свих постигнутих резултата:

- Критичан недостатак ИТ кадрова услед неконкурентних плата, што представља егзистенцијалну пријетњу функционисању целокупног система.

- Недовољан ниво заштите информационих система од савремених сајбер пријетњи и непостојање стандардизације у развоју.

- Хитно рјешавање ова два питања је апсолутни приоритет за осигурање континуитета, поузданости и безбједности информационог система РУГИПП-а у будућности.

5.9. Послови надзора

У циљу правилног и законитог обављања послова оснивања катастра непокретности као јединствене евиденције, Сектор за послове надзора ће у наредном петогодишњем периоду континуирано вршити послове управног и стручног надзора прије почетка оснивања катастра непокретности, у току оснивања катастра непокретности, као и по окончању поступка оснивања катастра непокретности, а све у складу са Законом о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23). Такође, у циљу законитог и правилног поступања организационих јединица РУГИПП-а (подручних јединица и канцеларија), Сектор за послове надзора вршиће надзор и контролу истих по службеној дужности и по представкама физичких и правних лица из свих послова из њихове стварне надлежности.

За обављање горе наведених послова надзора нису потребна посебна финансијска средства изузев редовно планираних средстава у оквиру финансијског плана послова за планирани петогодишњи период.

5.10 . Услови рада

5.10.1. Пословни простори

Ради обезбјеђења потребних услова за редован рад организационих јединица РУГИПП-а, смањења броја објеката који су под закупима и лакшег остварења потреба грађана које су из надлежности РУГИПП-а, РУГИПП у наредном петогодишњем програму планира набавку, модернизацију, одржавање и опремање одређеног броја пословних простора. Због ограничених финансијских средстава, дио пословних простора ће и даље бити закупљиван.

5.10.2. Возила

У оквиру својих надлежности РУГИПП планира извршавати геодетско-техничке радове, рјешавати имовинско-правне послове, такође стратешки циљ је оснивање јединствене евиденције катастра непокретности. Уз ове послове РУГИПП обавља и бројне друге послове који подразумевају рад на терену. На основу досадашњег искуства и с обзиром на планиране послове у наредном периоду, процијењено је да је за успешно обављање наведених послова неопходно задржати постојећи број возила, односно око 100 возила. Чланом 21. Правилника о условима и начину коришћења, одржавања и продаји службених возила у РУГИПП-у предвиђено је у којим се случајевима врши продаја службених возила. С обзиром на стање возила којима РУГИПП располаже и условима продаје возила прописаних наведеним правилником, а да би се задржао неопходан број возила, у периоду од 2026. године до 2030. године планирано је набављање 44 службена возила.

5.11. Правни оквир РУГИПП-а

РУГИПП је у средњорочном Програму за период 2026-2030. година планирао доношење нових законских прописа, односно измјену и допуну важећих законских прописа, и то, између осталих, оних који се односе на приказ простора и везаних права за простор, као и геодетско-техничку област уопштено, те рјешавање имовинско-правних односа у поступцима експропријације ради реализације капиталних инвестиција Републике Српске. Питање свеобухватног и потпуног приказа непокретности и за њих везаних права је од општег интереса за грађане, предузетнике и привреду у целини. Поред наведеног, РУГИПП као обрађивач аката у даљу процедуру планира упутити подзаконске акте чија израда је у току, те друге подзаконске акте у складу са законским рјешењима.

Доношењем како нових тако и измјена и допуна важећих прописа које РУГИПП примјењује у раду у складу са својим надлежностима које су јој дате одређеним материјалним прописима, омогућиће се потпун приказ просторних података и брже и ефикасније рјешавање имовинско-правних односа, што ће даље омогућити бржу реализацију капиталних инвестиција Републике Српске, а самим тим и очекивану реализацију Програма.

6. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ И КАДРОВСКИ РЕСУРСИ

6.1. Структура кадрова запослених у РУГИПП-у

У претходним поглавима дата је оцјена стања и приједлог унапређења службене геодезије, одржавања премјера и катастра непокретности, израда и реализација стратегије о Геодетском информационом систему и др., што ће у сваком случају имати велики утицај на кадровске (људске) ресурсе.

Увођењем нових мјерних геодетских технологија, увођењем и унапређењем информационих технологија, са повећаним бројем захтјева за катастарске податке и вршења услуга подручних јединица и подручних канцеларија, а нарочито имајући у виду оснивање катастра непокретности као јединствене евиденције, све се више појављује и потреба за квалитетно обученим особљем.

Оцјеном рада запослених, а у циљу задржавања компетентности запослених, РУГИПП је успоставио механизме за оцјену ефикасности и побољшања њиховог рада и предузима мјере уколико они нису на траженом нивоу.

У тренутку израде овог документа у РУГИПП-у су запослена 942 лица, а број и структура запослених дата је у Табели 21, односно Графикону и Графикону 2.

Табела 21: Број и структура запослених у РУГИПП-у

Редни број	Стручна спрема	Број запослених	Процент (%)
1	Дипломирани инжењери геодезије + магистар из области геодезије + мастер инж. геодезије	104 + 4 + 26 = 134	14,23
2	Дипломирани правници	277	29,40
3	Висока стручна спрема - остали (дипл. инж. пољопривреде + дипл. економиста + остали)	11 + 29 + 33 = 73	7,75
4	Виша геодетска школа	13	1,38
5	Виша правна школа	3	0,32
6	Геометри	192	20,38
7	Остала средња стручна спрема (гимназија, економска, административна, учитељска, машинска, трговачка и др.)	250	26,54
	УКУПНО:	942	100

Графикон 1: Број и структура запослених у РУГИПП-у према стручној спреми

Графикон 2: Број и структура запослених у РУГИПП-у према стеченом звању

Од укупног броја, у сједишту РУГИПП-а у Бањој Луци запослено је 23,67% кадрова, а у ПЈ и ПК 76,33% од укупног броја запослених. Ако се узму у обзир:

- оснивање катастра непокретности као јединствене евиденције на непокретностима,
- циљеви стратешког развоја геодетске дјелатности у Републици,
- повећања обима и структуре послова и задатака службене геодезије (Национална инфраструктура геопросторних података, увођење и модернизација картографске дјелатности и др.),

- изградња модерног Геодетског информационог система Управе,
- реализација усвојених пројеката из области основних радова и успостава савремених
- ГПС и других референтних мрежа,
- увођење модерне технике и технологије у прикупљању и обради геопросторних података,
- побољшање стандарда услуга које пружа РУГИПП и др.,

тада се може констатовати да је мали број кадрова високе спреме геодетског смјера (14,23%) запослено у РУГИПП-у, те недовољан број кадрова правне струке са високом стручном спремом. Такође, може се констатовати да ће у периоду од 5 година доћи до значајног одласка кадрова геодетске струке (око 30%, првенствено са средњом стручном спремом). Одлазак оволиког броја кадрова геодетске струке представља озбиљан проблем за РУГИПП, посебно узимајући у обзир мањак кадрова геодетске струке на тржишту, а посебно мањак кадрова геодетске струке са средњом стручном спремом.

У Табели 22 приказана је структура запослених по организационим јединицама РУГИПП-а. Највећи дио запослених РУГИПП-а (преко 76%) чине запослена лица у организационим јединицама ван сједишта РУГИПП-а.

Табела 22: Структура запослених по организационим јединицама РУГИПП-а

Назив сектора	Број запослених	Процент %
Кабинет директора	8	0,85
Сектор за правне, кадровске и опште послове	44	4,67
Сектор за економско-финансијске послове	38	4,03
Сектор за европ. интегр., међ. пројекте и посл. тр. неп.	20	2,12
Сектор за осн. и одрж. катастра непокретности	34	3,61
Сектор за геодетске послове	46	4,88
Сектор за информационе технологије кат. непокрет.	19	2,02
Сектор за послове надзора	12	1,27
Јединица за интерну ревизију	2	0,21
Подручне јединице и подручне канцеларије	719	76,33
УКУПНО	942	100

Табела 23: Полна структура запослених у РУГИПП-у

Жене	616	65,39%
Мушкарци	326	34,61%
УКУПНО	942	100%

Из Табеле 22 види се да је полна структура запослених сасвим задовољавајућа, те да је у односу на ситуацију са почетка претходног петогодишњег периода постигнут висок степен равноправне полне заступљености у запошљавању у јавном сектору (што је и у сагласности са Конвенцијом о елиминасању свих облика дискриминације жена, УН, 1979).

Из расположивих података о старосној структури, која је приказана у Табели 22 и Графикону 3, може се констатовати да је:

- веома мали број кадрова старости до 30 година,
- највећи број кадрова (31,10%) у старосној групи од 31 до 40 година.

Табела 24: Старосна структура запослених у РУГИПП-у

Од 20-30 година	65	6,90%
Од 31-40 година	293	31,10%
Од 41-50 година	224	23,78%
Од 51-60 година	263	27,92%
Преко 60 година	97	10,30%
УКУПНО	942	100%

Графикон 3: Старосна структура запослених

6.2. Кадровски ресурси

Стратегија људских ресурса чије су полазне основе дефинисане и ефикасно се примјењују. Предметном Стратегијом људских ресурса у РУГИПП-у су дефинисани циљеви које треба разрадити доношењем Акционог плана до нивоа генеричких докумената којима се треба осигурати спровођење ове стратегије. Комплетно довршеном Стратегијом људских ресурса разрадиће конкретне мјере њене имплементације, динамика имплементације, индикатори праћења и потребна финансијска средства. Мјере које Стратегија треба садржавати да би се циљеви остварили:

- Попунити непопуњена радна мјеста квалитетним кадром

Кроз осигурање додатних извора финансирања и елаборирање потреба Влади Републике Српске омогућити запошљавање у РУГИПП-у квалитетних кадрова који ће попуњити непопуњена радна мјеста. Дио кадрова попуниће се редовним поступцима запошљавања у државну службу, а дио ангажовањем кроз пројекте.

- Осигурати квалитетну едукацију већ запосленог особља у областима за које се утврди да је неопходно

Запослени морају усвајати нова знања и вјештине и трајно их унапређивати како би могли радити у складу с новим захтјевима политика и ефикасним радним процесима, чиме се уједно постиже веће задовољство у обављању посла те на крају већа организацијска ефикасност. Одређене вјештине и знања тешко се могу пронаћи на расположивом тржишту рада, будући да су уско повезани са специфичним задацима, образовањем и искуством у одређеним подручјима. Стога је важно осигурати додатно стручно образовање запослених који већ раде на тим специфичним радним мјестима и имплементирати примјерену политику њиховог задржавања.

- Осигурати едукацију руководећег особља у областима управљања

Развој и едукација руководећих државних службеника, што укључује и развој одговарајућих лидерских вјештина, кључни су да би се омогућило процес професионализације и осигурала одговарајућа способност на руководећем нивоу. Стратешки, транспарентан и јединствен приступ развоју људских потенцијала обухвата темељну промјену стила и праксе управљања.

- Остварити висок ниво међусобног повјерења, како између појединаца тако и између организационих јединица

Да би се повећао ниво повјерења неопходно је константно радити на унапређењу међусобних људских односа у РУГИПП-у. Они треба да се заснивају на узајамном поштовању, повјерењу, сарадњи, пристojности и стрпљењу, те да службеници међусобно размјењују мишљења и информације о појединим стручним питањима. Такође, лидери би требало да мотивишу запослене на квалитетно и ефикасно обављање послова, међусобно уважавање, поштовање и сарадњу, те љубазан однос према грађанима. Неформална дружења, могућност редовног или повременог учествовања у неким спортским активностима, нпр. радничким спортским играма, могу повољно утицати на стварање заједништва међу запосленима, побољшати и њихову међусобну комуникацију.

- Донјети нове прописе из области људских ресурса што ће допринијети већој мотивацији, узајамном поштовању и међусобној комуникацији

У овом случају први корак јесте допуна Стратегије људских ресурса РУГИПП-а, али и доношење Акционог плана у сврху имплементације Стратегије људских ресурса.

- Ојачати комуникацију између запослених у РУГИПП-у и других институција Републике Српске и локалних заједница самоуправе: успостављање боље комуникације могуће је кроз планирање и спровођење годишњих активности кроз радионице или округле столове из области, оснивање јединствене евиденције катастра непокретности, ИКТ, те геодетских и имовинско-правних послова. Како би се могло планирати организовање наведених активности, неопходно је осигурати додатна финансијска средства.

- Успоставити подстицајне моделе награђивања:

Модел награђивања запослених за остварене натпросјечне резултате рада врло су пожељна форма имплементације Стратегије људских ресурса и културе промјене. Моделе награђивања потребно је помно разрадити и имати на уму да је потребно времена да их запослени препознају, разумију и прихвате. С обзиром на мјере штедње, могућности материјалног награђивања запослених су доста ограничена, али треба имати на уму да постоје и други облици награђивања који не морају бити експлицитно материјалног карактера. Као примјер таквог награђивања могуће је навести увођење годишњих признања и награда најбољим запосленима, истицање појединаца који остварују натпросјечне резултате у публикацијама и на страницама РУГИПП-а (службеник мјесеца, консултант мјесеца, и), веза напредовања с резултатима рада, као и индиректне материјалне компензације (студијска путовања, семинари...).

- Унаприједити мјере према службеницима који не испуњавају постављене циљеве:

Постојећи прописи дају ограничене могућности предузимања мјера против службеника који не остварују постављене циљеве. Стога је потребно утврдити и друге мјере с обзиром на то да постојеће у пракси не дају резултате или се не могу спровести.

Како би се остварио максималан ефект свих едукација које ће се спроводити у и за потребе РУГИПП-а, на годишњем нивоу израђиваће се акциони планови реализације Стратегије људских ресурса и посебно стручне едукације запослених и других субјеката у систему.

Посебна активност биће везана за сарадњу с едукативним институцијама (факултетима, високим и средњим школама) које треба да осигурају кадрове за долазећи период у мјери потребној за редовну замјену кадрова, али и ванредне потребе изазване великом смјеном генерација која ће се догодити у периоду имплементације Стратегије РУГИПП-а.

Те активности обухватиће:

- дефинисање дугорочних и краткорочних потреба РУГИПП-а за кадровима,

- реализацију формалних контаката са академским институцијама - факултетима и високим школама, које првенствено школују дипломиране инжењере геодезије, дипломиране инжењере информатике и дипломиране правнике, са којима ће се успоставити сарадња и осигурати довољна годишња продукција и профили тих кадрова за потребе РУГИПП-а, односно механизми дошколовања запослених РУГИПП-а који желе стећи вишу стручну спрему и

- реализацију формалних контаката са средњим школама, које школују техничаре различитих профила (геометри, информатичари и сл.), са којима ће се успоставити сарадња и осигурати довољна годишња продукција и профили тих кадрова за потребе РУГИПП-а.

6.3. Комуникација

У усвојеној Комуникационој стратегији дефинисани су комуникациони циљеви и облици комуникације. Комуникациона стратегија је разрадила методе комуникације, начин праћења (мониторинга) и евалуације остварених резултата. Мониторинг и евалуација спровођења Комуникационе стратегије вршиће се на основу активности и индикатора дефинисаних за сваки од циљева.

Мониторинг је усмјерен на праћење извођења дефинисаних активности. Мониторинг ће вршити запослени РУГИПП-а који ће бити овлашћени за те послове, а на основу извјештаја имплементатора појединих активности, као и прикупљених информација од релевантних актера. На основу прикупљених информација, запослени задужени за мониторинг ће припремати шестомјесечне извјештаје које ће достављати менаџменту РУГИПП-а на упознавање. Према томе, менаџмент РУГИПП-а ће два пута годишње разматрати извјештаје о имплементацији Стратегије. На основу поређења информација о имплементацији са елементима дефинисаним у Стратегији, пратиће се спровођење активности, а по потреби ће се предузимати корективне акције, узимајући у обзир дешавања и промјене у окружењу. Мониторинг ће обухватити техничке и финансијске аспекте имплементације активности.

Евалуација је усмјерена на мјерење степена остварења индикатора дефинисаних за циљеве наведене у акционим плановима. Евалуацију ће вршити менаџмент РУГИПП-а и вршиће се на основу извјештаја одобраних независних евалуатора и/или радне групе формиране од стране менаџмента. Саставни дио извјештаја евалуатора су препоруке које треба да допринесу ефикаснијем спровођењу активности. Евалуација треба да оцијени релевантности, економичности, ефикасности, ефективности, утицај и одрживост остварених резултата. Може да укључи интервјуе са кључним актерима и прикупљање секундарних података (нпр. релевантних извјештаја институција и организација) потребних за оцјену степена остварења дефинисаних циљева. Она обухвата и научене лекције које су важне за будуће иницијативе РУГИПП-а (нпр. добри модели сарадње кључних актера и слично).

Као и код Стратегије људских ресурса и за Комуникациону стратегију обезбиједиће се финансијска компонента и капацитети који ће наведене стратегије реализовати, што подразумева да је потребан додатни ангажман за израду акционих планова за имплементацију Програма.

У складу са напријед наведеним, овим програмом дефинисани су стратешки и оперативни циљеви, које је неопходно имплементирати и обезбиједити изворе финансирања, прецизно дефинисати у изради и доношењу новог средњорочног Програма и обезбиједити његову стоодототну реализацију:

- Стратегију људских ресурса и акционих планова њене реализације,
- Планове посебних едукација државних службеника и намјештеника усклађене са плановима за њихову реализацију,
- Стратегију комуникације и акционе планове за њену реализацију,
- Уградњу система мониторинга и евалуације резултата активности који произлазе из три описане стратегије/плана у систем праћења, извјештавања и анализе РУГИПП-а.

Средњорочним Програмом у циљу оснивања катастра непокретности, а који је Законом о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16, 62/18, 95/19, 90/23, 96/24 и 63/25) проглашен од општег интереса за Републику, предвиђено је ангажовање већег броја дипломираних правника и дипломираних инжењера геодезије, као и кадра информатичке струке са високом стручном спремом у складу са законском процедуром и расположивим финансијским средствима у буџету Републике Српске, те кадровским планом за сваку текућу годину трајања Програма. Међутим, оцијенено је да та средства неће бити довољна, а да би РУ-ГИПП одговорио задацима који су пред њега постављени (припрема привремених база катастра непокретности као предуслов за почетак излагања на јавни увид, оснивање катастра непокретности, основни геодетски радови, Дигитални архив, адресни регистри, капиталне инвестиције које је Влада Републике Српске прогласила од општег интереса у складу са развојним програмом и економском политиком за сваку текућу годину и др.), неопходно ће бити ангажовање потребног броја кадрова без заснивања радног односа закључивањем уговора о дјелу, а биће финансирани из средстава намјенског рачуна РУГИПП-а.

Зато су приликом утврђивања укупних вриједности активности из Програма и извора средстава у складу са Програмом, поред средстава за потребе премјера и оснивања катастра непокретности и катастра вођа предвиђена и додатна средства за потребе обављања редовних послова и послова од општег интереса.

7. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА

При одређивању финансијске пројекције за реализацију Програма за период 2026. до 2030. године узети су у обзир кључни фактори који утичу на приходе као што су: намјенска средства од накнада за вршење услуга и издавања података, средства градова и општина на чијем подручју се изводе радови и приходи од доприноса од предрачунске вриједности грађевинских радова, Закон о финансирању послова премјера и успостављању катастра непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 20/07 и 92/09), републички буџет у складу са Законом о буџетском систему и буџетом за сваку годину, намјенски кредит Свјетске банке и међународне донације. Пројекција прихода РУГИПП-а дата је у Табели 25.

Табела 25: Пројекција прихода намјенског рачуна РУГИПП-а

Година	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Пројекција прихода [КМ]	28.390.000,00	26.390.000,00	26.790.000,00	27.090.000,00	28.815.000,00

За несметан рад свих организационих јединица РУГИПП-а потребно је обезбиједити средства за расходе, текуће обавезе и издатке за нефинансијску имовину.

Посебно указујемо да су РУГИПП-у годинама смањивана законом утврђена намјенска средства за Програм катастарских премјера док нису достигла износ од нула КМ. Финансијска средства предвиђена на име расхода по основу коришћења робе и услуга су годинама смањивана док нису достигла нула КМ.

Истичемо да и поред повећања обима посла и додатних утврђених надлежности новим законским рјешењима овај РУГИПП из остварених властитих прихода на тржишту финансира расходе редовног рада органа РУГИПП-а који су иначе предвиђени буџетом.

Надаље указујемо да је РУГИПП предузео низ радњи, поступака и мјера у циљу ангажовања свих расположивих ресурса у циљу вршења премјера и оснивања и одржавања јединствене евиденције о непокретностима - катастра непокретности, у реалним оквирима извршења послова.

У циљу превазилажења недостајућих средстава из буџета РУГИПП спроводи рестриктивне мјере штедње текућих расхода, такође ангажује све расположиве људске и материјално-техничке ресурсе у циљу извођења радова који су у директној вези са основним стратешким циљевима и Програма РУГИПП-а, а све у сврху смањења укупних расхода.

Осим редовних послова, РУГИПП обавља и низ послова за потребе Републике, односно њених органа и органа локалне самоуправе, и то:

- послове експропријације и рјешавања имовинско-правних послова у вези са њом (изградња путева, хидроелектрана, гасовода, кабилске мреже и др.),
- надзор над извођењем геодетских радова у поступку експропријације и преглед елабората,
- рјешавање по жалбама у поступцима експропријације,
- геодетско утврђивање међунтитетске линије разграничења (дужина линије око 1150 km) и учешће у државним комисијама за границе, као и у стручним тимовима за границу,
- припреме за попис становништва и др.

У складу са пројектованим намјенским средствима РУГИПП-а, кредитних и донаторских средстава, те на основу планираних активности на унапређењу, развоју и одржавању катастарско-информационог система РУГИПП-а за планирани петогодишњи период, израђен је план финансијских средстава за сваку област рада посебно. Исто је приказано у Табели 26.

Табела 26: План финансијских средстава РУГИПП-а за период 2026-2030. година

АКТИВНОСТИ	ИЗВОРИ И ИЗНОСИ ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА ПО ГОДИНАМА					ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	ОБЛАСТ У КОЈОЈ СУ ПЛАНИРАНА СРЕДСТВА
	2026/[КМ]	2027/[КМ]	2028 /[КМ]	2029 /[КМ]	2030 /[КМ]		
Нивелманска и ГНСС мјерења у НВТЗ						Буџет	ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ
	2.250.000,00					Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
						Намјенска средства	

Изравнање НВТЗ мреже						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
		80.000,00				Намјенска средства	
Инсталација нових станица и/или лиценци - унапређење функционалности мреже перманентних станица - SRPOS						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	110.000,00					DELEF пројекат	
		95.000,00	120.000,00		220.000,00	Намјенска средства	
Подршка и развој геодетске инфраструктуре						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
		55.000,00	40.000,00			DELEF пројекат	
			80.000,00			Намјенска средства	
Одржавање софтвера (лиценци), одржавање и сервисирање хардвера у оквиру мреже перманентних станица - SRPOS						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	Намјенска средства	
Праћење и одржавање мреже геодетске основе						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	Намјенска средства	
Набавка геодетских инструмената, опреме и прибора						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	Намјенска средства	
Увођење новог референтног система и пројекције у Републици Српској						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
		100.000,00	150.000,00	150.000,00	500.000,00	Намјенска средства	
Испитивање исправности геодетских инструмената и сервисирање						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	20.000,00	40.000,00	20.000,00	40.000,00	20.000,00	Намјенска средства	
Набавка серверских лиценци за преглед оригиналних података мјерења						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	20.000,00	20.000,00				Намјенска средства	
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Буџет	
	2.250.000,00	0.00	0.00	0.00	0.00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	110.000,00	55.000,00	40.000,00	0.00	0.00	DELEF пројекат	
	640.000,00	935.000,00	970.000,00	790.000,00	1.340.000,00	Намјенска средства	
Прикупљање просторних података методом топографског премјера						Буџет	
					7.500.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	2.600.000,00					Намјенска средства	
Израда топографско-картографске базе података и ГИС оријентисаног софтверског система за управљање топографско-картографским подацима						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
		200.000,00	200.000,00			Намјенска средства	
Контрола квалитета, ажурирање садржаја и израда картографских производа						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
			100.000,00	100.000,00		Намјенска средства	

ТОПОГРАФСКО-КАРТОГРАФСКА ДЈЕ-
ЛАТНОСТ

Израда дигиталних близанаца урбаних подручја						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
				300.000,00	700.000,00	Намјенска средства	
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	0,00	0,00	0,00	0,00	7.500.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	2.600.000,00	200.000,00	300.000,00	400.000,00	700.000,00	Намјенска средства	
Израда дигиталне базе катастра водова и дигиталног катастарског плана						Буџет	ИЗРАДА БАЗЕ ПОДАТАКА И ДИГИТАЛИЗАЦИЈА
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	1.500.000,00	1.000.000,00				Намјенска средства	
Израда привремених база података катастра непокретности на територији Републике Српске						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	750.000,00	750.000,00	750.000,00	750.000,00	750.000,00	Намјенска средства	
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	2.250.000,00	1.750.000,00	750.000,00	750.000,00	750.000,00	Намјенска средства	
Катастарски премјер и премјер водова						Буџет	КАТАСТАРСКИ ПРЕМЈЕР, ПРЕМЈЕР ВОДОВА И КАТАСТАРСКО КЛАСИРАЊЕ И БОНИТИРАЊЕ ЗЕМЉИШТА
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	1.000.000,00	1.500.000,00	2.500.000,00	2.475.000,00	2.500.000,00	Намјенска средства	
Студија имплементације 3Д катастра						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
		150.000,00				Намјенска средства	
Ревизија катастарских култура вртова, постављање основа за катастарско класирање у поступку премјера, утврђивање начина коришћења у поступку оснивања катастра непокретности, одржавање премјера и катастра, контрола, преглед и пријем радова катастарског класирања земљишта						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	Намјенска средства	
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	1.010.000,00	1.660.000,00	2.510.000,00	2.485.000,00	2.510.000,00	Намјенска средства	
Дигитализација аналогне архивске документације						Буџет	ДИГИТАЛНИ АРХИВ
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	1.600.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	Намјенска средства	
Набавка материјала за потребе Дигиталног архива						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	Намјенска средства	
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	1.630.000,00	1.730.000,00	1.730.000,00	1.730.000,00	1.730.000,00	Намјенска средства	

Успостава катастра непокретно- стима и катастра водова						Буџет	КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ, КА- ТАСТАР ВОДОВА И РЕШАВАЊЕ ИМО- ВИНСКО-ПРАВНИХ ОДНОСА
	666.667,00	666.667,00	666.666,00			Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
2.270.000,00	2.330.000,00	2.350.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	Намјенска средства		
Трошкови привременог заступ- ника						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	790.000,00	790.000,00	790.000,00	790.000,00	790.000,00	DELEF пројекат Намјенска средства	
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	666.667,00	666.667,00	666.666,00	0,00	0,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	3.060.000,00	3.120.000,00	3.140.000,00	3.790.000,00	3.790.000,00	Намјенска средства	
Развој и одржавање информа- ционог система и сервиса РУ- ГИПП-а						Буџет	ГЕОИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ И ИНФРАСТРУКТУРА ГЕОПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
	1.050.000,00	940.000,00	930.000,00	515.000,00	515.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
1.515.000,00	1.630.000,00	1.680.000,00	1.680.000,00	1.680.000,00	Намјенска средства		
Набавка и одржавање ИТ опреме и лиценци за софтвер и хардвер						Буџет	
	385.000,00	370.000,00	375.000,00	295.000,00	275.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
850.000,00	870.000,00	830.000,00	730.000,00	930.000,00	Намјенска средства		
Реконструкција и унапређење ИТ инфраструктуре						Буџет	
	239.000,00	376.000,00	361.000,00	346.000,00	378.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
665.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	Намјенска средства		
Мониторинг, безбједност података и заштита информација, као и повезане опреме						Буџет	
	120.000,00	340.000,00	340.000,00	220.000,00	180.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
200.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	Намјенска средства		
Телекомуникационе и комуни- кационе услуге, као и повезане опреме						Буџет	
	80.000,00	70.000,00	50.000,00	0,00	0,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
400.000,00	400.000,00	350.000,00	350.000,00	350.000,00	Намјенска средства		
Јачање капацитета, израда стра- тежских докумената и едукација запослених						Буџет	
	170.000,00	170.000,00	170.000,00	170.000,00	120.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
160.000,00	160.000,00	160.000,00	160.000,00	160.000,00	Намјенска средства		
Инфраструктура геопросторних података Републике Српске (ИГИРС)						Буџет	
	360.000,00	260.000,00	307.000,00	286.500,00	286.500,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	210.000,00	115.000,00	60.000,00			DELEF пројекат	
160.000,00	185.000,00	270.000,00	275.000,00	275.000,00	Намјенска средства		
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	2.404.000,00	2.526.000,00	2.533.000,00	1.832.500,00	1.754.500,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	210.000,00	115.000,00	60.000,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	3.950.000,00	4.095.000,00	4.140.000,00	4.045.000,00	4.245.000,00	Намјенска средства	
Свеукупан развој капацитета						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	9.522,00	6.117,00	4.957,00			DELEF пројекат	
					Намјенска средства		
Масовна процјена вриједности непокретности						Буџет	
	5.000.000,00	5.000.000,00				Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	620.000,00	270.000,00	70.000,00			DELEF пројекат	
	2.500.000,00	2.150.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00	2.850.000,00	Намјенска средства	

Институционална координација и оперативна подршка						Буџет
	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Јединствен регистар за процјену вриједности						Буџет
	1.160.000,00	1.160.000,00	1.160.000,00	1.160.000,00	1.160.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Развој ИТ система						Буџет
	1.540.000,00	1.540.000,00	1.540.000,00	1.540.000,00	1.540.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Успостављање Регистра процијењених вриједности непокретности						Буџет
	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Изградња капацитета и обуке						Буџет
	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Управљање пројектом и надзор						Буџет
	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Ангажовање индивидуалног консултаната						Буџет
	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Развој политике и правног оквира						Буџет
	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Институционални развој и изградња капацитета						Буџет
	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Техничка подршка и координација GIVE пројекта						Буџет
	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Оперативни трошкови GIVE пројекта						Буџет
	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
Ангажовање индивидуалних консултаната GIVE пројекта						Буџет
	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
						DELEF пројекат
						Намјенска средства
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет
	9.560.000,00	9.560.000,00	4.560.000,00	4.560.000,00	4.560.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка
	629.522,00	276.117,00	74.957,00	0,00	0,00	DELEF пројекат
	2.500.000,00	2.150.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00	2.850.000,00	Намјенска средства

МАСОВНА ПРОЦЈЕНА ВРИЈЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ И УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТИМА И ДОНАЦИЈАМА

Накнаде за вршења геодетско-техничких радова и рјешавање имовинско-правних односа у поступку реализације капиталних пројеката						Буџет	ОСТАЛИ ТРОШКОВИ ЗА ПОТРЕБЕ ПРЕМЕРА И ОСНИВАЊА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	Намјенска средства		
Стручно усавршавање, обуке / едукације, штампа билтена, модернизација прописа и израда приручника						Буџет	
	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	Намјенска средства		
Текући расходи за потребе оснивања и одржавања катастра непокретности у организационим јединицама						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
9.000.000,00	9.000.000,00	9.000.000,00	9.000.000,00	9.000.000,00	Намјенска средства		
Возила						Буџет	
						Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	Намјенска средства		
Изградња зграде Архива и Музеја						Буџет	
	5.000.000,00	5.000.000,00				Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
					Намјенска средства		
Модернизација, реновирање, набавка, изнајмљивање и опремање пословних простора						Буџет	
	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
						DELEF пројекат	
1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	850.000,00	1.150.000,00	Намјенска средства		
УКУПНО ЗА ОБЛАСТ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	5.620.000,00	5.620.000,00	620.000,00	620.000,00	620.000,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	10.750.000,00	10.750.000,00	10.750.000,00	10.600.000,00	10.900.000,00	Намјенска средства	
УКУПНО	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Буџет	
	20.500.667,00	18.372.667,00	8.379.666,00	7.012.500,00	14.434.500,00	Пројекат GIVE AF - Свјетска банка	
	949.522,00	446.117,00	174.957,00	0,00	0,00	DELEF пројекат	
	28.390.000,00	26.390.000,00	26.790.000,00	27.090.000,00	28.815.000,00	Намјенска средства	

8. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ЕФЕКТИ

На основу анализе потреба корисника (идентификација постојећих и потенцијалних корисника), изводљивости и динамике радова (која се односила на образложење физичке изводљивости програма и предвиђених техничко-технолошких рјешења, сагледавања организационе форме вођења и управљања пројектима премјера), израде основног терминског плана и др., израђена је финансијско-тржишна и друштвено-економска оцјена Програма.

Друштвено-економске користи (ефекти) који се дефинишу као позитивни учинци горе наведених припадајућих програма (примарни, секундарни и немјерљиви) на процесу укупног друштвено-економског развоја Републике Српске, као и очекивани резултати реализације Програма који ће директно утицати и на РУГИПП при имплементацији секторских стратегија Републике Српске, јесу:

- формираће се јединствена дигитална база просторних и алфанумеричких података катастра непокретности и катастра вођа Републике Српске;
- омогућиће се аутоматско управљање катастарским подацима у свим јединицама локалне самоуправе и са нивоа централног сервера Републике Српске чиме ће се обезбиједити следеће:
 - формираће се дигитална база просторних и алфанумеричких података за израду и презентацију урбанистичких планова у дигиталном облику,
 - идентификоваће се бесправно изграђени објекти и држаоци тих непокретности,
 - израдиће се базе података о свим објектима (становима и пословним просторијама) и омогућиће се израда и реконструкција постојећих критеријума за обрачун накнаде за коришћење грађевинског земљишта у складу са законом,
 - формираће се база података за потребе уређења, заштите и коришћења пољопривредног земљишта,
 - смањиће се судски спорови у вези са непокретностима,
 - повећаће се продаја геодетских података и
 - смањиће се трошкови досадашњег рада подручних јединица РУГИПП-а за око 20%, јер ће се постојећи пословни процеси изводити у властитим пословним просторима, савременом опремом и технологијом,
 - повећаће се повјерење јавности у управу јер ће власнички и просторни подаци бити уређени и свима доступни на транспарентан начин,
 - транспарентно и ефикасно тржиште непокретности довешће до праведнијег опорезивања, боље инвестиционе климе и лакшег приступа кредитима,
 - стварање политичке стабилности јер права на непокретностима су била и опет су јаки социјални и политички аргументи које користе појединци и заједнице;

- унапређене јавне услуге и администрација, захваљујући дигитализацији и лакшем приступу подацима;
- већи приходи за буџете локалних заједница, кроз прецизније и свеобухватније опорезивање имовине;
- подршка политици одрживог развоја и заштити животне средине кроз боље планирање простора;
- повећање запошљавања и стручног усавршавања, посебно у области геодезије, ИТ и јавне управе;
- омогућавање развоја геопросторне инфраструктуре (квалитетне топографске карте и геодетске контроле омогућавају једнак приступ геопросторним информацијама за јавну управу, образовање и заједницу);
- подршка управљању ризицима и заштити животне средине (топографски подаци омогућавају анализу терена, управљање природним ризицима (нпр. клизишта, поплаве) и планирање заштитних мјера);
- подстицање иновација и услуга заснованих на геопросторним подацима (јавни и приватни субјекти могу користити топографске и картографске податке за развој апликација, навигације, инжењеринга и других услуга);
- подршка инфраструктурним пројектима и развоју (плански и инжењерски пројекти могу се изводити брже, са мање грешака и већом сигурношћу када су ови подаци доступни и квалитетни);
- подршка дигитализацији и модерним технолошким рјешењима (топографски и картографски радови су база за ГИС платформе, Smart City пројекте и друге модерне инфраструктуре);
- подршка урбаном планирању и развоју комуналне инфраструктуре (податке из катастра водова користе јединице локалне самоуправе и јавна предузећа за планирање и одржавање мрежа, те пружање услуга становништву);
- ажурна база катастра водова омогућава да и јавни и приватни оператери имају доступност подацима, те да могу планирати интервенције и развој, те се смањују трошкови радова и ризика;
- интеграцијом катастар водова са катастром непокретности и картографско-топографским подацима пружају се боља рјешења што доводи до веће ефикасности и економске користи;
- успостављањем система масовне процјене вриједности непокретности постићи ће се: повећање обухвата пореза на непокретности, стабилност фискалног прихода од опорезивања имовине, правичнија расподела пореза и већи приходи, кредитно тржиште са нижим каматама за домаћинства, осигурање са нижим накнадама, осигурана улагања итд.

За реализацију циљева утврђених овим програмом планирано је доношење и пет оперативних (годишњих) планова.

У досадашњем периоду прикупљања извјештаја и информација о спроведеним активностима неупитно је да је РУГИПП изградио систем извјештавања и да он функционише. На основу прикупљених извјештаја и информација, спроводи се и њихова аналитичка обрада, те се обрађене информације систематизују, најчешће ограничене на врсту информација или извјештаја. Недостатак успостављеног јединственог система реализације Плана и Програма је да систем дубинске анализе прикупљених информација није довољно развијен, односно да се не користе сви потенцијали који су садржани у прикупљеним подацима. Зато се као додатни стратешко-оперативни циљ и новог програма РУГИПП-а намеће потреба да се детаљније разради, унаприједи, опише и имплементира систем електронског праћења, извјештавања и анализе свих активности у РУГИПП-у.

Успостава електронског система праћења, извјештавања и анализе активности РУГИПП-а кроз реализацију три сукцесивне активности које имају за циљ да се:

- пише и систематизује (садржајно, временски и организационо) постојећи систем извјештавања у РУГИПП-у, те имплементацији Плана и Програма у смислу обезбјеђења ИКТ у јединственом геодетско-катастарском систему Републике Српске - те разради Стандард извјештавања,

- опише и систематизује начин обраде и анализе прикупљених извјештаја и информација (шта се, како и када анализира) - изрази Стандард аналитичке обраде информација,

- имплементира и аутоматизује (компјутеризује) систем извјештавања у РУГИПП-у и обезбједи ИКТ у Јединственом геодетско-катастарском систему Републике Српске.

Идентификовани су сљедећи стратешки ризици који се разликују у низ пословних ризика највишег значаја:

• Институционални и организациони ризици

- недовољан број стручног кадра, посебно геодета и ИКТ стручњака,

- недовољна обученост запослених за рад у новим технолошким системима и софтверима,

- неусаглашеност или спорост у доношењу подзаконских аката неопходних за примјену закона и стратешких докумената,

- недовољна координација између централне управе и подручних јединица РУГИПП-а;

• Технички и технолошки ризици

- проблеми у миграцији података при преласку на нови референтни систем,

- ризик од техничких грешака у процесу дигитализације планова и оснивања Дигиталног архива и катастра водова;

• Финансијски ризици

- неусаглашеност годишњег обима радова са расположивим финансијским средствима, што може довести до застоја у имплементацији;

• Правни и регулаторни ризици

- кашњење у доношењу или измјенама законске регулативе из области премјера и катастра,

- потенцијалне жалбе и судски спорови у процесима рјешавања имовинско-правних питања;

• Ризици повезани са квалитетом података

- недовољна тачност или непотпуност података о непокретностима и инфраструктури при премјери,

- проблеми у интеграцији података из различитих извора (катастар, топографски премјер, катастар водова),

- Неусаглашеност нових дигиталних база са постојећим информационом системима;

• Ризици у имплементацији система масовне процјене вриједности

- недовољна доступност поузданих тржишних података о цијенама непокретности,

- отпор јавности или локалних заједница према увођењу новог система опорезивања на основу масовне процјене,

- недостатак стручњака за економску анализу и моделирање тржишта непокретности;

• Ризици у области дигитализације и е-управе

- недовољна техничка опремљеност подручних канцеларија за дигитални рад,

- проблеми у континуираној функционалности Геопортала Републике Српске,

- недостатак интеграције између система РУГИПП-а и других јавних институција (е-управа, пореска, урбанизам итд.);

• Ризици безбједности и заштите података

- потенцијални сајбер напади, злоупотреба података или губитак дигиталне архиве;

• Социјално-економски ризици

- недовољна подршка локалних заједница и јавности у процесу оснивања катастра,
- економске кризе које могу утицати на смањење улагања у инфраструктурне пројекте и катастарске активности;
- Ризици у области транспарентности и интегритета
- недовољна примјена антикорупцијских мјера и надзорних механизма,
- недовољна транспарентност у поступцима јавних набавки.

Управљање ризицима за реализацију овог средњорочног Програма за период 2026-2030. године реформских пројеката и годишњих акционих планова присутно је на одређени начин одувјек у раду РУГИПП-а кроз испитивање да ли су наши циљеви оствариви, планови реални и спроведбене мјере примјерене, односно да ли располажемо потребним ресурсима (финансијским, технолошким и људским) да их реализујемо.

Модерне теорије интегрисале су управљање ризицима као континуирану активност у саму реализацију свих активности неке организације или пројекта као саставни дио управљања. Управљање ризицима тако је постало саставни дио управљања процесима и догађајима и помаже смањивању ризика од нежељених ситуација, односно минимизирању последица те у доношењу одлука.

Зато је овим пословним планом придружена процјена - анализа ризика која се односи на имплементацију Програма и реализацију стратешких документа.

Анализа ризика спроведена је на више нивоа. Процијењени су стратешки и пословни ризици и њихов утицај на укупну реализацију Програма РУГИПП-а и стратешких докумената.